

**MINISTERUL AGRICULTURII,
DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI MEDIULUI**

ORDIN
cu privire la aprobarea Ghidului cu privire la executarea
procedurilor privind evaluarea impactului asupra mediului

nr. 1 din 04.01.2019

(în vigoare 08.04.2019)

Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 86-92 art. 482 din 08.03.2019

* * *

În temeiul art.29 alin.(3) din Legea nr.86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, cu modificările ulterioare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.174-177, art.393) și în scopul asigurării cadrului metodologic pentru desfășurarea procesului de evaluare a impactului asupra mediului a unor proiecte publice sau private atât la nivel național, cât și în context transfrontalier,

ORDON:

1. Se aprobă Ghidul cu privire la executarea procedurilor privind evaluarea impactului asupra mediului, conform anexei.

2. Controlul asupra executării prezentului ordin se pune în sarcina dnei Valentina Țapiș, secretar de stat în domeniul protecției mediului și resurselor naturale.

**MINISTRUL AGRICULTURII,
DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI MEDIULUI**

Nicolae CIUBUC

Nr.1. Chișinău, 4 ianuarie 2019.

APROBAT
prin Ordinul ministrului agriculturii,
dezvoltării regionale și mediului
nr.1 din 4 ianuarie 2019

GHID
cu privire la executarea procedurilor privind
evaluarea impactului asupra mediului

CAPITOLUL I
DISPOZIȚII GENERALE

Secțiunea 1

Cadrul legal și domeniul de aplicare

1. Obiectul prezentului Ghid îl constituie stabilirea procedurilor și modalităților de executare a etapelor necesare desfășurării procedurii de evaluare a impactului asupra mediului pentru proiectele publice și private (Figura nr.1).

2. Parcurgerea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului face parte integrantă din procedura de emitere a aprobărilor de dezvoltare a oricărui proiect public și privat.

3. Etapele procedurii evaluării impactului asupra mediului a proiectelor se realizează atât la nivel național, cât și în context transfrontier după efectuarea evaluării prealabile a impactului asupra mediului a activității planificate (Figura nr.2), conform prevederilor Capitolelor II și III din Legea nr.86 din 29 mai 2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, cu modificările ulterioare (în continuare - Legea nr.86/2014).

4. Evaluarea impactului la nivel național se efectuează în conformitate cu prevederile Capitolului VI din Legea nr.86/2014, iar în cazul proiectelor care au un potențial impact transfrontier, conform prevederilor din Capitolelor IV și V din Legea nr.86/2014 și cerințelor Convenției privind evaluarea impactului asupra mediului înconjurător în zonele context transfrontier (în continuare - *Convenția Espoo*), adoptată la Espoo, Finlanda, pe 25 februarie 1991, ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr.1546/1993 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1993, nr.006).

5. Procedura de evaluare a impactului asupra mediului, derivă din prevederile cadrului normativ în vigoare și presupune desfășurarea etapelor procedurale, după cum urmează:

1) evaluarea prealabilă a impactului asupra mediului a activității planificate;

2) realizarea evaluării impactului asupra mediului, conform următoarelor etape:

a) etapa de elaborare și coordonare a proiectului programului de realizare a evaluării impactului asupra mediului, pentru care se asigură și se dovedește realizarea consultării publicului interesat;

b) etapa efectuării studiului de evaluare a impactului în conformitate cu conținutul programului de realizare a evaluării impactului asupra mediului, prealabil coordonat;

c) etapa finalizării studiului de evaluare și elaborare a documentației privind evaluarea impactului asupra mediului;

d) examinarea, analiza calității documentației privind evaluarea impactului asupra mediului și asigurarea consultării publicului interesat asupra conținutului acesteia;

e) organizarea dezbaterii publice la documentația privind evaluarea impactului asupra mediului a activității planificate și întocmirea raportului privind participarea publicului interesat;

f) examinarea, discutarea și desfășurarea consultărilor referitoare la documentația privind evaluarea impactului asupra mediului, între autoritatea competentă pentru protecția mediului și inițiatorul activității planificate sau titularul documentației privind evaluarea impactului asupra mediului;

g) definitivarea documentației privind evaluarea impactului asupra mediului și examinarea informației complementare;

h) aprobarea deciziei de emiteră a acordului de mediu sau refuzul eliberării.

6. În scopul evaluării efectelor potențial negative asupra factorilor de mediu și întreprinderii măsurilor de precauție la etapa incipientă de planificare, parcurgerea etapelor procedurii de evaluare a impactului asupra mediului poate include și alte cerințele specifice de protecție a mediului prevăzute în legislația națională, a Uniunii Europene, precum și cea internațională la care Republica Moldova este Parte.

7. Procedura de evaluare a impactului asupra mediului este condusă de autoritatea competentă – organul emitent al actelor permissive în domeniul mediului, în conformitate cu prevederile art.29¹ din Legea nr.1515 din 16 iunie 1993 privind protecția mediului înconjurător, cu ulterioare completări, art.5 din Legea nr.86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, cu ulterioare completări, Legea nr.160 din 22 iulie 2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, cu ulterioare completări, precum și în conformitate cu prevederile prezentului ghid.

8. Evaluarea impactului asupra mediului, de asemenea, stabilește cadrul asigurării:

1) accesului la informația de mediu, aferentă procedurii de reglementare, în conformitate cu prevederile Regulamentului privind accesul publicului la informația de mediu, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1467 din 30 decembrie 2016;

2) solicitării și furnizării informației aferente procedurii de reglementare, în conformitate cu prevederile Legii nr.982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație; și

3) consultării publicului interesat, autorităților administrației publice cu responsabilități în domeniul protecției mediului, asociațiilor obștești ecologiste, grupuri cu responsabilități în domeniul protecției mediului, constituite în conformitate cu prevederile legislației naționale și conform prevederilor Regulamentului cu privire la procedurile de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.967 din 9 august 2016; inclusiv

4) a participării publicului interesat în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor de mediu aferente procedurii de reglementare, în conformitate cu prevederile Legii nr.239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional și Regulamentul privind antrenarea publicului în elaborarea și adoptarea deciziilor de mediu, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.72 din 25 ianuarie 2000.

9. Noțiunile utilizate în prezentul ghid sunt cele prevăzute în Legea nr.86/2014, precum și din legislația națională specifică.

În textul prezentului Ghid, noțiunile utilizate semnifică:

reprezentant al publicului interesat – sunt considerate persoanele prezente la ședința de dezbateră publică, altele decât reprezentanții autorității competente - moderatorul ședinței și/sau reprezentanții inițiatorului proiectului și/sau titularului documentației privind evaluarea impactului asupra mediului, care manifestă interes față de documentația privind evaluarea impactului asupra mediului și deciziile adoptate în baza acesteia în cadrul procedurii de evaluare a impactului asupra mediului;

raportul studiului de evaluare a impactului asupra mediului – document realizat și bazat pe informație veridică existentă la moment, de regulă din domeniul tehnic și științific, primită de la autoritățile de stat de profil din date analizate și documentate și/sau căpătată prin cercetări și studii specifice efectuate în vederea obținerii în volum deplin a dovezilor științifice despre impactul negativ asupra mediului al activității planificate. Raportul integrează în complex descrierea componentelor de mediu potențial afectate și evaluarea scării lor, măsurile de reducere a potențialelor efecte ale proiectului asupra mediului, soluțiile alternative a locului de realizare și tehnologiile folosite pentru desfășurarea proiectului, inclusiv măsurile compensatorii necesare;

documentația privind evaluarea impactului asupra mediului – totalitatea mijloacelor de informare referitoare la o activitate planificată, întreprinse pentru realizarea studiului de evaluare a impactului asupra mediului și pentru obținerea în volum deplin a dovezilor veridice necesare, materializate în final printr-un raport a studiului de evaluare a impactului asupra mediului;

titularul documentației – persoană fizică sau juridică, autoritate publică sau privată, independentă de inițiatorul proiectului, atestată potrivit legislației în vigoare, care dovedește competențele și capacitățile resurselor profesionale (intelectuale) pentru elaborarea de studii, rapoarte specifice domeniului mediului, documentații de evaluare de impact asupra mediului, precum și dreptul de a desfășura acest gen de activitate, atât din Republica Moldova, cât și din alte țări;

Dreptul de a desfășura acest gen de activitate poate fi dovedit prin acte de studiu de învățământ superior, în special în domeniului mediului, eliberate de instituții de învățământ atât din Republica Moldova, cât și din alte țări, recunoscute de către autoritatea administrației publice din Republica Moldova responsabilă de recunoașterea, echivalarea și autentificarea actelor de studiu și a calificărilor din învățământul superior, care se vor anexa ca documente probatorii la prezentarea studiilor și/sau investigațiilor elaborate în procedura de evaluare a impactului asupra mediului a activității planificate, ca de exemplu: studiu avifaunistic, pedologic, hidrologic, geologic, ihtiologic, biodiversitate, dendrologic, de rezistență mecanică a rocilor etc).

Competențele și capacitățile resurselor profesionale (intelectuale) pe care le deține titularului documentației se dovedesc prin prezentarea calificării, experienței acumulate în domeniul mediului, care poate fi acceptată și recunoscută, inclusiv atestată de către autoritatea administrației publice centrale responsabilă de domeniul protecției mediului și resurselor naturale, în ordinea stabilită.

10. Evaluarea impactului asupra mediului nu poate fi efectuată după ce lucrările de construcție au fost demarate și proiectele sunt realizate parțial sau în întregime. Urmare a parcurgerii procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, acordul de mediu necesită a fi emis de către autoritatea competentă până la obținerea certificatului de urbanism pentru proiectare. Ca rezultat, conform prevederilor art.6 alin.(2) lit.e) din Legea nr.163 din 9 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, acordul de mediu va constitui anexă la actul care permite elaborarea documentației tehnice de proiect, precum și poate servi ulterior drept călăuză proiectanților și verificatorilor de proiecte, în vederea respectării măsurilor și condițiilor reglementate de acordul de mediu pentru toate etapele de dezvoltare ale activității planificate.

11. Orice proiect care nu are legătură directă, dar care ar putea afecta în mod semnificativ, singur sau în combinație cu alte proiecte, arii naturale protejate de stat și/sau fond forestier de stat, planificat pentru amplasare la o distanță de până la 100 metri, este supus evaluării prealabile a impactului asupra mediului în vederea stabilirii necesității efectuării evaluării impactului asupra mediului și obținerii aprobării dezvoltării activității, ținând cont de obiectivele de conservare ale acestor arii naturale.

12. În situația în care un proiect se realizează etapizat sau se amplasează pe terenuri aflate în raza teritorială a mai multe unități administrativ-teritoriale învecinate, evaluarea impactului asupra mediului se realizează pentru întregul proiect de investiție, ținând cont de documentația de urbanism și amenajare a teritoriului aprobată în condițiile prevederilor legislației specifice.

13. La obținerea actului permisiv de realizare a lucrărilor de construcție (în continuare - autorizația de construire), pentru activitățile planificate pentru care a fost necesară emiterea acordului de mediu și pentru care autoritatea competentă l-a reglementat în faza de planificare, conform procedurilor prezentului ghid, inițiatorul proiectului sau titularul documentației este obligat să informeze autoritatea competentă emitentă și publicul despre primirea autorizației de construire, prin publicarea anunțurilor în mass-media și pe propriile pagini web sau pe o altă pagină/adresă web oficială contractată.

Secțiunea a 2-a

Competențe pentru asigurarea desfășurării etapelor procedurale ale evaluării impactului asupra mediului

14. Agenția de Mediu, Agenția de Mediu Nord și Agenția de Mediu Sud, în aplicarea prezentului ghid, sunt denumite în continuare *autoritate competentă*, pentru toate proiectele din regiunea de dezvoltare al cărei amplasament se situează pe teritoriul lor de competență și care fac obiectul evaluării impactului asupra mediului, și sunt responsabile:

1) pentru asigurarea implementării în termen a etapelor procedurii de evaluare a impactului asupra mediului a activităților ce planifică construcții de obiective și/sau instalații noi, extinderea sau modificarea/modernizarea celor existente, inclusiv proiectelor de dezafectare;

2) pentru aprobarea deciziilor în procedura de reglementare, emiterea sau refuzul eliberării acordului de mediu, prelungirea valabilității în cazurile prevăzute de legislația în vigoare;

3) pentru revizuirea (reconsiderare), sistarea temporară, refuzarea, retragerea și/sau când este cazul revocarea actelor emise în procedura de evaluare a impactului asupra mediului, în cazurile prevăzute de legislația în vigoare.

15. Pentru activitățile planificate al căror amplasament se extinde pe două sau mai multe regiuni de dezvoltare, și respectiv rezultă teritoriu comun de competență al Agenției de Mediu și al Agenției de Mediu Nord și/sau al Agenției de Mediu Sud, se stabilește că autoritatea competentă responsabilă de atribuțiile stabilite la pct.14 este Agenția de Mediu, dacă nu sunt altfel delegate aceste atribuții de către autoritatea administrației publice centrale responsabilă de domeniul protecției mediului și resurselor naturale (în continuare – *autoritatea centrală de mediu*).

16. Proiectelor pentru care se determină că pot avea un potențial impact transfrontier, îndeosebi cele propuse a se realiza în zona de frontieră a țării, din vecinătatea și inclusiv în perimetrului ariilor naturale protejate de stat și/sau fondului forestier de stat, autoritatea centrală de mediu va îndruma și coordona procedura de reglementare, iar autoritatea competentă delegată, va fi responsabilă pentru asigurarea desfășurării etapelor procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, inclusiv pentru emiterea acordului de mediu.

17. În cazul unor tipuri de proiecte, care nu pot fi încadrate în niciuna dintre situațiile prevăzute la pct.15 – 16, autoritatea centrală de mediu stabilește și delegează autoritatea competentă pentru derularea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului.

18. Asigurarea desfășurării procedurii de evaluare a impactului asupra mediului poate fi delegată, când este cazul, în totalitate sau parțial, după cum urmează:

1) de către autoritatea centrală de mediu la Agenția de Mediu, la Agenția de Mediu Nord sau la Agenția de Mediu Sud;

2) de către Agenția de Mediu, la Agenția de Mediu Nord sau la Agenția de Mediu Sud.

19. Emiterea acordului de mediu nu face obiectul delegării de competență și se face în exclusivitate de către autoritatea competentă responsabilă sau delegată pentru asigurarea desfășurării etapelor procedurii de evaluare a impactului asupra mediului.

20. Atunci când complexitatea proiectului este deosebită și/sau reprezintă un grad sporit de interes public, autoritatea competentă, la oricare etapă a procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, când este cazul, poate convoca un grup de lucru pentru analiză tehnică a informației din documentele de evaluare a impactului asupra mediului (în continuare – *grup pentru analiză tehnică*), prezentate în etapa procedurală, cât și pentru obținerea în scris a punctelor de vedere ale membrilor implicați.

21. În cadrul ședințelor grupului pentru analiză tehnică, astfel cum este prevăzut în art.16 alin.f) din Legea nr.1515 din 16 iunie 1993 privind protecția mediului înconjurător (în continuare - Legea nr.1515/1993), în funcție de necesitate și în baza deciziei autorității competente sunt invitați, implicați și antrenați cu statut de membru consultativ, următorii reprezentanți:

- 1) inițiatorul activității planificate și/sau titularul documentației;
- 2) reprezentanții ministerelor și instituțiilor, întreprinderilor publice din subordine, ale altor autorități administrative centrale din subordinea Guvernului și ale autorităților publice locale, inclusiv din cadrul subdiviziunilor care coordonează activitatea de amenajare a teritoriului și urbanismului, ale autorității de sănătate publică, agenției pentru supraveghere tehnică, inspectoratului general pentru situații de urgență, specialiști din organele de stat etc., care ar putea fi interesate de activitatea planificată, prin natura responsabilităților lor specifice în materie de mediu;
- 3) specialiști, experți, savanți, cercetători sau/și cadre didactice universitare cu activitate recunoscută în domeniul respectiv;
- 4) reprezentanți ai structurilor responsabile pentru: furnizarea de utilități și servicii publice; administrarea parcurilor și grădinilor publice, a siturilor arheologice, monumentelor istorice; managementul ariilor naturale protejate de stat, inclusiv reprezentanți ai consiliilor științifice organizate la nivelul ariilor naturale protejate de stat; conducătorii agențiilor pentru dezvoltare regională etc;
- 5) asociații obștești ecologiste, grupuri constituite în conformitate cu prevederile legislației naționale cu responsabilități în domeniul protecției mediului etc.

Secțiunea a 3-a

Clasificarea proiectelor după impactul asupra mediului

22. Activitățile ce planifică construcții de obiective și/sau instalații noi, extinderea sau modificarea/ modernizarea celor existente cu potențial impact asupra mediului, inclusiv proiectele de dezafectare, sunt încadrate după gradul de impact asupra mediului, după cum urmează:

- 1) activități cu impact nesemnificativ – sunt considerate activitățile destinate exclusiv satisfacerii necesităților locuințelor și/sau gospodăriei proprii și care nu sunt amplasate în zone cu regim special de protecție, precum și alte activități pentru care în conformitate cu prevederile legislației, nu este necesară obținerea autorizației de construire;
- 2) activități cu impact redus – sunt considerate activitățile din anexa nr.2 la Legea nr.86/2014, anexa nr.1 la Legea nr.851 din 29 mai 1996 privind expertiza ecologică (în continuare – Legea nr.851/1996), precum și oricare alte activități, altele decât cele menționate la sbp. 1), pentru care legislația națională prevede în prealabil efectuarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, iar realizarea lor nu se permite fără obținerea acordului de mediu sau obținerea avizului expertizei ecologice de stat;
- 3) *activități cu impact semnificativ* – sunt considerate activitățile indicate în anexa nr.1 la Legea nr.86/2014 pentru care efectuarea evaluării impactului asupra mediului este obligatorie, precum și cele menționate la sbp. 2) care în urma efectuării etapei de evaluare prealabilă, se stabilește necesitatea desfășurării procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și se emite sau se refuză eliberarea acordului de mediu. Documentația depusă pentru obținerea acordului de mediu va sta la baza emiterii actului permisiv de realizare și dezvoltare a proiectului, înainte de începerea lucrărilor de construcție și punerea în funcțiune a obiectivului.

23. Solicitățile de evaluare prealabilă a activităților planificate depuse la Agenția de Mediu, Agenția de Mediu Nord sau Agenția de Mediu Sud, pentru care se stabilește că pot avea un potențial efect semnificativ asupra mediului altui stat, sunt aduse de acestea la cunoștință, în termen de 5 zile de la aprobarea emiterii deciziei de evaluare prealabilă, autorității centrale de mediu, care va îndruma și coordona procedura de emitere a acordului de mediu pentru aceste proiecte. Această prevedere se aplică:

- 1) obligatoriu pentru proiectele care conform caracteristicilor proiectului și amplasamentului sunt încadrate în una din activitățile indicate în pct.1 – 16 din anexa nr.1 la Legea nr.86/2014, precum și pentru proiectele utilitate publică de interes național și/sau proiectele cu destinație specială, aprobate printr-un act normativ special, care se realizează doar după obținerea acordului de mediu sau a avizului expertizei ecologice de stat.
- 2) altor proiecte supuse procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, pentru care autoritatea competentă stabilește că pot afecta mediul unui alt stat prin natura, dimensiunea sau localizarea lor.

Secțiunea a 4-a

Depunerea cererii și efectuarea evaluării prealabile

24. Pentru realizarea etapei de evaluare prealabilă, inițiatorul proiectului, solicită de la autoritatea competentă în raza căreia se află amplasamentul ales pentru dezvoltarea proiectului, emiteria deciziei privind stabilirea sau lipsa necesității efectuării procedurii de evaluare a impactului asupra mediului.

25. Temei pentru obținerea deciziei de evaluare prealabilă a impactului asupra mediului a activității planificate constituie adresarea scrisorii oficiale pe suport de hârtie și în format electronic, elaborată de către inițiatorul proiectului după modelul prevăzut în anexa nr.1 la prezentul ghid și anexarea informației necesare efectuării evaluării prealabile, descrisă în conformitate cu ordinea stabilită în modelul conținutului-cadru detaliat al cererii de evaluare prealabilă a activității planificate din anexa nr.2 la prezentul ghid. Cererea obligatoriu este însoțită de studiul de fezabilitate aprobat de către investitor, copii de pe actele ce confirmă deținerea drepturilor asupra terenurilor, precum și în dependență de specificul activității, alte copii de pe documente doveditoare privind informațiile descrise în cererea de evaluare prealabilă referitoare la activitatea planificată.

26. Pentru activitățile indicate în anexa nr.1 la Legea nr.851/1996, precum și pentru oricare activități, altele decât cele considerate la pct.22 subpct. 1) din prezentul ghid, pentru care legislația națională prevede, și nu permite, realizarea lor în prealabil, fără efectuarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și obținerea acordului de mediu sau avizul expertizei ecologice de stat, inițiatorul proiectului, prin intermediul ghișeului unic, va depune scrisoarea oficială elaborată după modelul din anexa nr.1 la prezentul ghid și va anexa informația necesară efectuării evaluării prealabile, descrisă în conformitate cu ordinea stabilită în modelul conținutului-cadru simplificat al cererii de

evaluare prealabilă a activității planificate din anexa nr.3 la prezentul ghid. Cererea obligatoriu este însoțită de copii de pe actele ce confirmă deținerea drepturilor asupra terenurilor, precum și în dependență de specificul activității, alte copii de pe documente doveditoare privind informațiile descrise în cererea de evaluare prealabilă referitoare la activitatea planificată. Solicitarea studiului de fezabilitate aprobat de către investitor, în acest caz, se va face la necesitatea autorității competente, în dependență de scara, natura și complexitatea pe care o determină caracteristicile proiectului și amplasamentului.

27. Conținutul-cadru detaliat sau simplificat al cererii de evaluare prealabilă a activității planificate, care se anexează la scrisoarea oficială, este elaborat în conformitate cu cerințele minime stabilite în anexa nr.3 la Legea nr.86/2014. Necesitatea descrierii informației în conformitate cu ordinea stabilită în modelul conținutul-cadru a cererii, derivă din criteriile de selecție pentru determinarea necesității efectuării evaluării impactului asupra mediului stabilite în anexa nr.4 la Legea nr.86/2014, care sunt utilizate în procesul de examinare a solicitării.

28. Inițiatorul activității planificate poartă răspundere pentru caracterul complet și veridicitatea informației prezentate în cerere. În acest sens, pe fiecare pagină a informației anexate la scrisoarea oficială, obligatoriu se aplică în original, semnătura inițiatorului activității planificate, în situații când este cazul, a reprezentantului legal sau titularului documentației. La finele descrierii informației, inițiatorul activității planificate va depune o declarație pe proprie răspundere, sarcină valabilă pentru ambele tipuri de cerere, cu privire la veridicitatea informației descrise și asumarea responsabilității răspunderii juridice pentru declarații false conform prevederilor legislației naționale în vigoare, în cazul persoanelor fizice, și consimțământul prelucrării datelor cu caracter personal.

29. În cazul în care informațiile furnizate de către inițiator sunt neconcludente sau incomplete, și în cazul în care, calitatea informațiilor prezentate nu poate duce la luarea unei decizii, autoritatea competentă solicită inițiatorului proiectului, informații suplimentare, bazate pe situația și datele existente din amplasament despre starea actuală a mediului și a resurselor naturale, precum și a informației primite de la autoritățile centrale ale administrației publice de profil și de la autoritățile administrației publice locale pe al căror teritoriu se va desfășura activitatea planificată. Informațiile cu privire la starea componentelor de mediu descrise de către inițiator, pot fi verificate de către autoritatea competentă prin efectuarea controlului (verificării) *in situ*, în vederea eliberării actului permisiv.

30. În termen de 10 zile lucrătoare de la primirea cererii privind efectuarea evaluării prealabile a impactului asupra mediului a activității planificate, autoritatea competentă întreprinde următoarele acțiuni:

1) derulează procesul de evaluare prealabilă:

a) analizează informația furnizată în cerere și documentele anexate, apreciază caracterul calitativ și complet al solicitării, când este cazul solicită informații suplimentare pentru definitivarea acesteia;

b) publică pe propria pagină web, în termen de 5 zile lucrătoare de la data considerării caracterului complet a cererii, informația succintă despre numele inițiatorului activității planificate, denumirea proiectului și adresa amplasamentului;

c) verifică dacă:

- caracteristicile proiectului încadrează una sau mai multe activități din anexa nr.1 sau nr.2 la Legea nr.86/2014, și anexa nr.1 la Legea nr.851/1996;

- legislația națională prevede și nu permite, realizarea proiectului în prealabil, fără efectuarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și obținerea acordului de mediu sau avizul expertizei ecologice de stat;

- legislația națională interzice expres amplasarea și realizarea acestui gen de activitate;

- proiectul constituie obiectul unui litigiu sau ar avea tangență cu desfășurarea acestuia.

d) efectuează control la fața locului (verificarea amplasamentului), în situații când este cazul, care poate să aducă o contribuție importantă la identificarea oricăror eventuale temeri exprimate pe plan local în legătură cu realizarea proiectului sau în cazurile prevăzute în pct.29 din prezentul ghid;

e) identifică potențiale efecte și estimează gradul potențialelor efecte asupra mediului, dacă sunt sau nu semnificative, în baza completării Listei de control conform modelului din anexa nr.4 la prezentul ghid, structurată sub formă de întrebări și care urmărește ordinea criteriilor de selecție stabilite în anexa nr.4 la Legea nr.86/2014, pentru determinarea necesității efectuării evaluării impactului asupra mediului, reieșind din caracteristicile proiectului și amplasamentului,;

f) stabilește obligativitatea efectuării evaluării impactului asupra mediului, având în vedere motivarea semnificației efectelor identificate și estimate în baza listei de control;

g) încadrează activitățile proiectului, în categoria celor cu impact nesemnificativ, redus sau semnificativ asupra mediului, precum și determină parcurgerea procedurii necesare în vederea obținerii actului permisiv indispensabil dezvoltării investiției;

h) evaluează și consultă, în caz de necesitate, în cadrul unui grup pentru analiză tehnică, proiectele specifice și complexe, și care au un grad sporit de interes public, în scopul obținerii unui punct de vedere (opinie) din partea membrilor invitați. La convocarea ședințelor grupului pentru analiză tehnică pot fi invitați și antrenați reprezentanții enunțați la pct.21 din prezentul ghid;

i) definitivează Lista de control pentru determinarea necesității efectuării evaluării impactului asupra mediului, în baza punctelor de vedere primite din partea membrilor grupului pentru analiză tehnică, și când este cazul, pe baza comentariilor transmise de publicul interesat către autoritatea competentă;

j) aprobă una din deciziile etapei prealabile a activității planificate, stabilite în art.10 alin.(1) din Legea nr.86/2014, luând în considerație avizele și comentariile publicului interesat adresate referitor la activitatea planificată evaluată;

k) elaborează decizia – rezultatul evaluării prealabile, în conformitate cu modelului din anexa nr.7 la prezentul ghid și o transmite inițiatorului proiectului, autorității administrației publice locale pe al căror teritoriu se va desfășura activitatea planificată;

l) publică decizia luată pe pagina web oficială la domeniul procedurii de reglementare, în termen de 5 zile lucrătoare de la data aprobării, și concomitent informează inițiatorul proiectului despre obligativitatea acestuia de a afișa în termen de 3 zile, decizia transmisă, la sediul său și publicarea pe pagina sa web oficială sau pe o altă pagină/adresă web oficială contractată;

m) transmite decizia emisă și informează autoritatea administrației publice locale pe al cărei teritoriu este propusă implementarea proiectului, despre obligativitatea publicării în termen de 3 zile, a anunțului elaborat conform modelului din anexa nr.5 la prezentul ghid, pe propria pagină web oficială, cât și afișarea la sediul propriu și alte locuri de interes public din raza localității;

n) în situația în care comentariile și observațiile motivate ale publicului interesat referitoare la decizia aprobată conduc la revizuirea (reconsiderarea) acesteia, în termen de 5 zile lucrătoare de la aprobarea deciziei revizuite, aceasta se pune la dispoziția publicului de către autoritatea competentă prin publicare pe propria pagină web oficială, inclusiv și de către inițiatorul proiectului, conform mijloacelor stabilite la sbp. 1 alin.l), iar de către autoritatea publică locală conform mijloacelor stabilite la sbp. 1 alin.m) din prezentului punct.

2) când este cazul, informează în scris inițiatorul activității planificate despre:

a) necesitatea definitivării sau completării informației descrise conform conținutului-cadru simplificat al cererii de evaluare prealabilă, în conformitate cu structura conținutului-cadru detaliat al cererii de evaluare prealabilă, în vederea determinării încadrării proiectului în lista de activități planificate din anexa nr.1 și nr.2 la Legea nr.86/2014 și emiterea unei decizii de evaluare prealabilă în acest sens;

b) refuzul justificat pentru amplasarea și dezvoltarea activității planificate în zone cu restricții de construire, stabilite în special prin legislația din domeniul mediului, cu precizarea neconformităților constatate și/sau a actelor normative ale căror prevederi nu sunt respectate sau incompatibile cu amplasamentul selectat, elaborat conform modelului din anexa nr.6 la prezentul ghid;

c) imposibilitatea aprobării deciziei de evaluare prealabilă la solicitarea efectuării evaluării prealabile, în cazul când se dovedește falsul, și/sau nulitatea actelor, pieselor desenate anexate, informației prezentate, care au tangență și/sau afectează dezvoltarea proiectului (de exemplu, actele ce confirmă deținerea drepturilor asupra terenurilor, alte autorizații, acte permissive necesare realizării proiectului, lipsa avizului expertizei ecologice de stat la documentația tehnică la proiect, sau când este cazul, a acordului de mediu pentru activitățile planificate pentru extindere sau modificare/modernizare a obiectivelor/instalațiilor existente etc);

d) sistare temporară privind aprobarea emiterii deciziei de evaluare prealabilă pentru amplasarea și dezvoltarea activității planificate, până la soluționarea, stingerea datoriilor privind prejudiciile aduse mediului și/sau obținerea unei decizii a instanței de judecată definitivă și irevocabilă, în cazul când s-a constatat că amplasamentul sau proiectul este obiect de litigiu, în special, în raport cu autoritatea centrală de mediu, sau oricare alt litigiu obiectul căruia ar avea tangență și/sau afectează dezvoltarea proiectului.

31. Autoritatea competentă, până la transmiterea deciziei de evaluare prealabilă către inițiatorul proiectului, în situațiile când este cazul, va indica expres în conținutul actului administrativ, care va fi în continuare autoritatea competentă responsabilă pentru asigurarea desfășurării procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, luând în considerație prevederile stabilite în pct.18 la prezentul ghid.

32. Verificarea (controlul) amplasamentului în cadrul procedurii de evaluare a impactului asupra mediului se efectuează în baza prevederilor art.19¹ alin.(6) din Legea nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, care se finalizează cu întocmirea unui proces-verbal, conform modelului din anexa nr.8 la prezentul ghid, sau în baza altor prevederi ale cadrului normativ în vigoare. Acțiunile de verificare a amplasamentului în vederea eliberării actului permisiv, sunt efectuate în comun cu Inspectoratului pentru Protecția Mediului, sau în situațiile când este cazul, autoritatea competentă poate delega această competență reprezentanților acestuia.

33. Rezultatele efectuării evaluării prealabile a activității planificate și al verificării amplasamentului, la această etapă, se consemnează într-un dosar personalizat al proiectului, care va conține: cererea de evaluare prealabilă, procesul-verbal sau actul de verificare a amplasamentului, Lista de control pentru determinarea necesității efectuării evaluării impactului asupra mediului, decizia aprobată, corespondența și solicitările privind depunerea unor documente sau informații suplimentare, avize, observațiile sau recomandările (propunerile) publicului interesat față de proiectul evaluat etc.

34. Urmare rezultatului efectuării evaluării prealabile, în cazul în care autoritatea competentă stabilește prin evaluarea efectuată și confirmă în baza criteriilor definite de proiect, prin decizia aprobată, un potențial impact transfrontier pentru activitățile care cad sub incidența activităților planificate indicate în pct.1 – 16 din anexa nr.1 la Legea nr.86/2014, procedura de evaluare a impactului asupra mediului se va realiza în context transfrontier, ceea ce presupune și consultarea statelor vecine potențial afectate, în conformitate cu prevederile Convenției Espoo.

35. Autoritatea competentă care aprobă emiterea deciziei privind necesitatea sau lipsa efectuării procedurii de evaluare a impactului asupra mediului în context transfrontier, întreprinde următoarele acțiuni:

1) informează imediat despre aprobarea deciziei, autoritatea centrală de mediu și transmite acesteia în termen de 5 zile dosarul personalizat al proiectului, în vederea îndrumării, coordonării și delegării asigurării desfășurării procedurii de evaluare de impact asupra mediului în context transfrontier, iar notificarea pentru statele vecine afectate, se transmite după prezentarea acesteia de către inițiator, dacă nu decide altfel autoritatea centrală de mediu;

2) informează imediat autoritatea centrală de mediu despre aprobarea deciziei, în cazul când s-a stabilit prin evaluarea efectuată că nu există un potențial impact transfrontier, inclusiv se confirmă acest fapt în baza criteriilor definite de activitatea planificată care intră sub incidența Convenției Espoo.

36. Informațiile pe baza cărora autoritatea competentă decide încadrarea proiectului în lista activităților planificate din Legea nr.86/2014 și stabilește lipsa sau necesitatea efectuării evaluării impactului asupra mediului atunci când se determină că proiectul poate avea impact redus sau semnificativ asupra mediului, sunt cele furnizate de inițiatorul activității planificate în cererea de evaluare prealabilă și documentele anexate. Informațiile sunt utilizate de către autoritatea competentă și în etapele ulterioare ale procedurii de evaluare a impactului asupra mediului.

CAPITOLUL II ETAPELE PROCEDURALE A EVALUĂRII IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI

Secțiunea 1

Coordonarea proiectului programului de realizare a evaluării impactului asupra mediului

37. Coordonarea proiectului programului de realizare a evaluării impactului asupra mediului (în continuare – program de realizare) reprezintă etapa prin care autoritatea competentă determină problemele majore care urmează a fi supuse evaluării, constată potențiale efecte negative asupra mediului și populației generate de proiect, cât și gradul de extindere a acestora în zona sau regiunea amplasamentului, care trebuie supuse evaluării, respectiv care vor necesita o analiză mai profundă în cadrul studiului de evaluare a impactului asupra mediului; inclusiv această etapă presupune identificarea celor mai fezabile soluții alternative posibile pentru locul de realizare și tehnologiile folosite pentru desfășurarea proiectului (Figura 3).

38. Scopul etapei urmărește ca documentația de evaluare a impactului asupra mediului, să răspundă cerințelor și recomandărilor din avizul de coordonare la programul de realizare, definit ca opinie a autorității competente cu caracter de îndrumare asupra conținutului final al documentației privind evaluarea impactului asupra mediului și asupra efectuării studiului de evaluare propriu-zis, realizat și identificat în baza caracteristicilor fiecărui proiect.

39. Pentru asigurarea desfășurării etapei de coordonare a proiectului programului de realizare pentru proiectele care se încadrează în activitățile din anexa nr.1 la Legea nr.86/2014, sau pentru proiectele pentru care s-a stabilit necesitatea efectuării evaluării impactului asupra mediului în urma derulării etapei de evaluare prealabilă, inițiatorul activității planificate sau reprezentantul contractat în calitate de titular al documentației privind evaluarea impactului asupra mediului, adresează în scris și în format electronic, scrisoarea oficială după modelul din anexa nr.1 la prezentul ghid, însoțită de proiectul programului de realizare, elaborat după modelul conținutului-cadru prevăzut în anexa nr.9 la prezentul ghid, care derivă din cerințele generale stabilite art.19 alin.(5) din Legea nr.86/2014.

40. Pentru coordonarea și obținerea avizului pozitiv la programul de realizare, inițiatorul activității planificate prin intermediul titularului documentației, după elaborarea proiectului programului de realizare va întreprinde următoarele acțiuni:

1) asigură informarea publicului interesat și oferă posibilitate acestuia, inclusiv autorităților administrației publice interesate să transmită în scris eventuale obiecții, propuneri (recomandări) la programul de realizare, atât în adresa sa, cât și în adresa autorității competente. În realizarea acestui scop în mod obligatoriu va întreprinde următoarele acțiuni:

a) transmite pe suport de hârtie, în adresa autorității administrației publice locale pe teritoriul cărora se planifică realizarea activității planificate, anunțul referitor la consultarea programului de realizare, elaborat în conformitate cu modelul din anexa nr.10 la prezentul ghid, în vederea afișării la sediul acesteia, inclusiv transmite cererea de evaluare prealabilă a activității planificate însoțită de proiectul programului de realizare, pentru a asigura accesarea setului de materiale de către publicul interesat;

b) publică pe propria pagină web oficială și/sau a titularului documentației și/sau pe o altă pagină/adresă web oficială contractată, anunțul referitor la consultarea programului de realizare, asigurând posibilitatea descărcării fișierelor electronice a materialele menționate la alin.a);

c) publică anunțul referitor la consultarea programului de realizare, cel puțin într-un ziar național și unul de interes local, selectat în dependență de caracterul notoriu în regiunea de acoperire a publicului interesat și în dependență de domeniul, tematica specifică pe care o abordează publicația, adică corespunzător genului de activitate planificat;

d) poate întreprinde alte măsuri de diseminare a informației prin alte mijloace (radio, televiziune, sediul administrației publice locale pe teritoriul căreia se propune realizarea proiectului, locuri de interes public în raza localității și amplasamentului proiectului, pe panoul de identificare a investiției montat pe amplasament, etc).

2) prezintă în original pentru coordonare autorității competente proiectul programului de realizare, însoțit de toate materialele și dovezile asigurării informării publicului interesat prevăzute prin mijloacele specificate în sbp. 1) lit.a) – c) din prezentul punct.

41. Publicul interesat poate să-și expună punctul de vedere la conținutul proiectului programului de realizare în termen de 30 de zile din data afișării, publicării anunțului de către autoritatea administrație publice locale, inițiatorul proiectului și/sau titularul documentației prin mijloacele specificate la pct.40, sbp. 1).

42. În termen de 30 zile lucrătoare de la primirea proiectului programului de realizare însoțit de toate materialele și dovezile aferente asigurării consultării primare a publicului cu acesta, autoritatea competentă întreprinde următoarele acțiuni:

1) analizează, verifică informația din materialele prezentate și apreciază caracterul calitativ și complet al cererii de coordonare a programului de realizare, adresate de către de inițiator și/sau titularul documentației, când este cazul, solicită informații suplimentare pentru definitivarea acesteia;

2) examinează comentariile publicului interesat față de proiectul programului de realizare supus consultărilor;

3) din data primirii informațiilor și/sau din data transmiterii documentelor solicitate suplimentar, completează după modelul din anexa nr.11 la prezentul ghid, Lista de control structurată sub formă de întrebări care urmăresc determinarea domeniului de evaluare la realizarea studiului de evaluare a impactului asupra mediului și identificarea componentelor de mediu potențial afectate negativ. Lista de control completată, se anexează la dosarul personalizat al proiectului examinat în procedura de evaluare prealabilă;

4) stabilește problemele țintă necesare evaluării (domeniul evaluării), definite în baza identificării factorilor de mediu ca semnificativ afectați;

5) la necesitate, în cazul proiectelor cu complexitate deosebită și/sau cu un grad sporit de interes public, poate convoca grupul pentru analiză tehnică, pentru evaluare și consultare a proiectului programului de realizare. În ședințele grupului pentru analiză tehnică pot fi invitați și antrenați reprezentanții enunțați la pct.21 din prezentul ghid, în scopul:

a) informării și examinării în comun cu membrii grupului pentru analiză tehnică a rezultatelor obținute în urma completării Listei de control pentru determinarea domeniului de evaluare la realizarea studiului de evaluare a

impactului asupra mediului;

b) determinării altor probleme supuse evaluării și identificării gradul de extindere a acestora, decât cele rezultate prin completarea Listei de control menționată la sbp. 3) din prezentul punct;

c) examinării și identificării celor mai fezabile soluții alternative posibile pentru locul de realizare și tehnologiile folosite pentru desfășurarea proiectului;

d) obținerii unui punct de vedere, din partea membrilor invitați, și recomandărilor ce vor fi transmise inițiatorului proiectului și/sau titularului documentației privind acțiunile și mijloacele care se întreprind pentru efectuarea studiului de evaluare a impactului, inclusiv a îndrumărilor pentru elaborarea ulterioară a raportului studiului de evaluare a impactului asupra mediului;

e) analizei și aprobării conținutului documentației privind evaluarea impactului asupra mediului;

f) alte aspecte legate de conținutul proiectului programului de realizare transmis pentru coordonare;

6) definește opinia privind problemele de mediu care trebuie analizate în procesul de realizare a studiului de evaluare a impactului asupra mediului, ținând cont de propunerile justificate ale publicului interesat, în special se va face referință la:

a) lucrările de evaluare a impactului asupra mediului necesare a fi efectuate ulterior, în studiul de evaluare a impactului asupra mediului;

b) structura și conținutul documentației privind evaluarea impactului asupra mediului;

c) soluționarea problemelor legate de impactul negativ asupra factorilor de mediu identificați, cât și necesitatea obținerii studiilor specifice detaliate și a volumului deplin de dovezi științifice disponibile, în vederea luării măsurilor de precauție la toate etapele de realizare a proiectului;

d) modul în care se va acționa pentru identificarea celor mai fezabile soluții alternative posibile pentru locul de realizare și tehnologiile folosite pentru desfășurarea proiectului, sau cât de detaliat va fi necesar să estimeze impactul asupra mediului pentru alte variante identificate în comparație cu proiectul propus (variante preferată);

e) lista autorităților administrației publice centrale și locale cărora va fi adresată spre examinare documentația privind evaluarea impactului asupra mediului și lista localităților unde se va efectua dezbateră publică asupra acesteia;

f) specificarea listei actelor de reglementare emise de alte autorități ale administrației publice, necesare eliberării acordului de mediu, potrivit legislației naționale;

g) alte aspecte legate de conținutul proiectului programului de realizare depus spre coordonare;

7) emite avizul de coordonare, însoțit de recomandarea/îndrumarul și condițiile autorității competente;

8) pune la dispoziția publicului avizul de coordonare prin publicare pe pagina web oficială.

43. Obiecțiile, propunerile (recomandările) publicului interesat referitoare la avizul de coordonare la programului de realizare se primesc în termen de 10 zile din data publicării pe pagina web oficială a autorității competente emitente, la domeniul procedurii de reglementare.

44. Conținutul avizului de coordonare trebuie să reflecte aspectele relevante pentru protecția mediului la această etapă procedurală, identificate în raport cu prevederile art.20 alin.(2) din Legea nr.86/2014 și ca rezultat al completării și/sau definitivării Listei de control pentru determinarea domeniului de evaluare la realizarea studiului de evaluare a impactului asupra mediului, cât și îndrumările pentru elaborarea ulterioară a raportului studiului de evaluare a impactului asupra mediului.

45. Publicarea și transmiterea către titularul documentației a avizului de coordonare emis la programul de realizare de către autoritatea competentă, nu exclude posibilitatea solicitării ulterioare de informații suplimentare.

46. În baza avizului pozitiv de coordonare la programul de realizare emis, inițiatorul proiectului, prin intermediul titularului documentației, realizează studiul de evaluare a impactului asupra mediului, finalizat printr-un raport bazat pe informație existentă la moment și/sau căpătată prin cercetări și studii specifice, care face parte integrantă a documentației privind evaluarea impactului asupra mediului ce urmează a fi înaintat spre examinare autorității competente și supus consultărilor publice.

47. Conținutul-cadru final al raportului la studiul realizat pentru evaluarea impactului asupra mediului a activității planificate, este cel recomandat și coordonat prin avizul pozitiv al autorității competente emitente, ținându-se cont de prevederile actelor normative în vigoare, inclusiv și de aspectele practice de analiză și aprobare a structurii și conținutului recomandat în pct.6 din anexa nr.11 la prezentul ghid.

Secțiunea a 2-a

Etapă de analiză și discutare a documentației privind evaluarea impactului asupra mediului

48. Etapa dată reprezintă aprecierea de către autoritatea competentă în comun cu publicul interesat, a rezultatelor studiului de evaluare a impactului asupra mediului constituite în final în documentația privind evaluarea impactului asupra mediului.

49. Asigurarea dreptului publicului la luarea deciziilor importante de mediu, luarea în considerație a obiecțiilor și propunerilor acestuia, cât și găsirea soluțiilor reciproc acceptabile pentru inițiator și pentru public, referitoare la prevenirea și minimizarea impactului negativ asupra mediului în urma realizării activității planificate, constituie parte integrantă a etapei de analiză și discutare a documentației privind evaluarea impactului asupra mediului, realizată prioritar prin consultări și ședințe de dezbateră publică.

50. În contextul asigurării respectării principiului transparenței și accesibilității informației publice, accesul la materialele aferente documentației privind evaluarea impactului asupra mediului și informarea despre posibilitatea și oportunitatea participării publicului interesat la dezbateră publică asupra acesteia, trebuie asigurat la o etapă timpurie, prin colaborarea comună a subiecților implicați în procedura de reglementare. În acest scop obligatoriu se va ține cont de următoarele:

1) stabilirea unui orar de consultare a publicului interesat care trebuie să corespundă termenilor fixați în prevederile Legii nr.86/2014;

2) în cazul estimării și/sau stabilirii în comun de către inițiatorul proiectului, titularul documentației sau autoritatea administrației publice locale, a unei date sau perioade mai târzii pentru demararea consultărilor, în mod obligatoriu se va ține cont de intervalul minim (termenul rezonabil) pentru asigurarea consultărilor care nu trebuie să fie mai mic față de prevederile Legii nr.86/2014;

3) intervalul de timp pentru consultarea documentelor, materialelor, informației furnizate în procedura de evaluare a impactului asupra mediului, va cuprinde inclusiv și termenul pentru transmiterea comentariilor de către publicului interesat, după cum urmează:

a) pentru autoritățile administrației publice centrale și autoritățile administrației publice locale termenul de transmitere a comentariilor este de până la 50 zile din momentul prezentării documentației de către inițiatorul proiectului sau titularul documentației;

b) alt public interesat decât cel menționat la lit.a), termenul este de 30 de zile și decurge din momentul:

- publicării anunțului de către autoritatea administrației publice locale în raza căruia se planifică activitatea inițiatorului proiectului și oferirii accesului pentru consultarea documentației privind evaluarea impactului asupra mediului;

- publicării anunțului de către inițiatorul proiectului și titularul documentației în mass-media și pe propriile pagini web sau pe o altă pagină/adresă – web oficială contractată.

51. Recomandările finale ale autorității competente, formulate în baza informației furnizate de către titular în cadrul documentației privind evaluarea impactului asupra mediului, precum și în baza observațiilor primite din partea publicului, sunt integrate în actul final a procedurii de reglementare – acordul de mediu.

52. În termen de 5 zile de la primirea pe suport de hârtie și în format electronic, a documentației privind evaluarea impactului asupra mediului, până la desfășurarea dezbaterii publice, autoritatea competentă derulează următoarele activități:

1) pune la dispoziția publicului interesat, spre consultare, la sediul său și prin publicare pe pagina web oficială documentația privind evaluarea impactului asupra mediului, după efectuarea unei analize prealabile a acesteia și verificarea respectării și compatibilității structurii, conținutului documentației prezentate, în raport cu cerințele avizului de coordonare la programul de realizare, cât și după acceptarea acesteia în formatul prezentat;

2) coordonează, indică și/sau acceptă parțial sau total orarul dezbaterii publice și locațiile propuse, luând în considerație oportunitățile de participare a publicului interesat la luarea deciziei legate de proiect, după primirea informației în scris despre data și locul desfășurării dezbaterii publice, stabilite de către inițiatorul proiectului și/sau titularul documentației în comun acord cu autoritatea administrației publice locale, precum și despre numele, datele de contact a persoanei/lor din cadrul autorității administrației publice locale care va colabora în vederea organizării dezbaterii publice;

3) publică pe pagina-web oficială anunțul public întocmit conform modelului din anexa nr.12 la prezentul ghid și concomitent îl transmite autorității/lor administrației publice locale, conform listei coordonate la etapa programului de realizare, în scopul publicării anunțului pe pagina lor web oficială și afișării la sediul acestora, precum și în alte locuri de interes public din localitate;

4) informează inițiatorului activității planificate și/sau titularului documentației despre obligația de elaborare, în conformitate cu modelul din anexa nr.13 la prezentul ghid, a anunțului privind oportunitatea publicului pentru consultarea documentației privind evaluarea impactului asupra mediului și asigurarea participării publicului pentru dezbateri publice a conținutului acesteia, inclusiv, informează despre asigurarea publicării anunțului elaborat prin mijloacele stabilite în pct.53 sbp. 4) și/sau subpct. 5);

5) analizează, verifică și respinge sau acceptă măsurile și mijloacele întreprinse de către inițiatorul activității planificate și/sau titularul documentației cât și a administrației publice locale în vederea asigurării consultării, informării și oferirii sigure a accesului publicului interesat la documentația aferentă studiului de evaluare a impactului asupra mediului realizat pentru activitatea planificată;

6) analizează observațiile directe ale publicului interesat parvenite în adresa sa, referitoare la dezvoltarea proiectului aflat în procedura de evaluare a impactului sau alte probleme, temeri invocate de către publicul interesat față de proiect, cât și cele consemnate și transmise, până la inițierea dezbaterii publice, de către inițiatorul proiectului, titularul documentației, sau din partea administrației publice locale sau alte entități interesate;

7) inițiază procesul de analiză a calității întregii documentații privind evaluarea impactului asupra mediului conform prevederilor aspectelor practice de analiză a informațiilor cu privire la efectele proiectului furnizate în raportul studiului impactului asupra mediului, stabilite în anexa nr.14 la prezentul ghid;

8) la necesitate, transmite pentru examinare documentația în totalitate sau parțial, în cadrul unui grup pentru analiză tehnică, proiectele specifice și complexe care au un grad sporit de interes public, în scopul obținerii unui punct de vedere din partea membrilor invitați. În ședințele grupului pentru analiză tehnică pot fi invitați și antrenajii reprezentanții enunțați la pct.21 din prezentul ghid.

53. Inițiatorul activității planificate și/sau titularul documentației din ziua publicării documentației privind evaluarea impactului asupra mediului pe pagina web oficială a autorității competente, întreprinde în ordinea expusă mai jos, următoarele acțiuni:

1) publică pe propria pagină web oficială și pe cea a titularului documentației, materialele identice cu cele prezentate și plasate pe pagina web oficială a autorității competente, asigurând posibilitatea descărcării fișierelor electronice, inclusiv poate asigura publicarea materialelor și pe o altă pagină/adresă web de interes sporit publicului;

2) prezintă spre examinare pe suport de hârtie și în format electronic, autorității/lor administrației publice locale și/sau centrale, conform listei coordonate la etapa programului de realizare, documentația însoțită obligatoriu de rezumatul non-tehnic, identică cu cea prezentată și plasată pe pagina web oficială a autorității competente, și informează în scris, despre mijloacele, termenii disponibili pentru adresarea comentariilor la documentația privind evaluarea impactului asupra mediului;

3) informează în termen autoritatea competentă despre locul, data și ora desfășurării dezbaterii publice stabilită împreună cu administrația publică locală, ținând cont de termenii rezonabili pentru asigurarea consultării și primirii

comentariilor de la publicul interesat, cât și de condițiile minim necesare care trebuie asigurate pentru desfășurarea ședinței;

4) odată cu întreprinderea acțiunilor stabilite în sbp. 1) și 2), elaborează, în conformitate cu model din anexa nr.13 la prezentul ghid, modelul de anunț privind oportunitatea publicului pentru consultarea documentației privind evaluarea impactului asupra mediului și asigurarea participării publicului pentru dezbateri publice a conținutului acesteia, și după care asigură, în nu mai târziu de 10 zile înainte de data prevăzută pentru ședința de dezbateri publice, că anunțul elaborat:

a) îl afișează la sediul său și/sau pe panoul de identificare a investiției montat pe amplasament, inclusiv îl publică pe propria pagină web oficială și/sau a titularului documentației, când este cazul pe altă pagină/adresă web contractată;

b) îl publică cel puțin într-un ziar național și unul de interes local, selectat în dependență de caracterul notoriu în regiunea de acoperire a publicului interesat și în dependență de domeniul, tematica specifică pe care o abordează publicația, adică corespunzător genului de activitate planificat;

5) întreprinde alte măsuri de diseminare a informației privind consultarea și participarea la dezbateri publice a conținutului documentației de evaluare a impactului asupra mediului, respectiv, prin alte mijloace (radio, televiziune, sediul administrației publice locale, stație transport public, casa de cultură, alte locuri de interes public din raza teritoriului localității amplasamentului proiectului etc);

6) informează în scris despre oportunitatea participării la dezbateri publice a autorităților administrației publice centrale de specialitate și autoritățile administrației publice locale de nivelul II în raza competenței teritoriale pe care va fi amplasat proiectul și cărora anterior li sa prezentat pentru examinare documentația privind evaluarea impactului asupra mediului;

7) examinează și transmite pe suport de hârtie și în format electronic, autorității competente răspunsurile la observațiile directe ale publicului referitoare la dezvoltarea proiectului aflat în procedura de evaluare a impactului sau alte probleme, temeri invocate de către publicul interesat față de proiect, parvenite în adresa sa până la desfășurarea dezbaterii publice asupra documentației privind evaluarea impactului asupra mediului, consemnate în formularul elaborat după modelul din anexa nr.15 la prezentul ghid;

8) prezintă autorității competente, pe suport de hârtie și în format electronic, toate dovezile asigurării consultării publicului interesat cu documentația privind evaluarea impactului asupra mediului și informării acestuia despre participare la dezbateri publice. Pentru fiecare măsură și mijloc întreprins prin acțiunile stabilite la prezentul punct, se prezintă dovada în original.

54. Autoritatea administrației publice locale pe teritoriul administrativ al căreia se planifică realizarea activității planificate, în cadrul procesului de consultare a publicului interesat cu conținutul documentației privind evaluarea impactului asupra mediului și participarea acestuia în luarea deciziei privind proiectul respectiv, întreprinde următoarele acțiuni:

1) din momentul primirii documentației privind evaluarea impactului asupra mediului din partea inițiatorului proiectului sau a titularului documentației, însoțită obligatoriu de rezumatul non-tehnic, asigură accesul și o pune la dispoziția publicului într-un spațiu cu condiții adecvate (salubre), pe suport de hârtie;

2) plasează pe pagina web oficială documentația privind evaluarea impactului asupra mediului, transmisă în format electronic de către inițiatorul proiectului sau titularul documentației;

3) împreună cu inițiatorul proiectului și/sau titularul documentației stabilește locul, data și ora desfășurării dezbaterii publice, ținând cont de termenii rezonabili pentru asigurarea consultării și primirii comentariilor de la publicul interesat, cât și asigură spațiu în condiții minim necesare pentru desfășurarea ședinței;

4) informează în scris autoritatea competentă, în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 10 zile înainte de data prevăzută pentru ședința de dezbateri publice, despre:

a) totalitatea măsurilor și mijloacelor întreprinse deja, întru consultarea publicului interesat cu documentația privind evaluarea impactului asupra mediului;

b) timpul și locul stabilit pentru desfășurarea dezbaterii publice;

c) datele despre persoana care va colabora cu inițiatorul proiectului și/sau titularul documentației în vederea organizării dezbaterii publice;

d) alte măsuri și mijloace oportune care se întreprind în vederea informării și implicării publicului interesat în cadrul ședinței de dezbateri publice;

5) în ziua primirii din partea autorității competente a modelului de anunț privind oportunitatea publicului pentru consultarea documentației privind evaluarea impactului asupra mediului și asigurarea participării publicului pentru dezbateri publice a conținutului acesteia, îl multiplică și îl publică nemijlocit pe pagina sa web oficială, îl afișează la sediul propriu, și/sau alt loc de interes public comun din raza localității, pentru garantarea transparenței procesului decizional și a actelor emise de către autoritățile administrației publice;

6) în limita posibilităților disponibile, asigură condiții adecvate (salubre) și mijloace suficiente pentru oferirea unui spațiu, încăpere în scopul desfășurării dezbaterii publice asupra documentației privind evaluarea impactului asupra mediului a activității planificate pentru realizare pe teritoriul administrativ al localității;

7) informează în scris despre oportunitatea participării și invită la dezbateri publice autoritățile administrației publice teritoriale învecinate, organele de supraveghere cu competență teritorială din raza amplasamentului proiectului;

8) transmite în scris autorității competente, până la desfășurarea dezbaterii publice, observațiile directe ale publicului parvenite în adresa sa, precum și cele personale, referitoare la dezvoltarea proiectului aflat în procedura de evaluare a impactului sau alte probleme, temeri invocate de către publicul interesat față de proiect.

55. Publicul interesat, în termen de 30 zile din data informării și asigurării accesului la toate materialele aferente studiului de evaluare de impact asupra mediului realizat, poate transmite în adresa inițiatorului proiectului și/sau titularului documentației, cât și autorității competente obiecții sau propuneri (recomandări) la documentația privind evaluarea impactului asupra mediului. În data desfășurării dezbaterii publice, la fel poate înainta, în formă verbală,

punctul de vedere asupra acesteia. La adresarea punctului de vedere în cadrul ședinței de dezbatere publică, reprezentanții publicului interesat sunt obligați să își declare numele, prenumele și adresa, care se consemnează într-un formular, conform modelului din anexa nr.15 la prezentul ghid, ulterior păstrat la dosarul personalizat proiectului.

56. Autoritățile administrației publice centrale de specialitate care ar putea fi interesate de activitatea planificată, prin natura responsabilității lor specifice în materie de mediu, cât și autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi sau doi în raza competenței teritoriale a amplasamentului proiectului, transmit inițiatorului activității planificate și/sau titularului documentației cât și autorității competente, comentarii în termen de 50 de zile din momentul recepționării documentației privind evaluarea impactului asupra mediului.

57. Inițiatorului activității planificate și/sau titularului documentației în colaborare cu autoritatea administrației publice locale organizează desfășurarea dezbaterii publice sub îndrumarea autorității competente, suportând costurile acesteia.

58. Ședința de dezbatere publică are loc în prezența reprezentanților autorității competente, într-o încăpere sau spațiu cu condiții minim acceptabile și orar convenabil publicului, pe teritoriul administrației publice locale unde urmează să se implementeze proiectul.

59. Ședința este moderată de către autoritatea competentă. Până la începerea ședinței de dezbatere publică inițiatorul activității planificate și/sau titularul documentației în comun cu autoritatea competentă desemnează un președinte și un secretar care înregistrează participanții. Dacă în interval de 60 de minute de la ora anunțată pentru începerea ședinței nu se prezintă niciun reprezentant al publicului interesat, se poate afirma că nu există public interesat de proiectul respectiv și acest fapt se consemnează într-un proces-verbal, iar ședința de dezbatere publică se declară închisă.

60. În timpul ședinței de dezbatere publică, inițiatorul activității planificate și/sau titularul documentației, prezintă componentele și lucrările principale ale proiectului planificat, soluții fezabile alternative, descrie rezultatele evaluării studiului de impact asupra mediului, răspunde la întrebările și observațiile adresate, argumentează comentariile, opiniile și recomandările (propunerile) justificate ale reprezentanților publicului interesat, inclusiv cele primite în formă scrisă înaintea ședinței respective.

61. Întrebările și observațiile adresate, propunerile (recomandările) justificate ale reprezentanților publicului interesat, se consemnează într-un proces-verbal/minută de către autoritatea competentă și ulterior se înscriu/înregistrează în formularul în care au fost consemnate comentariile primite înainte de desfășurarea ședinței de dezbatere publică, transmis de către inițiatorul proiectului sau titularul documentației, precum este stabilit la pct.53 sbp. 7).

62. După închiderea ședinței de dezbatere publică, autoritatea competentă desfășoară următoarele activități:

1) analizează toate răspunsurile formulate de către inițiatorul proiectului și/sau titularul documentației la comentariile, opiniile, observațiile publicului interesat adresate până la, și în cadrul desfășurării dezbaterii publice;

2) transmite inițiatorului proiectului și/sau titularului documentației, formularul completat cu comentariile publicului interesat adresate în cadrul ședinței de dezbatere publică, și solicită completarea cu soluții de rezolvare a problemelor semnalate de către public, la care nu au fost oferite răspunsuri. Formularul astfel completat, va constitui anexă la procesul-verbal al ședinței, și respectiv la raportul final privind participarea publicului, iar acesta, parte componentă a materialelor aferente întregii procedurii de evaluare a impactului asupra mediului.

63. Urmare a finalizării întregului proces de consultare și dezbatere publică, inițiatorul proiectului și/sau titularului documentației integrează acest aspect într-un raport final privind participarea publicului, elaborat în conformitate cu anexa nr.7 la Legea nr.86/2014, care cuprinde totalitatea aspectelor și lucrărilor realizate în colaborare cu părțile implicate în asigurarea consultării și participării publicului interesat în luarea deciziei cu privire la activitatea planificată. Finalizarea procesului de consultare și dezbatere publică este considerat momentul declarării închiderii ședinței dezbaterii/lor publice, sau ziua transmiterii de către inițiatorul proiectului sau titularul documentației a răspunsurilor către public, pentru care nu au fost aduse argumente satisfăcătoare, doveditoare, și/sau căruia nu au fost oferite explicații justificate în cadrul ședinței publice.

64. În termen de 5 zile de la depunerea pe suport hârtie și în format electronic a raportului privind participarea publicului, autoritatea competentă desfășoară următoarele activități:

1) evaluează răspunsurile și argumentele formulate de către inițiatorul proiectului și/sau titularul documentației la observațiile, propunerile (recomandările) motivate și justificate ale publicului interesat pentru care nu au fost oferit răspuns în cadrul ședinței de dezbatere publică;

2) definitivează Lista de control aferentă etapei de analiză a calității întregii documentații privind evaluarea impactului asupra mediului conform prevederilor aspectelor practice de analiză a informațiilor cu privire la efectele proiectului, furnizate în raportul studiului impactului asupra mediului;

3) la necesitate, examinează în componența membrilor grupului pentru analiză tehnică, convocați și la etapele anterioare ale procedurii de reglementare, pentru:

a) discutarea documentelor aferente proiectului: alegerea celei mai fezabile soluții alternative posibile pentru locul de realizare și tehnologiile folosite pentru desfășurarea proiectului;

b) consemnarea opiniei membrilor privind calitatea informației din documentația privind evaluarea impactului asupra mediului;

c) examinarea răspunsurilor și soluțiilor oferite de inițiatorul proiectului și/sau titularul documentației pentru rezolvarea problemelor semnalate de către publicul interesat sau alte teme, îngrijorări manifestate de public față de implementarea proiectului;

d) stabilirea necesității efectuării altor studii specifice sau lucrări suplimentare în vederea evaluării unor aspecte necunoscute, noi apărute, semnalate și justificate și/sau de publicul interesat, ceea ce respectiv presupune, eventuale completări la documentația supusă procesului de consultare publică.

4) comunică în scris inițiatorul proiectului și/sau titularul documentației, în situațiile când este cazul, despre necesitatea efectuării altor studii specifice sau lucrări suplimentare și definitivării documentației privind evaluarea impactului asupra mediului sau restituirea în totalitate a acesteia;

5) informează în scris despre sistarea temporară sau refuzul aprobării deciziei de emitere a acordului de mediu pentru dezvoltarea proiectului, în următoarele situații:

a) când se dovedește falsul, și/sau nulitatea actelor, pieselor desenate anexate, informației prezentate care au tangență și/sau afectează dezvoltarea proiectului;

b) când este necesară soluționarea, stingerea datoriilor privind prejudiciile aduse mediului și/sau obținerea unei decizii a instanței de judecată definitivă și irevocabilă, în cazul când s-a constatat că amplasamentul sau proiectul este obiect de litigiu, în special, în raport cu autoritatea centrală de mediu, sau oricare alt litigiu obiectul căruia ar avea tangență și/sau afectează dezvoltarea proiectului;

6) aprobă decizia de emitere a acordului de mediu sau refuzul eliberării acestuia.

65. Transmite și informează în scris inițiatorului proiectului și/sau titularului documentației, cât și autoritatea administrației publice locale despre emiterea acordului de mediu sau refuzul eliberării acestuia și despre obligația publicării anunțului despre decizia aprobată, pe propriile pagini web oficiale, cât și necesitatea afișării, în locurile de interes public din raza localității unde se planifică realizarea proiectului. Anunțul este elaborat de către autoritatea competentă după modelul din anexa nr.16 la prezentul ghid.

66. În toate situațiile în care observațiile primite din partea publicului interesat justifică aprofundarea evaluării și solicitarea de noi informații sau investigații suplimentare, autoritatea competentă decide reluarea procedurii de la etapa solicitării acestor informații.

67. Dacă decizia privind realizarea proiectului nu s-a concluzionat în timpul ședinței grupului pentru analiză tehnică, întrunită în acest scop, membrii participanți la ședința respectivă, transmit în scris autorității competente, în termen de 3 zile, punctul de vedere privind etapa de analiză și discutare a calității documentației privind evaluarea impactului asupra mediului. În cazul în care concluziile privind posibilitatea desfășurării proiectului a membrilor implicați în ședința grupului pentru analiză tehnică, sunt discordante, autoritatea competentă înainte de aprobarea deciziei finale, invită părțile interesate la o ședință de reconsiderare a opiniei lor.

68. Neprimirea punctului de vedere, în termen de 3 zile, al membrilor participanți la ședința grupului pentru analiză tehnică și/sau a punctului de vedere al membrilor lipsiți însă informați în baza invitațiilor de participare la ședință, echivalează cu lipsa unor obiecții legate de realizarea proiectului.

69. În urma aplicării prevederilor pct.64 s.b.p.4):

1) titularul documentației efectuează alte studii specifice sau lucrări suplimentare și definitivează prin o anexă documentația privind evaluarea impactului asupra mediului sau la indicația autorității competente, prezintă spre reexaminare documentația într – o redacție nouă, conform prevederilor procedurale;

2) autoritatea competentă prin publicare pe pagina web oficială, pune la dispoziția publicului interesat pentru consultare, informația complementară solicitată sau documentația privind impactul asupra mediului, nou redactată, pentru o perioadă de 30 zile. În termen de 5 zile de la expirarea perioadei de 30 zile și în lipsa eventualelor obiecții justificate din partea publicului interesat, autoritatea competentă emite acordul de mediu sau înștiințează inițiatorul proiectului și titularul documentației despre refuzul eliberării acordului de mediu.

70. După reexaminarea documentației privind evaluarea impactului asupra mediului și obținerii rezultatelor analizei finale a acesteia, analiza concluziilor părților implicate în evaluare, a posibilităților de a pune în aplicare proiectul și a răspunsurilor inițiatorului proiectului și titularul documentației la obiecțiile, propunerile (recomandările) motivate ale publicului, autoritatea competentă ia decizia de emitere a acordului de mediu sau respingerea solicitării acestuia pe amplasamentul preferat, ținând cont în mod obligatoriu de punctul de vedere al publicului interesat, a impactul semnificativ și ireversibil, cât și a prejudiciului irecuperabil asupra mediului și/sau populației ca urmare a dezvoltării proiectului, determinat în baza studiului de evaluare a impactului.

71. Conținutul-cadru al acordului de mediu este prevăzut în anexa nr.17 la prezentul ghid, care cuprinde cel puțin:

1) argumentarea deciziei, concluziile analizei efectuate asupra documentației privind evaluarea impactului asupra mediului și soluțiile alternative luate în considerație;

2) cerințe specifice în scopul asigurării prevenirii, protecției, reducerii impactului negativ elementelor de mediu, pe perioada realizării proiectului, inclusiv a organizării de șantier, precum și pe perioada desfășurării activității, demolării/dezafectării când este cazul, incluzând toate condițiile necesare a fi îndeplinite de inițiatorul proiectului;

3) principalele motive și considerente pe baza cărora a fost emis, inclusiv informații cu privire la desfășurarea procesului de implicare a publicului și a modului în care observațiile publicului interesat au fost luate în considerare;

4) descrierea principalelor măsuri obligatorii pentru evitarea, reducerea și dacă este posibil, compensarea efectelor adverse majore asupra mediului în timpul realizării proiectului, inclusiv a organizării de șantier, a desfășurării activității, demolării/dezafectării, alte cerințe ale legislației naționale și internaționale specifice.

72. Acordul de mediu pentru instalațiile care intră sub incidența legislației internaționale privind prevenirea și controlul integrat al poluării, se emite luându-se în considerare, pe lângă cerințele conținutului-cadru, următoarele:

1) nivelurile de emisie asociate celor mai bune tehnici disponibile aplicabile, pentru poluanții care pot fi emiși în cantități semnificative, și/sau parametrii, măsurile tehnice echivalente;

2) prevederi pentru limitarea efectelor poluării la lungă distanță sau transfrontier.

73. Acordul de mediu pentru proiectele pentru care s-a luat decizia că pot avea impact negativ semnificativ asupra integrității ariilor naturale protejate de stat sau de interes internațional, asupra fondurilor forestiere, include pe lângă cerințele conținutului-cadru, următoarele:

1) măsurile de reducere sau eliminare a impactului negativ semnificativ, condițiile și modul/calendarul de implementare a acestora;

2) măsurile compensatorii aprobate/acceptate de autoritatea competentă, condițiile și modul/calendarul de implementare a acestora;

3) considerentele privind sănătatea sau siguranța publică ori consecințele benefice de importanță majoră pentru mediu, pentru ariile naturale protejate de stat sau de interes internațional, fonduri forestiere de stat, ce adăpostesc un tip de habitat natural prioritar și/sau o specie sălbatică prioritară de interes internațional;

4) alte motive imperative de interes public major care justifică necesitatea realizării proiectului propus, asupra cărora în dependență de caz s-a obținut punctul de vedere al autorității centrale de mediu.

74. Pentru proiectele care trebuie realizate din considerente imperative de interes public major referitoare la sănătatea umană, securitatea publică sau beneficii pentru mediu, inclusiv de natură socială sau economică, la etapa de analiză a informațiilor cu privire la efectele proiectului obținute prin studiul de evaluare, în lipsa identificării unor soluții alternative fezabile pentru locul de realizare și tehnologiile folosite pentru desfășurarea proiectului sau măsurilor compensatorii acceptate de inițiatorul proiectului sau titularul documentației, care ar contribui la reducerea semnificativă a impactului negativ asupra integrității ariei naturale protejate de stat sau fondului forestier de stat și care ar proteja coerența rețelei ecologice naționale și celei globale - Natura 2000, ariile de protecție specială avifaunistică și siturile de importanță națională și internațională, se dovedește că afectează o specie sau un habitat prioritar pentru care se invocă și alte motive imperative de interes național, autoritatea competentă responsabilă de examinarea materialelor activității planificate aflate în procedura de reglementare, are obligația de a informa autoritatea centrală de mediu pentru a formula un punct de vedere în scopul aprobării deciziei asupra emiterii acordului de mediu sau refuzului dezvoltării proiectului în totalitate sau pentru anumite porțiuni de traseu, sectoare de teren etc., identificate de către inițiatorul proiectului ca locație preferată.

75. În condițiile stabilite în pct.74, acordul de mediu se poate elibera doar după informarea și obținerea punctului de vedere comun al experților mediului academic și autorității centrale de mediu, atât asupra măsurilor compensatorii propuse, cât și asupra motivelor imperative de interes public major, altele decât cele referitoare la sănătatea umană, securitatea publică sau beneficii pentru mediu, când proiectul afectează o specie sau un tip de habitat prioritar.

76. Decizia de refuz privind eliberarea acordului de mediu, va cuprinde cel puțin:

1) principalele motive și considerente pe care se bazează refuzul, dovada determinării potențialelor impacte negative semnificative și ireversibile, inclusiv informații cu privire la desfășurarea procesului de participare a publicului interesat;

2) informația cu privire la exercitarea căilor de atac și procedura de contestare a actelor administrative în conformitate cu Codul administrativ al Republicii Moldova nr.116 din 19.07.2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.309-320).

77. În cazul în care inițiatorul proiectului și/sau titularul documentației nu pune la dispoziție toate informațiile necesare emiterii acordului de mediu, în termen de 60 zile calendaristice din momentul notificării de către autoritatea competentă, solicitarea se sistează temporar. După expirarea termenului stabilit pentru sistare, care nu poate fi aplicat pentru o perioadă mai mare de 1 (un) an de zile calendaristice, autoritatea competentă eliberează sau refuză emiterea actului permisiv dacă nu sunt întrunite condițiile stabilite de lege. Emiterea acordului de mediu se face cu reluarea întregii proceduri.

78. Documentația privind evaluarea impactului asupra mediului, realizată conform prevederilor legislației în vigoare la momentul respectiv, depusă la autoritatea competentă și aflate în proceduri nefinalizate, se actualizează, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, la solicitarea autorității competente.

79. Autoritatea competentă este obligată să întocmească un dosar personalizat pentru toate proiectele care fac obiectul procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și poate să asigure păstrarea arhivarea acestora și pe suport electronic. Dosarul personalizat cuprinde toate informațiile relevante privind parcurgerea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, inclusiv informațiile care se pun la dispoziția publicului, conform prevederilor prezentului ghid. Acesta va fi păstrat pe toată durata de viață a proiectului, respectiv până în perioada de dezafectare și refacere a amplasamentului.

80. Dosarul personalizat proiectului cuprinde cel puțin:

1) documentația care a stat la baza luării deciziilor autorității competente, procesele-verbale a ședințelor grupului de lucru pentru analiză tehnică și punctele de vedere adresate în scris de către membrii grupului;

2) listele de control completate pe parcursul desfășurării procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, inclusiv procesul-verbal și/sau actul de verificare a amplasamentului, întocmite conform prevederilor prezentei proceduri;

3) recomandările și îndrumările elaborate de către autoritatea competentă consolidate în avizul de coordonare a programului de realizare a întregului proces de evaluare a impactului asupra mediului;

4) completări, modificări ale documentației privind evaluarea impactului;

5) documentația privind impactul asupra mediului;

6) notificările transmise de către inițiatorul activității planificate și/sau titularului documentației în cazul modificării datelor și informațiilor care au stat la baza luării deciziilor în procedura de evaluare a impactului asupra mediului;

7) toate deciziile luate în cadrul procedurii de evaluare a impactului asupra mediului;

8) alte documente relevante pentru proiectul respectiv.

CAPITOLUL III PROCEDURA EVALUĂRII IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI ÎN CONTEXT TRANSFRONTALIER

Secțiunea 1 Prevederi generale

81. Prezenta procedură se aplică de către autoritățile competente pentru protecția mediului atât în cazul proiectelor prevăzute în anexa nr.1 la Convenția Espoo, cât și în cazul oricărui alt proiect care ar putea avea efect transfrontier, ca urmare a parcurgerii etapei de evaluare prealabilă prevăzute în Capitolul III din Legea nr.86/2014 și desfășurată conform procedurilor stabilite în prezentul ghid.

82. Prevederile procedurii evaluării impactului asupra mediului în context transfrontier (în continuare – procedură transfrontieră) se aplică activităților care se planifică pentru realizare în întregime sau în parte pe teritoriul Republicii

Moldova, denumită în continuare parte de origine, cu impact advers semnificativ asupra mediului aflat sub jurisdicția altui stat, denumit în continuare parte afectată.

83. Autoritatea centrală de mediu va îndruma și coordona procedura transfrontieră, va coopera îndeaproape cu autoritatea competentă a părții afectate pentru ducerea la îndeplinire a prevederilor Convenției Espoo, în conformitate cu prevederile procedurii stabilită prin Legea nr.86/2014 și prezentul ghid, și vor lua împreună sau separat toate măsurile adecvate și eficiente pentru prevenirea, reducerea și controlul oricărui impact transfrontier semnificativ negativ generat de activitățile propuse.

84. Procedura transfrontieră, se derulează conform prevederilor legale în vigoare pe teritoriul Republicii Moldova, exceptând termenii prevăzuți pentru acțiunile autorității competente, care va fi corelat cu termenii de răspuns ale părții afectate, stabilite prin prezentul ghid și/sau prin acorduri bilaterale ori multilaterale.

85. Autoritatea competentă va informa în termen autoritatea centrală de mediu despre toate solicitările de acord de mediu pentru activitățile planificate supuse evaluării impactului asupra mediului, care pot afecta mediul altui stat. Concomitent se transmit toate materialele și informațiile aferente proiectului pentru care a fost stabilită necesitatea parcurgerii procedurii transfrontiere.

86. Autoritatea centrală de mediu coordonează procedura transfrontieră pe tot parcursul derulării procedurii de reglementare și este responsabilă pentru:

1) aplicarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, înaintea luării deciziei de autorizare și/sau demarării oricărei activități cu potențial impact transfrontier negativ semnificativ, prevăzută în anexa nr.I la Convenția Espoo sau a oricărei alte activități propuse care rezultă astfel în etapa de evaluare prealabilă;

2) notificarea părților afectate cu privire la orice activitate propusă cu potențial impact transfrontier, identificată conform prevederilor sbp. 1);

3) comunicarea periodică cu autoritatea competentă a părții afectate și căutarea minimalizării neînțelegerilor cu privire la conținutul și implementarea acestor prevederi;

4) asigurarea discuțiilor deschise privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontier și problemele legate de aceasta.

87. Autoritatea centrală de mediu asigură luarea măsurilor necesare pentru ca părțile afectate să aibă ocazia să se implice deplin în etapele procedurale în conformitate cu prevederile prezentului ghid, iar prin intermediul autorității competente a părții afectate, va lua măsurile necesare pentru a permite membrilor publicului din ariile posibil afectate să participe la procedurile relevante de evaluare a impactului asupra mediului a activităților planificate și pentru a-i oferi părții afectate ocazia să își implice publicul într-o modalitate compatibilă cu cea în care este implicat publicul Republicii Moldova.

88. Autoritatea centrală de mediu sau autoritățile competente care reprezintă părțile afectate pot iniția discuții în cazul în care una sau mai multe activități planificate, cu originea în Republica Moldova, neprevăzute în anexa nr.I la Convenția Espoo, pot determina un impact transfrontier semnificativ negativ și prin urmare ar trebui tratate ca și cele prevăzute în anexa nr.I la Convenția Espoo, cu acordul ambelor părți. Pentru a stabili dacă aceste activități au un potențial impact transfrontier negativ semnificativ, autoritățile competente parcurg etapa de evaluare prealabilă a impactului asupra mediului, aplicând criteriile prevăzute în anexa nr.III la Convenția Espoo, inclusiv prevederile cadrului normativ național.

89. În cazul proiectelor ale căror activități depășesc teritoriul național, autoritatea centrală de mediu poate să invite partea afectată relevantă, să realizeze o evaluare comună a impactului asupra mediului pentru activitatea propusă care poate avea un impact transfrontier semnificativ asupra mediului.

Secțiunea a 2-a **Notificarea transfrontieră**

90. Pentru orice proiect cu potențial impact semnificativ asupra mediului părții afectate, prevăzut în anexa nr.I la Convenția Espoo, sau considerat ca atare în urma etapei de evaluare prealabilă, autoritatea centrală de mediu notifică autoritatea competentă a părții afectate. În vederea stabilirii cadrului unor consultări utile și suficiente, notificarea cu privire la activitatea propusă se face în același moment cu informarea propriului public conform prevederilor legislației în vigoare. Informațiile primite de la partea de origine se distribuie publicului interesat de către autoritatea competentă a părții afectate.

91. Notificarea conține cel puțin descrierea activității și amplasamentului, împreună cu orice informație disponibilă cu privire la potențialul impact semnificativ al acesteia asupra mediului și se elaborează de către inițiatorul proiectului sau titularul documentației în 10 zile de la primirea deciziei de evaluare prealabilă aprobată de către autoritatea competentă. Conținutul notificării este cel prevăzut în anexa nr.5 la Legea nr.86/2014.

92. Autoritatea competentă pentru protecția mediului solicită inițiatorului proiectului și/sau titularului de proiect colectarea și furnizarea informațiilor privind potențialele efecte transfrontiere ale activității planificate și includerea acestora în documentația care însoțește solicitarea acordului de mediu pentru dezvoltarea activității planificate. Documentația ce urmează a fi transmisă părții afectate ca cerință a notificării, precum și orice alte informații rezonabile solicitate suplimentar vor fi traduse în limba engleză pe cheltuielile inițiatorului activității planificate.

93. Autoritatea competentă a părții afectate răspunde părții de origine în intervalul de timp specificat în notificare și comunică dacă intenționează să participe la procedura de evaluare a impactului asupra mediului, indicând în acest caz numele persoanei de contact și coordonatele sale: departament, număr de telefon, număr de fax etc.

94. Dacă autoritatea competentă a părții afectate indică faptul că nu dorește să participe la procedura de evaluare a impactului asupra mediului sau dacă nu răspunde în intervalul de timp specificat în notificare, evaluarea impactului asupra mediului se realizează la nivel național.

95. Dacă autoritatea competentă a unei părți afectate a comunicat intenția de a participa la procedura de evaluare a impactului asupra mediului, realizată inclusiv prin respectarea prevederilor prezentului ghid, autoritatea centrală de mediu invită partea afectată să participe la discuții privind implicarea în procedură, înainte de începerea procedurii în context transfrontier.

96. Autoritatea centrală de mediu ca reprezentant al părții de origine poate solicita părților afectate să furnizeze informațiile care pot fi obținute în mod rezonabil cu privire la starea mediului care poate fi afectat semnificativ, atunci când asemenea informații sunt necesare în vederea pregătirii documentației pentru evaluarea impactului asupra mediului. Răspunsul va fi furnizat în limba engleză, într-o manieră promptă și adecvată, incluzând informații cu privire la dimensiunea zonei, starea curentă a mediului, activități curente de avizare pentru acea zonă, zone protejate, parcuri naționale etc. Traducerea materialelor primite vor fi asigurate de către inițiatorului activității planificate.

97. Autoritatea centrală de mediu asigură condițiile necesare pentru a-i oferi ocazia autorității competente a părții afectate și membrilor interesați ai publicului afectat să înainteze, în scris, într-o perioadă rezonabilă, înainte de coordonarea programului de realizare a evaluării impactului asupra mediului (stabilirea domeniului evaluării impactului asupra mediului), observațiile lor privind informațiile furnizate.

98. Autoritatea competentă a părții de origine informează autoritatea competentă a părții afectate, care asigură ca, în două săptămâni de la primirea notificării, publicul din zonele posibil afectate să fie informat și să i se pună la dispoziție posibilitățile de a face comentarii sau de a ridica obiecții, fie direct autorității competente a părții de origine, fie prin autoritatea competentă a părții afectate, dacă nu este prevăzută altă modalitate în acordurile bilaterale sau în urma discuțiilor purtate conform pct.95 din prezentul ghid.

99. În 6 săptămâni de la primirea notificării, partea afectată transmite un sumar clar, în limba engleză, al observațiilor publicului și ale autorităților competente cu privire la activitatea planificată, împreună cu solicitările de detalii suplimentare identificate în observațiile individuale ale publicului și autorităților. Autoritatea competentă a părții de origine solicită părții afectate informații referitoare la potențialul impact al proiectului asupra mediului părții afectate, dacă aceste informații nu au fost deja indicate în răspunsul la notificare. Perioada de răspuns la o asemenea solicitare este de 6 săptămâni de la primirea notificării, iar cererea va fi adresată în limba engleză.

100. Informațiile primite de la partea afectată, împreună cu observațiile publicului acestei părți, vor fi incluse în avizul de coordonare a programului de realizare a evaluării impactului asupra mediului de către autoritatea competentă delegată. La realizarea studiului de evaluare a impactului asupra mediului și la elaborarea documentației (raportului) privind evaluarea efectuată se respectă prevederile legislației naționale în vigoare, respectiv și ale prezentului ghid.

101. Dacă o parte consideră că este posibil să fie afectată de un impact transfrontier negativ semnificativ datorat unui proiect menționat în anexa nr.I la Convenția Espoo, și nu a fost notificată, poate solicita părții de origine realizarea unui schimb suficient de informații, cu scopul de a intra în consultări cu privire la potențialul impact transfrontier al proiectului.

102. Dacă părțile implicate în situația menționată la pct.101 convin că este posibil să se producă un impact transfrontier negativ semnificativ, prevederile prezentului ghid referitoare la informarea și consultarea părții afectate se aplică în consecință, exceptând cazul când se alege o altă cale de soluționare a diferendului. Dacă nu ajung la un acord, oricare dintre părți are dreptul să supună problema unei comisii de investigare stabilite prin acorduri bilaterale sau multilaterale, în cazul în care nu se alege o altă cale de soluționare a diferendului.

103. Dacă în aplicarea prevederilor prezentului ghid se naște un diferend între autoritatea centrală de mediu și autoritatea competentă a unei părți afectate, cu privire la implementarea Convenției Espoo, la inițiativa oricăreia dintre părți se va căuta o soluție prin negocieri sau prin alte mijloace asupra cărora se convine prin acordurile bilaterale sau prin discuțiile inițiate conform pct.95 din prezentul ghid.

Secțiunea a 3-a **Transmiterea documentației privind** **evaluarea impactului asupra mediului**

104. La primirea documentației privind evaluarea impactului asupra mediului autoritatea centrală de mediu o transmite părților afectate, împreună cu rezumatul nontehnic al acestuia, ambele materiale traduse în limba engleză vor fi asigurate pe cheltuiala inițiatorului activității planificate. Timpul indicat pentru răspuns va avea în vedere o perioadă rezonabilă, dar nu mai mult de 7 săptămâni.

105. Documentația primită de la partea de origine este distribuită autorităților și publicului din zonele posibil afectate, prin responsabilitatea autorității competente a părții afectate, care transmite părții de origine comentariile și observațiile primite de la public și autoritățile interesate.

106. Documentația privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontier va conține cel puțin informațiile descrise în anexa nr.II la Convenția Espoo și recomandările coordonate la etapa de emitere a avizului pozitiv la programul de realizare a studiului de evaluare a impactului asupra mediului. Alte informații privind evaluarea impactului asupra mediului vor fi, de asemenea, incluse (definitivate) în documentație sau menționate separat, după cum urmează:

- 1) în funcție de prevederile conținutului deciziei finale privind aprobarea sau refuzul dezvoltării proiectului;
- 2) rezultatele studiului evaluării impactului asupra mediului;
- 3) orice potențial impact semnificativ asupra mediului, posibil să afecteze părțile afectate;
- 4) descrierea, acolo unde este necesară, a principalelor măsuri pentru evitarea, reducerea, și dacă este posibil, pentru înlăturarea efectelor negative majore ale activității propuse.

107. În intervalul de timp prevăzut la pct.104, autoritatea competentă asigură respectarea prevederilor legale în vigoare privind participarea publicului la etapa de consultare și analiză a documentației privind evaluarea impactului asupra mediului, prin organizarea dezbaterii publice în țara de origine. Concomitent, în același interval de timp autoritatea centrală de mediu participă împreună cu inițiatorului activității planificate și/sau titularul documentației la dezbaterile publice organizate pe teritoriul părților afectate, în baza prevederilor din acordurile bilaterale sau a discuțiilor purtate conform pct.95.

108. În baza rezultatelor dezbaterii publice menționate la pct.107, precum și a comentariilor autorităților părților afectate inițiatorului activității planificate și titularul documentației pregătește o evaluare a acestora, cu soluții de rezolvare a problemelor semnalate, pe care o înaintează autorității competente pentru protecția mediului, conform

prevederilor legislației în vigoare. După primirea, de la inițiatorului activității planificate și/sau titularul documentației, a evaluării rezultate din dezbaterile publice, autoritatea competentă continuă asigurarea desfășurării etapei de analiză a calității documentației privind evaluarea impactului asupra mediului, conform prevederilor prezentului ghid.

109. Pe durata desfășurării etapei de analiză a documentației, autoritatea centrală de mediu va iniția, fără întârziere, și consultările cu autoritatea competentă a părții afectate, cu privire la măsurile pentru reducerea sau eliminarea potențialului impact transfrontier al activității propuse. Consultările vor avea în vedere:

1) cele mai fezabile soluții alternative posibile pentru locul de realizare și tehnologiile folosite pentru activitatea propusă, inclusiv alternativa "zero" de nerealizare a proiectului, și posibile măsuri pentru reducerea impactului transfrontier negativ semnificativ și/sau pentru monitorizarea efectelor unor asemenea măsuri;

2) alte forme de asistență mutuală posibilă pentru reducerea oricărui impact transfrontier negativ semnificativ al activității propuse;

3) orice alte probleme adecvate privind activitatea planificată.

110. În acord cu părțile afectate, autoritatea centrală de mediu determină, la începutul consultărilor prevăzute la pct.109, o perioadă rezonabilă pentru durata acestora, care nu poate fi mai mare de 6 săptămâni, dacă acordurile bilaterale sau discuțiile purtate conform pct.95 nu prevăd altfel.

Secțiunea a 4-a

Decizia finală

111. La luarea deciziei finale privind activitatea planificată sunt luate în considerare atât rezultatul evaluării impactului asupra mediului, prezentat în documentația privind evaluarea impactului asupra mediului, cât și comentariile primite cu privire la acesta, conform pct.105, pct.107 și rezultatul consultărilor la care se face referire în pct.109 din prezentul ghid.

112. Autoritatea centrală de mediu transmite autorității competente a părții afectate decizia finală cu privire la activitatea planificată, împreună cu motivele și considerațiile care au stat la baza acesteia inclusiv:

1) conținutul deciziei și orice condiții anexate acesteia;

2) principalele motive și considerații în baza cărora s-a luat decizia;

3) descrierea principalelor măsuri pentru evitarea, reducerea, și dacă este posibil, pentru înlăturarea efectelor negative majore.

113. Decizia finală se comunică publicului părții afectate, de către autoritatea competentă a acestei părți, în termen de 5 zile de la primirea ei de la partea de origine.

114. Dacă informațiile suplimentare cu privire la impactul transfrontier semnificativ al activității propuse, care nu erau disponibile la momentul luării deciziei privind acea activitate și care ar fi putut afecta material decizia, devin disponibile pentru una dintre părțile afectate înainte ca acea activitate să fie demarată, acea parte va informa imediat partea de origine. Partea de origine va decide, în funcție de caz, posibilitatea altor consultări cu partea afectată pentru a stabili dacă este necesară și posibilă revizuirea deciziei.

Secțiunea a 5-a

Monitorizare post-proiect

115. La solicitarea autorității competente a unei părți afectate, autoritatea centrală de mediu trebuie să monitorizeze efectele transfrontiere ale realizării proiectului de activitate care a fost supus evaluării impactului asupra mediului.

116. Orice monitorizare postproiect realizată va include, în special, supravegherea activității pentru care s-a realizat evaluarea impactului asupra mediului și determinarea oricărui impact transfrontier negativ semnificativ. Supravegherea și determinările vor fi întreprinse în vederea realizării obiectivelor prezentate în anexa nr.V la Convenția Espoo. Rezultatele monitorizării postproiect se transmit, în scris, autorității competente a părții afectate, de către autoritatea centrală de mediu.

117. Atunci când, ca rezultat al monitorizării post-proiect, autoritatea centrală de mediu sau autoritatea competentă a părții afectate are motive rezonabile să concluzioneze că există un impact transfrontier negativ semnificativ ori au fost descoperiți factori care pot produce un asemenea impact, va informa imediat cealaltă parte. Părțile se vor consulta apoi asupra măsurilor necesare pentru reducerea sau eliminarea impactului.

118. În scopul realizării obligațiilor care decurg din implementarea Convenției Espoo, autoritatea centrală de mediu va introduce cerințe specifice în acordurile bilaterale existente și în orice alt acord în vigoare ori, dacă este cazul, va încheia noi acorduri. Aceste acorduri pot prelua ca elemente de bază prevederile din anexa nr.VI la Convenția Espoo.

CAPITOLUL IV DISPOZIȚII SPECIFICE ALE PROCEDURII DE EVALUARE A IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI

Secțiunea 1

Confidențialitatea informațiilor depuse

119. La oricare etapă procedurală a evaluării impactului asupra mediului, inițiatorul proiectului sau titularul documentației poate solicita autorității competente exceptarea de la punerea la dispoziția publicului a informațiilor care fac obiectul secretului de stat, comercial și industrial, inclusiv al proprietății intelectuale.

120. Cererea de exceptare se depune la autoritatea competentă odată cu depunerea documentelor ce conțin și informațiile care fac obiectul secretului de stat, comercial și/sau industrial, inclusiv al proprietății intelectuale. Cererea de exceptare se motivează în fapt și în drept.

121. În cazul motivării insuficiente a solicitării de confidențialitate și existenței unui dubiu privind caracterul de confidențialitate al informațiilor, autoritatea competentă poate respinge solicitarea pe baza principiului satisfacerii

interesului public.

122. Respingerea solicitării permite autorității competente să pună la dispoziția publicului informația de mediu dezvăluită parțial din contextul general al informației care face obiectul confidențialității. În acest caz, în motivarea respingerii, autoritatea competentă specifică modul în care interesul public a fost luat în considerare în furnizarea informației parțiale. Pentru fiecare caz în parte, autoritatea competentă analizează cererea de exceptare și, în soluționarea cererii, acordă prioritate satisfacerii interesului public față de interesul satisfăcut prin păstrarea confidențialității.

123. Soluționarea cererii prevăzute la pct.120 se concretizează prin decizie a conducătorului autorității competente. Decizia se emite și se comunică inițiatorului activității planificate și/sau titularul documentației în termen de 5 zile de la data depunerii cererii de exceptare. Perioada exceptării, în cazul acordării acesteia, este determinată de autoritatea competentă, în situația în care legislația specifică nu prevede altfel.

124. Decizia privind respingerea sau satisfacerea solicitării de confidențialitate a informației se publică pe pagina web oficială a autorității competente, în termen de 10 zile de la luarea ei. Aceasta poate fi atacată de inițiatorul proiectului și/sau titularul documentației sau de membrii publicului interesat la instanța de judecată competentă pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ.

Secțiunea a 2-a

Modificări sau extinderi ale proiectelor care fac obiectul procedurii evaluării impactului asupra mediului

125. Inițiatorul proiectului și/sau titularul documentației are obligația de a notifica în scris autoritatea competentă despre orice schimbare a aspectelor tehnice, considerate necesare pentru activitatea planificată care a parcurs doar procedura de evaluare prealabilă sau întreaga procedură de evaluare a impactului asupra mediului, precum și în cazul apariției modificărilor de altă natură, care prin evoluția lor au schimbat aspectele fizice în amplasament și au apărut după emiterea deciziei etapei prealabile, acordului de mediu, avizului de expertiză ecologică la documentația tehnică la proiect, și anterior emiterii autorizației de construire.

126. Notificarea se elaborează în conformitate cu modelul prevăzut în anexa nr.18 la prezentul ghid și se transmite în termen de 10 zile autorității competente care a emis ultimul act din procedura de evaluare a impactului asupra mediului, în scopul revizuirii (reconsiderării) noilor aspecte și transmiterii unui nou punct de vedere.

127. În funcție de caz, notificarea este însoțită, de raportul de verificare a documentației tehnice de proiect întocmit în conformitate cu prevederile cadrului normativ în vigoare, de către verificatorul de proiecte atestat în condițiile legii; autorizația de construire emisă de autoritatea administrației publice competente, alte avize la documentația tehnică de proiect emise de către organele competente administrației publice care nu au fost puse la dispoziție anterior autorității competente notificate. Primirea notificării și materialelor însoțitoare nu exclude posibilitatea solicitării ulterioare de informații suplimentare din partea autorității competente.

128. În baza informației din notificare și din documentele anexate, autoritatea competentă asigură desfășurarea etapei de evaluare prealabilă, conform procedurii stabilite în pct.30 din prezentul ghid, iar la necesitate prin consultarea unui grup pentru analiză tehnică, și poate decide:

1) menținerea deciziei prealabile sau a acordului de mediu emis inițial;

2) reluarea în parte sau integral a procedurii evaluării impactului asupra mediului și, în consecință, revizuirea deciziei prealabile sau acordului de mediu emis inițial, emiterea unui nou sau refuzul eliberării acordului de mediu pentru proiectul modificat, cu aplicarea în mod corespunzător a prevederilor art.19 - 23 din Legea nr.86/2014 și aspectelor procedurale descrise în prezentul ghid.

129. Inițiatorul proiectului și/sau titularul documentației la fel are obligația de a notifica în scris, autoritatea competentă - emitenta acordului de mediu sau avizului de expertiză ecologică, despre orice modificare sau extindere a proiectului, survenită după emiterea autorizației de construire, în condițiile legislației speciale.

Secțiunea a 3-a

Exceptări de la procedura de evaluare a impactului asupra mediului

130. Inițiatorul proiectului și/sau titularul documentației unei activități planificate prevăzute în anexa nr.1 sau anexa nr.2 la Legea nr.86/2014, inclusiv unui proiect pentru care legislația națională prevede în prealabil efectuarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și realizarea lor nu se permite fără obținerea acordului de mediu sau obținerea avizului expertizei ecologice de stat, poate solicita autorității competente exceptarea acestuia, în totalitate sau în parte, de la procedura de evaluare a impactului asupra mediului.

131. Cererea de exceptare însoțește solicitarea efectuării evaluării prealabile a impactului asupra mediului, deusă conform prevederilor pct.25 sau pct.26 din prezentul ghid. Exceptarea se motivează în fapt și în drept, cuprinde în funcție de caz, inclusiv informații privind posibilitatea realizării unei alte forme de evaluare corespunzătoare. Autoritatea competentă examinează cererea de exceptare, ținând cont și de rezultatul procedurii de evaluare prealabilă.

132. Cererea de exceptare pentru proiectele cu potențial impact transfrontier, solicitarea și rezultatul evaluării prealabile a impactului asupra mediului, cât și punctul de vedere al autorității competente la care s-a depus solicitarea se transmit către autoritatea centrală de mediu în termen de 5 zile din data aprobării deciziei de evaluare prealabilă.

133. În cazul proiectelor cu potențial impact transfrontier, autoritatea centrală de mediu va examina inclusiv opinia autorității competente față de solicitarea de exceptare. În tot cazul, autoritatea emitentă a deciziei de exceptare, în funcție de situație, stabilește și îndeplinește următoarele obligații:

1) analizează dacă o altă formă de evaluare este potrivită sau realizarea doar pentru anumite etape ale proiectului;

2) realizarea evaluării impactului asupra mediului pentru întregul proiect, în cazul în care se respinge cererea de exceptare.

134. Informațiile obținute prin forma de evaluare stabilită conform pct.133 sunt puse la dispoziția publicului interesat ca și în procedura de evaluare a impactului asupra mediului.

135. Decizia de exceptare sau decizia de refuz a solicitării de exceptare se motivează în fapt și în drept și cuprinde cerințele necesare a fi îndeplinite de inițiatorul proiectului și/sau titularul documentației, conform pct.133 din prezentul ghid.

136. Autoritatea competentă emite decizia de exceptare sau decizia de refuz a exceptării, o comunică inițiatorului activității planificate și/sau titularului documentației, o publică pe pagina web oficială în termen de 5 zile din data emiterii.

137. Decizia de exceptare pentru proiectele cu potențial impact transfrontier se emite de către autoritatea centrală de mediu cu respectarea art.11 – 15 din Legea nr.86/2014. Despre emiterea deciziei de exceptare sau de refuz a solicitării de exceptare este informată autoritatea competentă, de unde a fost făcută adresarea primară, în scopul îndeplinirii prevederilor deciziei.

138. Exceptarea de la procedura de evaluare a impactului asupra mediului a proiectelor la care se face referință în art.4 alin.(5) – alin.(7) din Legea nr.86/2014 se stabilește de către autoritatea centrală de mediu, printr-o analiză comună cu autoritatea administrației publice centrale pentru apărare națională și/sau cu cea responsabilă de gestionarea situațiilor de urgență, prin care de la caz la caz, se determină/dovedește dacă realizarea evaluării impactului asupra mediului va avea efect întârziat și negativ asupra scopurilor proiectelor care servesc scopurilor apărării naționale sau reacția la situațiile de urgență.

139. Dacă proiectele se referă la prevederile menționate în pct.138, și/sau proiectele ale căror detalii sunt adoptate printr-un act normativ special cu prevederea expresă de la derogarea executării, inclusiv a procedurii reglementată de Legea nr.86/2014, autoritatea competentă transmite inițiatorului activității planificate și/sau titularului documentației o notificare cu mențiunea “Face obiectul deciziei de exceptare nr..... de la procedura de evaluare a impactului asupra mediului”, în termen de 3 zile de la primirea deciziei de exceptare de la autoritatea centrală de mediu.

Secțiunea a 4-a

Revizuirea actelor emise și actualizarea informației

140. Revizuirea și actualizarea deciziei de evaluare prealabilă, avizului de coordonare la programul de realizare, acordului de mediu, în funcție de caz, se realizează de către autoritatea competentă emitentă la solicitarea inițiatorului activității planificate și/sau titularului documentației, cât și a publicului interesat.

141. Se consideră revizuire și actualizare a actelor emise în procedura de reglementare, orice înscriere de mențiuni într-o anexă și/sau modificare a conținutului inițial al actului. Revizuirea este obligatorie în situațiile în care:

- 1) apar elemente noi cu impact asupra mediului, necunoscute la data emiterii lui;
- 2) prevederile unor noi reglementări legale o impun;
- 3) în situațiile prevăzute de legislația privind prevenirea și controlul integrat al poluării, pentru proiectele care se supun acestei legislații;
- 4) s-a luat decizia respectivă, în urma analizării notificării depuse de inițiatorul activității planificate și/sau titularul documentației privind apariția necesității modificării sau extinderii proiectului.

142. Autoritatea competentă emitentă, în termen de 10 zile de la aprobarea deciziei de revizuire (reconsiderare), asigură desfășurarea următoarelor etape procedurale:

- 1) revizuieste informația consemnată în dosarul personalizat proiectului în paralel cu informația primită, în funcție de caz, evaluează și consultă contestația actului emis, în comun cu membrii grupului pentru analiză tehnică implicați anterior în cadrul ședințelor, care au transmis punctul său de vedere în vederea emiterii acestuia;
- 2) înscrierea de mențiuni și/sau modificarea conținutului inițial al actului emis de autoritatea competentă sau refuz solicitării;
- 3) publică decizia luată pe pagina web oficială, la domeniul, rubrica procedurii de reglementare, în termen de 5 zile lucrătoare de la data aprobării;
- 4) informează în scris despre decizia luată inițiatorului activității planificate și/sau titularului documentației, cât și autoritatea/autoritățile administrației publice locale pe al căror teritoriu este propusă implementarea proiectului, în vederea publicării în termen de 3 zile, de către aceștia, a anunțului public întocmit conform modelului prevăzut în anexa nr.19 la prezentul ghid, pe propriile pagini web oficiale, afișării la sediul lor, precum și în situații când este cazul, pe panoul de identificare a investiției montat pe amplasament;
- 5) analizează punctele de vedere justificate ale publicului interesat, transmise autorității competente în termen de 10 zile din data publicării deciziei finale revizuite;
- 6) comentariile și observațiile justificate ale publicului interesat pot fi respinse, sau dacă sunt luate în considerare și conduc la revizuirea repetată a deciziei, autoritatea competentă aduce la cunoștință în termen de 5 zile lucrătoare inițiatorului activității planificate sau titularului documentației și autorității administrației publice locale și o publică repetat prin mijloacele prevăzute în ghid;
- 7) transmite actul revizuit sau când este cazul, decizia de refuz a solicitării către inițiatorul activității planificate sau titularului documentației, și autorității administrației publice locale pe al cărei teritoriu este planificat implementarea proiectului.

CAPITOLUL V

CONTROLUL ȘI RĂSPUNDEREA NEEEXECUTĂRII DECIZIILOR APROBATE ÎN PROCEDURA DE EVALUARE A IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI

143. Este interzisă realizarea proiectului fără obținerea acordului de mediu pentru proiectele care întrunesc caracteristicile și parametrii stabiliți în anexa nr.1 sau activitățile din anexa nr.2 la Legea nr.86/2014 și cele pentru care s-a decis efectuarea evaluării impactului asupra mediului. Inițiatorul activității planificate are obligația să respecte condițiile prevăzute în deciziile aprobate în procedura de reglementare, inclusiv cele din acordul de mediu.

144. La etapa realizării lucrărilor, în vederea implementării proiectelor publice sau private, cât și la finalizarea construcției proiectelor care au făcut sau nu obiectul procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, în condițiile prezentului ghid, în situații când este cazul, autoritatea competentă în comun cu Inspectoratul pentru Protecția Mediului poate efectua un control de specialitate, pentru verificarea respectării prevederilor/condițiilor prescrise în decizia etapei de evaluare prealabilă a impactului asupra mediului sau în acordul de mediu emis la documentația de evaluare a impactului asupra mediului.

145. În vederea asigurării implementării coerente a Legii nr.86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, au fost stabilite prevederi privind răspunderea pentru neexecutarea cadrului normativ, după cum urmează:

1) disciplinară - în baza legislației muncii pentru funcționarii publici ce au executat eronat sau au ignorat prevedere Legii nr.86/2014;

2) civilă - ce poate ține de lezarea drepturilor sau nerespectarea prevederilor stipulate între contractele civile încheiate în special între inițiator și titularul documentației;

3) contravențională - se va aplica pentru încălcarea prevederilor Codului Contravențional al Republicii Moldova;

4) penală - va surveni doar în cazul în care prin acțiunile reprezentanților inițiatorului, elaboratorului, autorității competente au fost cauzate prejudicii considerabile mediului, vieții și sănătății omului.

146. Posibilitatea de a contesta în instanță este aplicabilă și în cazul dacă una dintre părți consideră că decizia emisă la orice etapă a procedurii de reglementare a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural sau de drept material conform prevederilor cadrului normativ în vigoare.

Anexa nr.1
la Ghidul cu privire la executarea procedurilor
privind evaluarea impactului asupra mediului

Modelul scrisorii oficiale

1. ANTET;

Va include logoul/sigla sau stema de stat a autorității, date despre numele inițiatorului, adresa, referințe de contact (tel., fax, e-mail, etc.).

2. Numărul de înregistrare și data elaborării scrisorii de către inițiator;

3. Destinatarul – autoritatea competentă (Agenția de Mediu sau Agenția de Mediu teritorială Nord sau Sud) pentru care legislația în vigoare atribuie competență de realizare a procedurii de evaluare a impactului asupra mediului;

4. Solicitarea propriu-zisă, se utilizează pentru toate tipurile de solicitări specifice procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și se completează în dependență de etapa procedurală necesară de parcurs, după cum urmează:

1) **Pentru obținerea deciziei evaluării prealabile a impactului asupra mediului**, în următoarea redacție:

“Prin prezenta solicităm efectuarea evaluării prealabile a impactului asupra mediului (EPAP) a activității planificate: “_____” (se va completa denumirea proiectului),

pentru a se decide, dacă urmează să fie supusă procedurii evaluării impactului asupra mediului, în conformitate cu prevederile Legii nr.86 din 29 mai 2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, cu modificările ulterioare, cât și prevederile ghidului cu privire la executarea procedurilor privind evaluarea impactului asupra mediului,

În acest context, se anexează următoarele informații și copii de pe documente doveditoare, privind informațiile declarate referitoare la activitatea planificată, care vor constitui temei pentru luarea unei decizii în acest sens”.

2) **Pentru solicitarea avizului de coordonare la proiectul programului de realizare a evaluării impactului asupra mediului**, în următoarea redacție:

“Prin prezenta solicităm examinarea și coordonarea proiectul programului de realizare a evaluării impactului asupra mediului (PREIM) a activității planificate: “_____” (se va completa denumirea proiectului), care va servi bază la elaborarea ulterioară a documentației de evaluare a impactului asupra mediului.

În acest context, anexăm proiectul PREIM elaborat în conformitate cu cerințele stabilite în art.19 din Legea nr.86 din 29 mai 2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, cu modificările ulterioare, cât și prevederile ghidului cu privire la executarea procedurilor privind evaluarea impactului asupra mediului,

însoțit de materialele ce atestă informarea autorității/lor administrației publice centrale/locale și a publicului interesat, asigurată prin mijloacele prevăzute de legislație, fapt ce va constitui temei pentru emiterea avizului pozitiv de coordonare”.

3) **Pentru solicitarea acordului de mediu în baza documentației privind evaluarea impactului asupra mediului**, în următoarea redacție:

“Prin prezenta solicităm examinarea și publicarea pe pagina web oficială a _____ (denumirea autorității competente), documentația privind evaluarea impactului asupra mediului (DEIM) a activității planificate:

“_____” (se va completa denumirea proiectului), și emiterea Acordului de Mediu,

măsurile și condițiile cărui vor fi luate în considerație obligatoriu, în ansamblu cu prevederile altor acte normative sectoriale, în vederea elaborării documentației tehnice de proiect și obținerii aprobării desfășurării ulterioare a activității planificate, în condițiile stabilite de legislația în vigoare a Republicii Moldova”.

În acest context, anexăm DEIM elaborată în conformitate cu cerințele stabilite în art.20 din Legea nr.86 din 29 mai 2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, cu modificările ulterioare, cât și în conformitate cu prevederile ghidului cu privire la executarea procedurilor privind evaluarea impactului asupra mediului”.

5. ANEXĂ _____ file;

Se va indica numărul total de file rezultate în urma descrierii informației din cerere și numărul total de file a anexelor.

6. În original semnătura, numele și prenumele inițiatorului, ștampilă umedă.

Anexa nr.2
la Ghidul cu privire la executarea procedurilor
privind evaluarea impactului asupra mediului

CONȚINUTUL – CADRU a cererii de evaluare prealabilă a activității planificate (detaliată)

1. Denumirea activității planificate/proiectului

Se va specifica: forma de organizare juridică; nivel (local, regional, național, transfrontier); domeniul și genul de activitate, în conformitate cu clasificatorul activităților din economia Moldovei: agricultură, silvicultură și pescuit; industria extractivă; industria prelucrătoare; producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă; distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare; construcții; întreținerea și repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; turism și agrement; informații și telecomunicații; etc.)

2. Datele inițiatorului activității planificate

- 1) denumirea inițiatorului;
- 2) adresa inițiatorului, telefon, fax, adresă de e-mail, pagină web oficială.

3. Persoana de contact

- 1) reprezentanți legali/împuțerniciți, cu date de identificare.
- 2) titularul documentației:
  - a) nume, prenume, adresă poștală, număr telefon, fax și adresă de e-mail, adresă pagină web oficială;
  - b) nume companie, adresă poștală, număr telefon, fax și adresă de e-mail, adresă pagină web oficială;
- director/manager/administrator;
- responsabil pentru protecția mediului.

4. Încadrarea activității planificate/proiectului

Se va indica litera și/sau punctul la care se referă activitatea planificată conform estimării/evaluării inițiatorului. Inițiatorul este responsabil de indicarea activității planificate, cu specificarea încadrării activității planificate conform anexei nr.1 sau nr.2 la Legea nr.86/2014 și anexei nr.1 din Legea nr.851/1996, precum și indicarea altor prevederi din legislația națională, pentru oricare alte activități planificate, pentru care nu se permite, realizarea lor în prealabil, fără efectuarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și obținerea acordului de mediu sau avizul expertizei ecologice de stat. Justificarea încadrării proiectului, în situații când este cazul, în prevederile altor acte normative naționale care transpun legislația Uniunii Europene. De exemplu, Directiva-cadru nr.2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică a UE în domeniul apei (JO L 327, 22.12.2000, pp. 1–73), Directiva-cadru nr.2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile (JO L 312, 22.11.2008, pp. 3–30), Directiva-cadru nr.2008/50/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa (JO L 152, 11.6.2008, pp. 1-44), Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (JO L 206, 22.7.1992, pp. 7-50), etc;

În cazul în care, reieșind din denumirea, domeniul și tipul proiectului, inițiatorul consideră că activitatea planificată nu se regăsește în listele anexei nr.1 și/sau nr.2 la Legea nr.86/2014, anexa nr.1 la Legea nr.851/1996, și/sau în prevederile altor acte normative în vigoare, se va justifica în scris despre acest fapt.

5. Justificarea necesității proiectului

Se va specifica motivele alegerii desfășurării genului de activitate, argumentând importanța, necesitatea, și scopul urmărit ca urmare a implementării proiectului, inclusiv descrierea opțiunii/alternativei "zero" - evoluție probabilă în cazul neimplementării proiectului față de scenariul planificat, în măsura în care schimbările naturale față de scenariul de bază pot fi evaluate pe baza informațiilor cunoștințelor științifice disponibile, referitoare la mediu.

Alternativa "zero", este scenariul care corespunde situației fără realizarea proiectului, trebuie să fie considerată referința față de care se determină efectele proiectului. Aceasta va include, unde este cazul, modificările condițiilor de mediu față de situația momentului prezent, rezultate ca urmare a altor dezvoltări care sunt în curs de realizare în vecinătate.

6. Descrierea activității planificate/proiectului

- 1) un rezumat al proiectului;
- 2) date specifice proiectului:
  - a) obiectivele principale și secundare ale activității planificate;
  - b) utilitatea publică și/sau modul de încadrare în planurile de urbanism și amenajarea teritoriului, scheme de amenajare, planuri de dezvoltare locală, regională, alte programe speciale, inclusiv strategii sectoriale, de gestionare a deșeurilor, etc;
  - c) încadrarea în alte activități existente, în situația când este cazul;
  - d) bilanțul teritorial – suprafața totală, suprafața construită (clădiri, accese), suprafață spații verzi, număr de locuri de parcare, dacă este cazul.
- 3) formele fizice ale proiectului (planuri, clădiri, alte structuri, materiale de construcție, etc).
- 4) elementele specifice caracteristice proiectului propus:
  - a) profilul (obiective/trăsături de bază, tipice care caracterizează activitatea) și capacitățile de producție (rezultatul obținut în dependență de sfera de activitate);
  - b) dimensiunea (se va relata în parametri numerici capacitatea/volumul activității planificate);
  - c) interacțiunea/relația cu alte proiecte existente sau planificate.
  - d) descrierea instalației și a fluxurilor tehnologice existente pe amplasament, când este cazul;

e) descrierea proceselor de producție ale proiectului propus, în funcție de specificul investiției, produse și subproduse obținute, mărimea, capacitatea;

f) resursele naturale folosite în construcție și funcționare;

g) materiile prime, energia și combustibilii utilizați, cu modul de asigurare a acestora;

h) racordarea la rețelele utilitare existente în zonă:

- alimentarea cu apă, energie electrică, gaz, etc;

- se specifică locul și modul de deversare/evacuare a apelor uzate, dacă este cazul, se indică emisarul sau rețeaua de canalizare și gestionarul acesteia;

- asigurarea apei tehnologice și a agentului termic, dacă este cazul.

i) descrierea lucrărilor de refacere/reconstituire a amplasamentului în zona afectată la finalizarea executării investiției, în măsura în care aceste informații sunt disponibile:

- lucrările propuse pentru refacerea/reconstituirea amplasamentului la finalizarea executării investiției, în caz de accidente și/sau la încetarea activității;

- aspecte referitoare la prevenirea și modul de răspuns pentru cazuri de poluări accidentale;

- aspecte referitoare la închiderea/dezafectarea/demolarea instalației;

- modalități de refacere/reconstituire a stării inițiale/reabilitare în vederea utilizării ulterioare a terenului.

j) descrierea procedurilor, metodelor, operațiunilor, practicilor folosite în construcție;

k) descrierea componentele principale ale proiectului, ansamblu de lucrări specifice, inclusiv descrierea instalațiilor și echipamentelor utilizate, cuprinzând faza de construcție, punerea în funcțiune, exploatare, refacere/reconstituire și folosire ulterioară;

l) detalii privind celei mai fezabile soluții alternative/variante a tehnologiilor folosite pentru desfășurarea proiectului și justificarea alegerii tehnologiilor care au fost luate în considerare, pentru toate fazele de dezvoltare a proiectului.

Se va specifica totalitatea modalităților, practicilor, precum și a utilajelor luate în vedere, care pot influența componentele de mediu. Soluții alternative pot lua forme diferite și pot să se refere la:

- variante de tehnologii și/sau de materii prime, ca de exemplu, construirea unei centrale termice pe gaze în locul unei centrale termice pe cărbuni;

- variante de măsuri de limitare a efectelor adverse, ca de exemplu, construirea unui eco-duct pentru a asigura posibilitatea traversării unei autostrăzi de către animalele din zonă, în loc de a realiza un habitat compensatoriu, etc.

m) căi noi de acces sau schimbări ale celor existente;

n) descrierea lucrărilor necesare organizării de șantier, inclusiv localizarea organizării de șantier.

o) alte activități care pot apărea ca urmare a proiectului (de exemplu, extragerea de resurse minerale utile, asigurarea unor noi surse de apă, surse sau linii de transport al energiei, creșterea numărului de locuințe, deversare sau evacuare a apelor uzate și eliminarea deșeurilor, etc);

p) alte autorizații cerute pentru proiect.

7. Locul desfășurării activității planificate/proiectului

1) Descrierea succintă caracterizată de particularitățile geografice, cu precizarea coordonatelor geografice (conținând coordonatele conturului) și alte informații privind:

a) folosințele actuale și planificate ale terenului atât pe amplasament, cât și pe zone adiacente acestuia;

b) politici de zonare și de folosire a terenului;

c) în situația când este cazul, se specifică importanța istorică, arheologică și culturală a regiunii, teritoriului administrativ pe care se propune dezvoltarea proiectului, cât și a vecinătăților;

d) cantitatea, calitatea relativă și posibilitatea/probabilitatea de restabilire/readucere a stării inițiale și a resurselor naturale existente de pe teritoriul selectat pentru dezvoltarea proiectului (se va indica gradual capacitatea relativă ale resurselor naturale, din zona și subteranul locației selectate);

e) estimarea capacității de absorbție a mediului natural, acordând o atenție specială zonelor forestiere, umede, costiere, rezervațiilor și parcurilor naționale de a-și redobândirea și sau regenerarea, total sau parțial a starea de puritate inițială, prin procese fizice, chimice și biologice, fără intervenție antropică;

f) indicarea arealele sensibile identificate din vecinătatea amplasamentului (de exemplu, arii protejate de stat, fond forestier de stat, zone de protecție a surselor de captarea apei subterane, zone de protecție a obiectivelor acvatiche de suprafață, etc.);

g) densitatea populației de pe teritoriul respectiv, distanța față de zona de protecție sanitară a localităților urbane, rurale, complexe industriale etc (cu specificarea datelor statistice cu privire la numărul de locuitori, gospodării de pe teritoriul administrativ al amplasamentului);

h) în situația când este cazul, în baza informației obținute de la autoritățile administrației publice centrale de profil și de la autoritățile administrației publice locale pe teritoriul căreia se va desfășura activitatea planificată, se va indica dacă locația aleasă reprezintă un teritoriu, regiune cu nivel de poluare depășit față de normativele de calitate a mediului;

i) justificarea alegerii locației și descrierea oricărei alte soluții alternative/variante posibile, care a fost luate în considerare, pentru locul de realizare și tehnologiile folosite pentru desfășurarea proiectului.

Această descriere va prezenta posibilitatea de a identifica și alege dintre mai multe soluții de amplasament pe cea mai optimă, selectarea căreia va avea un impact mai redus asupra mediului.

Variantele pot lua forme diferite, concepute de la o strategie de înalt nivel până la un proiect detaliat, și pot să se refere la:

- strategii alternative, ca de exemplu, aceea de a gestiona resursele sau de a reduce pierderile în loc de a exploata alte resurse;

- variante de amplasament sau de traseu pentru întregul proiect sau pentru părți componente ale acestuia;

- variante de realizare a unor părți componente ale proiectului sau de amplasare a acestora, ca de exemplu, amplasarea activităților care produc zgomot la distanță mai mare față de receptorii sensibili, etc.

Tipurile de variante pot să depindă de statutul titularului proiectului; de exemplu, un titular de proiect din domeniul public dispune de o gamă de variante mai largă decât titularul proiectului din sectorul privat.

2) Limitele amplasamentului proiectului, inclusiv orice suprafață de teren solicitată pentru a fi folosită temporar (conform planului de situație și de amplasament);

3) Distanța față de granițe pentru proiectele care cad sub incidența Convenției privind evaluarea impactului asupra mediului înconjurător în zonele context transfrontier, adoptată la Espoo/Finlanda pe 25 februarie 1991, la care Republica Moldova este Parte, aderând prin adoptarea Hotărârii Parlamentului nr.1546 din 23.06.1993;

4) Distanța față de aria naturală protejată de stat precum și coordonatele geografice ale amplasamentului proiectului care nu are legătură directă sau care ar putea afecta singur sau în combinație cu alte proiecte, în mod semnificativ arii naturale protejate de stat și/sau fonduri forestiere de stat, pentru care necesită completare cu:

a) denumirea ariei naturale protejate de stat;

b) prezența și efectivele/suprafețele acoperite de specii și habitate de interes național în zona proiectului.

5) Hărți, fotografiile ale amplasamentului care pot oferi informații privind caracteristicile fizice ale mediului, atât naturale, cât și artificiale.

8. Termenele de realizare a activității planificate

Se va prezenta graficul de execuție în care se va specifica inclusiv, termenul necesar pentru licitație, elaborare a documentației tehnice la proiect, începutul, durata construcției, funcționării/exploatării, dezafectării proiectului și eșalonarea perioadei de implementare, în urma aprobării deciziei prealabile a inițiatorului, și/sau investitorul proiectului etc. De obicei, termenii se indică în ordine numerică, conform etapelor de desfășurare a activității planificate, luându-se în calcul existența factorilor de risc financiar al investiției.

9. Termenele presupus pentru luarea deciziei cu privire la inițierea activității planificate.

Se va indica data/perioada luării deciziei inițiatorul și/sau investitorul proiectului cu privire la începerea realizării activității planificate după obținerea autorizării de construire, luându-se în considerație riscurile financiare sau de alt tip, probleme, situații etc.

10. Descrierea componentelor de mediu potențial afectate de activitatea planificată și măsurile de protecție a mediului pentru minimizarea impactului negativ, cu luarea în considerație a următorilor factori:

1) Estimarea impactul asupra populației, sănătății umane, faunei și florei, solului, folosințelor, bunurilor materiale, calității și regimului cantitativ al apei, calității aerului, climei, zgomotului și vibrațiilor, peisajului și mediului vizual, patrimoniul istoric și cultural și asupra interacțiunilor dintre aceste elemente;

2) Estimarea impactul potențial al proiectului asupra speciilor și habitatelor din aria naturală protejată de stat, pentru orice proiect care nu are legătură directă sau care ar putea afecta singur sau în combinație cu alte proiecte, în mod semnificativ arii naturale protejate de stat și/sau fonduri forestiere de stat;

3) Măsurile de evitare, reducere sau ameliorare a impactului redus sau semnificativ asupra mediului, cu luarea în considerație fiecărui factor de mediu în parte specificat la sbp. 1);

4) Sursele de poluanți și instalații pentru reținerea, evacuarea și dispersia poluanților în mediu pentru:

a) Protecția calității apelor:

- sursele de poluanți pentru ape, locul de evacuare sau emisarul;

- stațiile și instalațiile de epurare sau de pre epurare a apelor uzate prevăzute.

b) Protecția aerului:

- Sursele de poluanți pentru aer, poluanți;

- instalațiile pentru reținerea și dispersia poluanților în atmosferă.

c) Protecția împotriva zgomotului și vibrațiilor:

- sursele de zgomot și vibrații (după frecvență și intensitate);

- amenajările și dotările pentru protecția împotriva zgomotului și vibrațiilor.

d) Protecția împotriva radiațiilor:

- sursele de radiații (emisii luminoase, termice în dependență de frecvența și intensitate, alte forme de radiații electromagnetice, etc);

- amenajările și dotările pentru protecția împotriva radiațiilor

e) Protecția solului și a subsolului:

- sursele de poluanți pentru sol, subsol și ape freatiche;

- lucrările și dotările pentru protecția solului și a subsolului (de ex.: contra poluării antropice și eroziunii, etc) .

f) Protecția ecosistemelor terestre și acvatice:

- identificarea arealelor sensibile ce pot fi afectate de proiect;

- lucrările, dotările și măsurile pentru protecția biodiversității, monumentelor naturale și ariilor naturale protejate de stat.

g) Protecția așezărilor umane și a altor obiective de interes public:

- identificarea obiectivelor de interes public, distanța față de așezările umane, respectiv față de monumente istorice și de arhitectură, alte zone asupra cărora există instituit un regim de restricție, zone de interes tradițional etc.;

- lucrările, dotările și măsurile pentru protecția așezărilor umane, a obiectivelor protejate de stat și/sau de interes public.

h) Gestionarea deșeurilor generate pe amplasament:

- tipurile și cantitățile de deșeuri de orice natură rezultate;

- modul de gestionare a deșeurilor.

i) Gestionarea substanțelor și preparatelor chimice periculoase:

- substanțele și preparatele chimice periculoase utilizate și/sau produse;

- modul de gestionare a substanțelor și preparatelor chimice periculoase și asigurarea condițiilor de protecție a factorilor de mediu și sănătății populației.

5) Descrierea impactului asupra mediului a lucrărilor organizării de șantier:

a) sursele de poluanți și instalații pentru reținerea, evacuarea și dispersia poluanților în mediu în timpul organizării de șantier;

b) dotări și măsuri prevăzute pentru controlul emisiilor de poluanți în mediu, în timpul organizării de șantier;

6) Prevederi pentru monitorizarea mediului (de exemplu, sisteme de automonitorizare a emisiilor și a calității factorilor de mediu în zona de influență, modalitățile de înregistrare și de raportare a datelor de monitoring în timpul exploatarei și în post-închidere, etc.):

a) dotări și măsuri pentru controlul emisiilor de poluanți în mediu;

b) dotări și măsuri prevăzute pentru supravegherea calității factorilor de mediu și monitorizarea activităților destinate protecției mediului.

11. Descrierea posibilelor efecte asupra mediului și evaluarea scării lor.

Natura impactului:

a) extinderea impactului (zona geografică, numărul populației/habitatelor/speciilor afectate);

b) magnitudinea și complexitatea impactului (adică considerarea impactul direct, indirect, secundar, cumulativ; pozitiv și negativ);

c) probabilitatea impactului;

d) durata, frecvența și reversibilitatea impactului (adică pe termen scurt, mediu și lung, permanent și temporar);

e) natura transfrontieră a impactului.

12. Anexe:

1) copii de pe originalul actelor ce confirmă deținerea drepturilor asupra terenurilor, încăperii, zăcământului, corpuri de apă, fond forestier, spațiului, etc.

2) copii de pe actele doveditoare a informației referitoare la activitatea planificată:

a) copiile actului de verificare a amplasamentului/terenului eliberate de autoritățile/organele competente;

b) avizele/coordonările prelabile cu organelor de supraveghere și control de stat referitoare la proiect;

c) în situația când este planificată extinderea sau modificarea unui proiect existent sau pentru care deja a fost emis un act permisiv de mediu, inclusiv dacă apar aspecte noi de orice natură, care impun aceste schimbări, se indică datele de identificare a actelor permissive de mediu emise anterior, inclusiv se anexează și alte documente emise în legătură cu proiectul deja evaluat, ca de ex.: raportul de verificare a documentației tehnice de proiect întocmit în conformitate cu prevederile cadrului normativ în vigoare de către verificatorul de proiecte atestat în condițiile legii; și/sau autorizația de construire emisă de autoritatea administrației publice competentă, alte avize la documentația tehnică de proiect emise de către organele competente administrației publice.

3) piese desenate:

a) planul de încadrare în zonă a obiectivului și planul de situație, cu modul de planificare a utilizării suprafețelor:

- formele fizice ale proiectului (planuri, clădiri, alte structuri, materiale de construcție etc.);

- planșe/scheme avizate reprezentând amplasarea imobilului/terenului cu indicarea dimensiunilor/hotarelor acestuia, inclusiv orice suprafață de teren solicitată pentru a fi folosită temporar (planuri de situație și amplasamente).

b) schemele-flux pentru procesul tehnologic și fazele activității, cu instalațiile de depoluare.

c) alte piese desenate, stabilite de autoritatea competentă pentru protecția mediului.

- suporturi electronice (CD, USB, etc), număr de unități _____.

Se prezintă pe suporturi electronice doar fișiere electronice în format necodificat, tip Word.doc și PDF, care obligatoriu sunt identice ca conținut precum sunt prezentate oficial pe suport de hârtie către autoritatea competentă.

13. Declarație pe proprie răspundere cu privire la veridicitatea informației descrise și asumarea responsabilității răspunderii juridice pentru declarații false conform prevederilor legislației naționale în vigoare, în următoarea redacție:

“Declar pe propria răspundere că, prezenta informație este completă, veridică și corespunde stării de lucruri la momentul depunerii cererii, și îmi dau acordul, că declarațiile false care stârnesc controverse să fie verificate și, în caz de confirmare, să răspund în conformitate cu prevederile legislației în vigoare a Republicii Moldova”.

Declarația se face la sfârșitul ultimei pagini a informației, pentru care se aplică în original semnătura, numele, prenumele complet al inițiatorului, și când este cazul ștampilă umedă.

În vederea vizării spre neschimbare a informației, inițiatorul proiectului sau titularul documentației, obligatoriu aplică în original semnătura pe fiecare pagină din cererea anexată la scrisoarea oficială.

14. Dacă activitatea planificată este indicată în anexa nr.1 la Legea nr.86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, cererea va conține suplimentar informații privind:

1) termenele de realizare a evaluării impactului asupra mediului;

2) termenele de elaborare a documentației privind evaluarea impactului asupra mediului;

3) autorul documentației privind evaluarea impactului asupra mediului - titularul documentației;

4) termenul presupus pentru realizarea consultărilor și dezbaterii publice.

Anexa nr.3
la Ghidul cu privire la executarea procedurilor
privind evaluarea impactului asupra mediului

CONȚINUTUL – CADRU a cererii de evaluare prelabilă a activității planificate (simplificată)

1. Denumire, date generale și încadrarea activității planificate.

Se va specifica: forma de organizare juridică; nivel (local, regional, național, transfrontier); domeniul și genul de activitate, în conformitate cu clasificatorul activităților din economia Moldovei: agricultură, silvicultură și pescuit; industria extractivă; industria prelucrătoare; producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă;

distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare; construcții; întreținerea și repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; turism și agrement; informații și telecomunicații; etc.)

Conform estimării/evaluării inițiatorului proiectului se indică litera, punctul, articolul din legislația națională, la care se referă activitatea planificată.

Inițiatorul este responsabil de indicarea activității planificate, cu specificarea încadrării activității planificate în anexa nr.1 din Legea nr.851/1996, precum și/sau indicarea altor prevederi din legislația națională, pentru oricare alte activități planificate, pentru care nu se permite, realizarea lor în prealabil, fără efectuarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și obținerea acordului de mediu sau avizul expertizei ecologice de stat. Justificarea încadrării proiectului, în situația când este cazul, în prevederile altor acte normative naționale care transpun legislația Uniunii Europene. În cazul în care, reieșind din denumirea, domeniul și tipul proiectului, inițiatorul consideră că activitatea planificată nu se regăsește în anexa nr.1 la Legea nr.851/1996, și/sau în prevederile altor acte normative în vigoare, se va justifica în scris despre acest fapt.

2. Datele inițiatorului activității planificate și/sau a persoanei de contact

- 1) denumirea inițiatorului;
- 2) adresa inițiatorului, telefon, fax, adresă de e-mail, pagină web oficială.
- 3) reprezentanți legali/împuțerniciți, cu date de identificare.

3. Justificarea necesității proiectului

Se specifică motivele alegerii desfășurării genului de activitate, argumentând importanța, necesitatea, în situația când este cazul, specificarea încadrării în politicile statului și scopul și rezultatul scontat de la implementarea proiectului.

4. Descrierea activității planificate/proiectului

- 1) un rezumat al proiectului;
- 2) date specifice proiectului:
  - a) obiectivele principale și secundare ale activității planificate;
  - b) utilitatea publică și/sau modul de încadrare în planurile de urbanism și amenajarea teritoriului, scheme de amenajare, planuri de dezvoltare locală, regională, alte programe speciale, inclusiv strategii sectoriale, de gestionare a deșeurilor, etc.
  - c) încadrarea în alte activități existente, în situația când este cazul;;
  - d) bilanțul teritorial – suprafața totală, suprafața construită (clădiri, accese), suprafață spații verzi, număr de locuri de parcare, dacă este cazul.
- 3) formele fizice ale proiectului (planuri, clădiri, alte structuri, materiale de construcție, etc).
- 4) elementele specifice caracteristice proiectului propus:
  - a) profilul(obiective/trăsături de bază, tipice care caracterizează activitatea) și capacitățile de producție (rezultatul obținut în dependență de sfera de activitate);
  - b) dimensiunea (se va relata în parametri numerici capacitatea/volumul activității planificate);
  - c) interacțiunea/relația cu alte proiecte existente sau planificate.
  - d) descrierea instalației și a fluxurilor tehnologice existente pe amplasament, în situația când este cazul;
  - e) descrierea proceselor de producție ale proiectului propus, în funcție de specificul investiției, produse și subproduse obținute, mărimea, capacitatea;
  - f) resursele naturale folosite în construcție și funcționare;
  - g) materiile prime, energia și combustibilii utilizați, cu modul de asigurare a acestora;
  - h) racordarea la rețelele utilitare existente în zonă:
    - alimentarea cu apă, energie electrică, gaz, etc;
    - se specifică locul și modul de deversare/evacuare a apelor uzate, dacă este cazul, se indică emisarul sau rețeaua de canalizare și gestionarul acesteia;
    - asigurarea apei tehnologice și a agentului termic, dacă este cazul.
  - i) descrierea lucrărilor de refacere/reconstituire a amplasamentului în zona afectată la finalizarea executării investiției, în măsura în care aceste informații sunt disponibile:
    - lucrările propuse pentru refacerea/reconstituirea amplasamentului la finalizarea executării investiției, în caz de accidente și/sau la încetarea activității;
    - aspecte referitoare la prevenirea și modul de răspuns pentru cazuri de poluări accidentale;
    - aspecte referitoare la închiderea/dezafectarea/demolarea instalației;
    - modalități de refacere/reconstituire a stării inițiale/reabilitare în vederea utilizării ulterioare a terenului.
  - j) descrierea procedurilor, metodelor, operațiunilor, practicilor folosite în construcție;
  - k) descrierea componentele principale ale proiectului, ansamblu de lucrări specifice, inclusiv descrierea instalațiilor și echipamentelor utilizate, cuprinzând faza de construcție, punerea în funcțiune, exploatare, refacere/reconstituire și folosire ulterioară;
  - l) justificarea alegerii tehnologiilor care sunt luate în considerație pentru toate fazele de dezvoltare a proiectului;
  - m) căi noi de acces sau schimbări ale celor existente;
  - n) descrierea lucrărilor necesare organizării de șantier, inclusiv localizarea organizării de șantier.
  - o) alte activități care pot apărea ca urmare a proiectului (de exemplu, extragerea de resurse minerale utile, asigurarea unor noi surse de apă, surse sau linii de transport al energiei, creșterea numărului de locuințe, deversare sau evacuare a apelor uzate și eliminarea deșeurilor, etc);
  - p) alte autorizații cerute pentru proiect.

5. Locul desfășurării activității planificate/proiectului

- 1) Descrierea succintă caracterizată de particularitățile geografice, cu precizarea coordonatelor geografice(continând coordonatele conturului) și alte informații privind:
  - a) folosințele actuale și planificate ale terenului atât pe amplasament, cât și pe zone adiacente acestuia;
  - b) politici de zonare și de folosire a terenului;

c) se specifică importanța istorică, arheologică și culturală a regiunii, teritoriului administrativ pe care se propune dezvoltarea proiectului, cât și a vecinătăților;

d) cantitatea, calitatea relativă și posibilitatea/probabilitatea de restabilire/readucere a stării inițiale și a resurselor naturale existente de pe teritoriul selectat pentru dezvoltarea proiectului (se va indica gradual capacitatea relativă ale resurselor naturale, din zona și subteranul locației selectate);

e) estimarea capacității de absorbție a mediului natural, acordând o atenție specială zonelor forestiere, umede, costiere, rezervațiilor și parcurilor naționale de a-și redobândirea și sau regenerarea, total sau parțial a starea de puritate inițială, prin procese fizice, chimice și biologice, fără intervenție antropică;

f) specificarea distanței față de frontiera de stat și indicarea ariilor sensibile identificate din vecinătatea amplasamentului (de exemplu, arii protejate de stat, fond forestier de stat, zone de protecție a surselor de captarea apei subterane, zone de protecție a obiectivelor acvatice de suprafață, etc.);

g) densitatea populației de pe teritoriul respectiv, distanța față de zona de protecție sanitară a localităților urbane, rurale, complexe industriale etc (cu specificarea datelor statistice cu privire la numărul de locuitori, gospodării de pe teritoriul administrativ al amplasamentului);

h) când este cazul, în baza informației obținute de la autoritățile administrației publice centrale de profil și de la autoritățile administrației publice locale pe teritoriul căreia se va desfășura activitatea planificată, se va indica dacă locația aleasă reprezintă un teritoriu, regiune cu nivel de poluare depășit față de normativele de calitate a mediului;

i) justificarea alegerii locației pentru desfășurarea proiectului.

2) Limitele amplasamentului proiectului, inclusiv orice suprafață de teren solicitată pentru a fi folosită temporar (conform planului de situație și de amplasament);

3) Distanța față de aria naturală protejată de stat precum și coordonatele geografice ale amplasamentului proiectului care nu are legătură directă sau care ar putea afecta singur sau în combinație cu alte proiecte, în mod semnificativ arii naturale protejate de stat și/sau fonduri forestiere de stat, pentru care necesită completare cu:

c) denumirea ariei naturale protejate de stat;

d) prezența și efectivele/suprafețele acoperite de specii și habitate de interes național în zona proiectului.

4) Hărți, fotografiile ale amplasamentului care pot oferi informații privind caracteristicile fizice ale mediului, atât naturale, cât și artificiale.

6. Descrierea componentelor de mediu potențial afectate de activitatea planificată și măsurile de protecție a mediului pentru minimizarea impactului negativ, cu luarea în considerație a următorilor factori:

1) Estimarea impactul asupra populației, sănătății umane, faunei și florei, solului, folosințelor, bunurilor materiale, calității și regimului cantitativ al apei, calității aerului, climei, zgomotului și vibrațiilor, peisajului și mediului vizual, patrimoniul istoric și cultural și asupra interacțiunilor dintre aceste elemente;

2) Estimarea impactul potențial al proiectului asupra speciilor și habitatelor din aria naturală protejată de stat, pentru orice proiect care nu are legătură directă sau care ar putea afecta singur sau în combinație cu alte proiecte, în mod semnificativ arii naturale protejate de stat și/sau fonduri forestiere de stat;

3) Măsurile de evitare, reducere sau ameliorare a impactului redus sau semnificativ asupra mediului, cu luarea în considerație fiecărui factor de mediu în parte specificat la sbp. 1);

4) Sursele de poluanți și instalații pentru reținerea, evacuarea și dispersia poluanților în mediu pentru:

a) Protecția calității apelor:

- sursele de poluanți pentru ape, locul de evacuare sau emisarul;
- stațiile și instalațiile de epurare sau de pre epurare a apelor uzate prevăzute.

b) Protecția aerului:

- sursele de poluanți pentru aer, poluanți;
- instalațiile pentru reținerea și dispersia poluanților în atmosferă.

c) Protecția împotriva zgomotului și vibrațiilor:

- sursele de zgomot și vibrații (după frecvență și intensitate);
- amenajările și dotările pentru protecția împotriva zgomotului și vibrațiilor.

d) Protecția împotriva radiațiilor:

- sursele de radiații (emisii luminoase, termice în dependență de frecvența și intensitate, alte forme de radiații electromagnetice, etc);

- amenajările și dotările pentru protecția împotriva radiațiilor.

e) Protecția solului și a subsolului:

- sursele de poluanți pentru sol, subsol și ape freactice;
- lucrările și dotările pentru protecția solului și a subsolului (de ex.: contra poluării antropice și eroziunii, etc).

f) Protecția ecosistemelor terestre și acvatice:

- identificarea arealelor sensibile ce pot fi afectate de proiect;
- lucrările, dotările și măsurile pentru protecția biodiversității, monumentelor naturale și ariilor naturale protejate de stat.

g) Protecția așezărilor umane și a altor obiective de interes public:

- identificarea obiectivelor de interes public, distanța față de așezările umane, respectiv față de monumente istorice și de arhitectură, alte zone asupra cărora există instituit un regim de restricție, zone de interes tradițional etc.;
- lucrările, dotările și măsurile pentru protecția așezărilor umane, a obiectivelor protejate de stat și/sau de interes public.

h) Gestionarea deșeurilor generate pe amplasament:

- tipurile și cantitățile de deșeuri de orice natură rezultate;
- modul de gestionare a deșeurilor.

i) Gestionarea substanțelor și preparatelor chimice periculoase:

- substanțele și preparatele chimice periculoase utilizate și/sau produse;

- modul de gestionare a substanțelor și preparatelor chimice periculoase și asigurarea condițiilor de protecție a factorilor de mediu și sănătății populației.

5) Descrierea impactului asupra mediului a lucrărilor organizării de șantier:

a) sursele de poluanți și instalații pentru reținerea, evacuarea și dispersia poluanților în mediu în timpul organizării de șantier;

b) dotări și măsuri prevăzute pentru controlul emisiilor de poluanți în mediu, în timpul organizării de șantier.

6) Prevederi pentru monitorizarea mediului (de exemplu, sisteme de automonitorizare a emisiilor și a calității factorilor de mediu în zona de influență, modalitățile de înregistrare și de raportare a datelor de monitoring în timpul exploatării și în post-închidere, etc.):

a) dotări și măsuri pentru controlul emisiilor de poluanți în mediu;

b) dotări și măsuri prevăzute pentru supravegherea calității factorilor de mediu și monitorizarea activităților destinate protecției mediului.

7. Descrierea posibilelor efecte asupra mediului și evaluarea scării lor.

Natura impactului:

a) extinderea impactului (zona geografică, numărul populației/habitatelor/speciilor afectate);

b) magnitudinea și complexitatea impactului (adică considerarea impactul direct, indirect, secundar, cumulativ; pozitiv și negativ);

c) probabilitatea impactului;

d) durata, frecvența și reversibilitatea impactului (adică pe termen scurt, mediu și lung, permanent și temporar);

e) natura transfrontieră a impactului.

8. Anexe:

1) copii de pe originalul actelor ce confirmă deținerea drepturilor asupra terenurilor, încăperii, spațiului, etc.

2) copii de pe actele doveditoare a informației referitoare la activitatea planificată:

a) copiile actului de verificare a amplasamentului/terenului eliberate de autoritățile/organele competente;

b) avizele/coordonările prelabile cu organelor de supraveghere și control de stat referitoare la proiect;

c) în situația când este planificată extinderea sau modificarea unui proiect existent sau pentru care deja a fost emis un act permisiv de mediu, inclusiv dacă apar aspecte noi de orice natură, care impun aceste schimbări, se indică datele de identificare a actelor permissive de mediu emise anterior, inclusiv se anexează și alte documente emise în legătură cu proiectul deja evaluat, ca de ex.: raportul de verificare a documentației tehnice de proiect întocmit în conformitate cu prevederile cadrului normativ în vigoare de către verificatorul de proiecte atestat în condițiile legii; și/sau autorizația de construire emisă de autoritatea administrației publice competentă, alte avize la documentația tehnică de proiect emise de către organele competente administrației publice.

3) piese desenate:

a) planul de încadrare în zonă a obiectivului și planul de situație, cu modul de planificare a utilizării suprafețelor:

- formele fizice ale proiectului (planuri, clădiri, alte structuri, materiale de construcție etc.);

- planșe/scheme avizate reprezentând amplasarea imobilului/terenului cu indicarea dimensiunilor/hotarelor acestuia, inclusiv orice suprafață de teren solicitată pentru a fi folosită temporar (planuri de situație și amplasamente).

b) schemele-flux pentru procesul tehnologic și fazele activității, cu instalațiile de depoluare;

c) alte piese desenate, stabilite de autoritatea competentă pentru protecția mediului.

suporturi electronice (CD, USB, etc), număr de unități _____.

Se prezintă pe suporturi electronice doar fișiere electronice în format necodificat, tip Word.doc și PDF, care obligatoriu sunt identice ca conținut precum sunt prezentate oficial pe suport de hârtie către autoritatea competentă.

9. Declarație pe proprie răspundere cu privire la veridicitatea informației descrise și asumarea responsabilității răspunderii juridice pentru declarații false conform prevederilor legislației naționale în vigoare, în următoarea redacție:

“Declar pe propria răspundere că, prezenta informație este completă, veridică și corespunde stării de lucruri la momentul depunerii cererii, și îmi dau acordul, că declarațiile false care stârnesc controverse să fie verificate și, în caz de confirmare, să răspund în conformitate cu prevederile legislației în vigoare a Republicii Moldova”.

Declarația se face la sfârșitul ultimei pagini a informației, pentru care se aplică în original semnătura, numele, prenumele complet al inițiatorului, și când este cazul, ștampila umedă.

În vederea vizării spre neschimbare a informației, inițiatorul proiectului sau titularul documentației, obligatoriu aplică în original semnătura pe fiecare pagină din cererea anexată la scrisoarea oficială.

Anexa nr.4
la Ghidul cu privire la executarea procedurilor
privind evaluarea impactului asupra mediului

Aspecte practice pentru identificarea potențialelor efecte asupra mediului și estimarea gradul semnificativ al acestora, reieșind din caracteristicile și amplasarea proiectului

1. Folosirea listei de control pentru identificarea posibilității ca proiectul să aibă efecte asupra mediului

Lista de control cuprinde o serie de întrebări care vor fi luate în considerație pentru a identifica posibilitatea ca proiectul supus analizei să aibă sau nu efecte semnificative asupra mediului. Este organizată în două părți corespunzând primelor două criterii, și anume caracteristicile și amplasamentul proiectului.

În ambele părți există în coloana 1 un număr de întrebări principale, fiecare dintre acestea fiind urmată de alte întrebări subsidiare. Întrebările principale se referă la posibilitatea apariției unei acțiuni/efect ca o consecință a caracteristicilor sau amplasării proiectului atât în faza de construcție, cât și în fazele de funcționare și dezafectare.

Folosind lista se va răspunde la fiecare întrebare subsidiară cu unul dintre următoarele 4 răspunsuri posibile:

- DA – dacă este posibil să apară un efect;
- NU – dacă nu este de așteptat să apară un efect;
- ? – dacă este incertă posibilitatea să apară sau nu un efect;
- NC (nu este cazul) – dacă întrebarea nu este relevantă pentru proiectul în cauză.

Răspunsurile se înscriu în coloana 2. Pentru cazurile în care s-a răspuns prin "DA", următorul pas este de a decide dacă este posibil ca efectul respectiv să fie semnificativ.

2. Folosirea listei de control pentru identificarea posibilității ca efectul să fie semnificativ.

Deseori apar dificultăți atunci când trebuie să se decidă dacă efectul este semnificativ. Este util ca cel care ia această hotărâre să aibă în vedere în ce măsură efectul respectiv poate avea un rol hotărâtor asupra deciziei de emitere a acordului de mediu pentru proiectul respectiv. Pentru fiecare efect la care în coloana a 2 s-a răspuns prin "DA" se vor pune întrebările, de mai jos, iar răspunsul se va înscrie în coloana 3 a listei de control.

Întrebări referitoare la semnificația efectului:

- a) Natura efectului – impactul este deosebit de complex sau este unul neobișnuit în zona respectivă?
- b) Mărimea sau importanța efectului – cât de mult se va schimba situația existentă?
- c) Extinderea geografică a efectului – pe ce zonă se va resimți efectul?
- d) Există posibilitatea unui impact transfrontier?
- e) Câți oameni sau câți alți receptori vor fi afectați?
- f) Vor fi afectate resurse ori alte caracteristici valoroase sau rare ale mediului?
- g) Există riscul de depășire a standardelor de mediu?
- h) Există riscul să fie afectate arii sau zone protejate?
- i) Care este posibilitatea de apariție a impactului?
- j) Impactul va fi pe termen scurt, mediu sau lung?
- k) Impactul va fi permanent sau temporar?
- l) Impactul se va manifesta continuu sau intermitent? Pentru un impact intermitent care va fi frecvența de manifestare?
- m) Impactul va fi ireversibil?
- n) Impactul poate fi remediat sau compensat?
- o) Inițiatorul proiectului și/sau titularul documentației este de acord să introducă în propunerea de proiect măsurile necesare pentru evitarea, reducerea sau compensarea impactului advers semnificativ?

După completarea coloanei 3 urmează să se decidă dacă proiectul va fi supus evaluării impactului asupra mediului. Nu există o regulă general aplicabilă în acest sens. Teoretic, se poate cere efectuarea evaluării impactului asupra mediului dacă există un singur răspuns "DA" în coloana 3. Oricum, cu cât există mai multe răspunsuri "DA" cu atât este mai justificată cererea/solicitarea efectuării evaluării impactului asupra mediului.

Prezența răspunsurilor de tip " ? " în coloanele 2 sau 3 indică faptul că există incertitudini cu privire la apariția sau semnificația efectului respectiv, caz în care este nevoie să se ceară evaluarea impactului asupra mediului pentru că acest proces va conduce la clarificarea incertitudinilor.

3. Luarea deciziei etapei evaluării prealabile a impactului asupra mediului.

După completarea listei de control autoritatea competentă ia decizia, privind încadrarea proiectului și stabilește obligativitatea efectuării evaluării impactului asupra mediului, având în vedere motivarea semnificației efectului din coloana 3.

Dacă în urma contestării deciziei etapei de evaluare prealabilă se constată că este necesară modificarea acesteia, se reevaluează proiectul completându-se din nou Lista de control pe baza noilor date și se ia o nouă decizie a etapei prealabile motivându-se schimbarea deciziei inițiale.

Reevaluarea deciziei se efectuează și în cazul când, autoritatea competentă decide organizarea ședinței grupului de lucru pentru analiză tehnică a informației privind evaluarea impactului asupra mediului, pentru a evalua și consulta solicitările referitoare la dezvoltarea oricăror proiecte aflate în procedura de reglementare, și sunt obținute punctelor de vedere justificate, noi și/sau diferite, din partea membrilor invitați și/sau din partea publicului interesat.

Pentru a asigura obiectivitatea etapei prealabile, transparența asupra deciziei luate și controlul procesului de evaluare a impactului asupra mediului, autoritatea competentă păstrează atât Lista de control completată, cât și informația furnizată de inițiatorul proiectului și o pune la dispoziția publicului interesat, la cerere.

LISTA DE CONTROL		
Caracteristicile proiectului		
Întrebări	DA/ NU/ ? / NC	Este posibil ca efectul să fie semnificativ? De ce?
1	2	3
Întrebare – Proiectul va implica una din următoarele acțiuni, care vor crea schimbări în zonă ca rezultat al naturii, formei sau scopului noii investiții?		
1.	Schimbare permanentă sau temporară a folosinței terenului, modului de acoperire sau topografiei, inclusiv creșterea gradului de folosire a terenului?	
2.	Eliberarea terenului existent de vegetație și clădiri?	
3.	Noi folosințe ale terenului?	
4.	Investigații preliminare fazei de construcție (ex. teste de sol, foraje) ?	

5.	Lucrări de construcții?		
6.	Lucrări de demolare?		
7.	Amplasamente temporare folosite pentru lucrările de construcții sau locuințe pentru constructori?		
8.	Construcții supraterane, structuri sau lucrări de terasament, inclusiv excavații?		
9.	Lucrări subterane inclusiv mine sau tunele?		
10.	Lucrări de îmbunătățiri funciare?		
11.	Dragare? A săpa fundul unei ape și a îndepărta materialul rezultat în vederea înlesnirii navigației sau regularizării inundațiilor?		
12.	Structuri costiere (ex. diguri, chei, platforme și terminale de transbordări marfare/pasageri pe căi navigabile interne –fluviu, râu).		
13.	Procese de producție și fabricație?		
14.	Construcții pentru depozitarea mărfurilor și materialelor?		
15.	Instalații pentru tratarea sau eliminarea deșeurilor solide sau a efluenților lichizi?		
16.	Construcții pentru adăpostirea muncitorilor pe durate mari de timp?		
17.	Intensificarea traficului de orice fel în timpul etapei de construcție sau funcționare?		
18.	Rute noi sau modificate de drumuri, căi ferate, aeriene, căi de transport pe apă sau alte infrastructuri, inclusiv stații, porturi, aeroporturi etc.?		
19.	Închiderea sau devierea rutelor existente de transport sau infrastructură conducând la modificări de trafic?		
20.	Linii de transport electric sau conducte, noi sau modificate?		
21.	Îndiguire, barare, desecare, regularizare sau alte schimbări în hidrologia cursurilor de apă sau a acviferelor?		
22.	Traversări de râuri?		
23.	Prelevarea sau transferul apei din subteran sau din ape de suprafață?		
24.	Modificări de cursuri de apă sau de teren afectând drenarea sau scurgerea apei?		
25.	Transport de persoane sau materiale necesare în timpul fazelor de construcție, funcționare sau dezafectare?		
26.	Demontarea sau scoaterea din funcțiune pe perioade mai mari de timp, sau lucrări de restaurare?		
27.	Activități care continuă pe parcursul scoaterii din funcțiune și care pot avea un impact asupra mediului?		
28.	Aflux permanent sau temporar de populație?		
29.	Introducerea de specii neautohtone?		
30.	Pierderea unor specii native sau a diversității genetice?		
31.	Orice alte acțiuni?		
Întrebare – Proiectul va folosi una din următoarele resurse naturale, sau orice alte resurse care sunt neregenerabile sau există în cantitate mică?			
32.	Terenuri, în special terenuri aflate în stare naturală (virgine) sau terenuri agricole?		
33.	Apă?		
34.	Substanțe minerale, compuși?		
35.	Păduri și material lemnos?		
36.	Energie, inclusiv electricitate și combustibili		
37.	Orice alte resurse?		
Întrebare – Proiectul presupune folosirea, depozitarea, transportul, manevrarea sau producerea de substanțe sau materiale care pot fi dăunătoare sănătății populației sau mediului, sau care pot spori temerile că proiectul ar avea un risc pentru sănătatea populației?			
38.	Proiectul implică folosirea de substanțe sau materiale care sunt riscante sau toxice pentru sănătatea populației sau pentru mediu (floră, faună, alimentări cu apă)?		
39.	Proiectul va modifica incidența bolilor sau va afecta vectorii boală (ex. boli generate de insecte sau de apă contaminată sau poluată)?		
40.	Proiectul va afecta bunăstarea populației (ex. prin schimbarea condițiilor de viață)?		
41.	Există grupuri de populație vulnerabile în mod special, care pot fi afectate de proiect (ex. pacienți spitalizați, bătrâni)?		
42.	Orice alte cauze?		
Întrebare – Proiectul va produce deșeuri solide în timpul construirii, funcționării sau încetării activității?			
43.	Materiale excavate, minereu steril sau deșeuri de mină?		
44.	Deșeuri municipale ?		
45.	Deșeuri periculoase sau toxice (inclusiv deșeuri radioactive)?		
46.	Alte deșeuri din procese industriale?		
47.	Surplus de produse?		
48.	Nămol de canalizare sau din stația de epurare?		
49.	Deșeuri provenite din construcții sau demolări?		
50.	Mașini sau echipamente/utilaje care nu mai sunt utilizate?		
51.	Soluri sau alte materiale contaminate?		

52.	Deșeuri din agricultură?		
53.	Orice alte deșeuri solide sau lichide?		
Întrebare – Proiectul va avea ca efect emiterea în aer de poluanți sau orice alte substanțe periculoase, toxice sau nocive?			
54.	Emisii de la arderea combustibililor fosili, din surse staționare sau mobile?		
55.	Emisii din procesele de producție?		
56.	Emisii la manevrarea materialelor, inclusiv depozitarea sau transportul acestora?		
57.	Emisii din activități de construcție, inclusiv din instalații tehnice și echipamente aferente?		
58.	Praf sau mirosuri din manevrarea materialelor, inclusiv materiale de construcție, ape uzate și deșeuri?		
59.	Emisii de la incinerarea deșeurilor medicale?		
60.	Emisii de la reciclarea, valorificarea, eliminarea sau depozitarea deșeurilor?		
61.	Emisii în aer liber de la deșeurile provenite ca resturi de la operațiuni de tăiere sau din activitatea de construcții?		
62.	Emisii din orice alte surse?		
Întrebare – Proiectul va cauza zgomote și vibrații sau va avea ca efect radiație luminoasă, termică sau alte forme de radiații electromagnetice?			
63.	Din exploatarea echipamentelor ca de ex. motoare, instalații tehnice de ventilare, vibratoare, concasoare, etc?		
64.	Din procese industriale sau similare acestora?		
65.	Din construcții sau demolări?		
66.	Din explozii sau folosirea acumulatorilor electrici?		
67.	Din traficul generat de lucrările de construcție?		
68.	Din sisteme de iluminare sau răcire?		
69.	Din surse de radiații electromagnetice (considerând efectele asupra populației sau asupra eventualelor echipamente sensibile aflate în apropiere)		
70.	Din orice alte surse?		
Întrebare – Proiectul va conduce la riscul de contaminare a solului sau apei prin emisiile de poluanți pe terenuri sau ape de suprafață, ape subterane, zone și fâșii de protecție a apelor ?			
71.	Din manevrarea, depozitarea sau deversarea de materiale periculoase sau toxice?		
72.	De la deversarea/evacuarea de ape de canalizare sau a altor efluenți (indiferent dacă aceștia sunt sau nu epurați) în ape sau pe sol?		
73.	Prin depunerea în ape sau pe sol a poluanților emiși în aer?		
74.	Există riscul ca, pe termen lung, poluanții care provin din aceste surse să se acumuleze în mediu?		
Întrebare – Există riscul ca, în timpul construirii sau funcționării proiectului, să se producă accidente care pot afecta sănătatea populației sau mediului?			
75.	Din explozii, deversări, incendii, etc., depozitarea, manipularea, folosirea sau producerea de substanțe periculoase sau toxice?		
76.	Din evenimente care se situează în afara condițiilor normale ale protecției mediului (ex. avarierea sistemelor pentru controlul poluării)?		
77.	Proiectul poate fi afectat de dezastre naturale care conduc la pagube pentru mediu (ex. inundații, cutremure, alunecări de teren etc.)?		
Întrebare – Proiectul va conduce la schimbări sociale?			
78.	Schimbări în structura populației: număr, vârstă, ocupație, grupuri sociale, etc.?		
79.	Prin strămutarea populației sau demolarea de locuințe, localități sau utilități ale localităților?		
80.	Prin migrarea unor locuitori veniți din alte localități sau prin crearea de localități noi?		
81.	Prin suprasolicitarea utilităților sau serviciilor locale, ca de ex. cele pentru locuire, educație, sănătate?		
82.	Prin crearea de locuri de muncă în timpul fazei de construcție sau funcționare, sau invers, prin reducerea locurilor de muncă disponibile cu efecte asupra șomajului și a economiei?		
83.	Orice alte cauze?		
Întrebare – Există alți factori care pot fi luați în considerare?			
84.	Ca urmare a proiectului, vor fi imperios necesare dezvoltări ulterioare care ar putea avea un impact semnificativ asupra mediului, ca de ex. mai multe locuințe, drumuri noi, unități industriale suport sau utilități noi, etc)?		
85.	Proiectul va conduce la dezvoltarea utilităților suport, dezvoltarea industriilor auxiliare sau alte dezvoltări care ar putea avea un impact asupra mediului, ex.: - Infrastructură suport (drumuri, alimentare cu energie, tratarea deșeurilor sau epurare a apei uzate etc.)? - Dezvoltarea locuințelor?		

	- Industria extractivă? - Industria pentru furnizarea materiilor prime? - Altele?		
86.	Proiectul ar putea limita modul de folosire ulterioară a amplasamentului astfel încât să existe un impact semnificativ asupra mediului?		
87.	Proiectul va constitui un precedent pentru o dezvoltare viitoare?		
88.	Proiectul va avea efecte cumulative datorită vecinătății cu alte proiecte existente sau planificate și care au efecte similare?		
89.	Proiectul se referă la sistarea definitivă/dezafectarea unor activități? În acest caz, poate exista impact postînchidere?		
<p>Rezumatul comentariilor privind caracteristicile proiectului care indică faptul că este necesară efectuarea evaluării impactului asupra mediului și elaborarea documentației privind evaluarea impactului asupra mediului.</p>			

Amplasarea proiectului			
Întrebări		DA/ NU/ ? / NC	Este posibil ca efectul să fie semnificativ? De ce?
1		2	3
Întrebare – Proiectul va avea efecte asupra folosinței existente sau viitoare a terenului?			
1.	Folosința existentă a terenului?		
2.	Folosința planificată sau zonarea în vederea unei folosințe viitoare?		
3.	Folosința terenului învecinat (cea existentă și cea propusă)?		
Întrebare – Există probabilitatea ca proiectul să aibă efecte asupra unor areale sensibile prin ocuparea totală sau parțială a arealului, prin traversarea acestuia sau prin efectuarea unor lucrări de acest fel în interiorul arealului?			
4.	Areale protejate în scopul conservării valorilor naturale, peisajului, patrimoniului cultural?		
5.	Zone umede, cursuri de apă sau alte ape importante?		
6.	Areale care conțin resurse de apă subterană sau de suprafață, importante pentru alimentarea cu apă?		
7.	Zone și fâșii de protecție a apelor?		
8.	Deal, stânci, defileuri considerate de înălțime medie sau înaltă?		
9.	Păduri și terenuri împădurite?		
10.	Areale folosite de specii protejate de floră și faună, inclusiv pentru reproducere, cuibărire, hrană, adăpostire, hibernare?		
11.	Areale aflate pe ruta de migrație a păsărilor (sau altor animale, dacă este cazul)?		
12.	Areale deja poluate, de ex. acelea în care standardele de calitate a mediului sunt depășite sau acelea în care solul sau/și apele subterane sunt contaminate?		
13.	Areale dens populate?		
14.	Areale cu folosințe sensibile ex. spitale, școli, lăcașe de cult?		
15.	Areale de înaltă calitate peisagistică sau decorative?		
16.	Areale care datorită topografiei pot fi foarte vizibile și care sunt înconjurate de mulți receptori?		
17.	Areale importante pentru turism și recreere?		
18.	Areale la care publicul are acces larg?		
19.	Areale care conțin importante resurse istorice, culturale și arheologice?		
20.	Areale susceptibile la cutremure, prăbușiri/alunecări de teren, eroziune sau condiții climatice extreme sau adverse, de ex. inversiuni de temperatură, ceață, vânt puternic, etc., care pot afecta proiectul și determina astfel efecte asupra mediului?		
21.	Areale cu sol de bună calitate sau situate în zone unde resursa de teren agricol este săracă?		
22.	Areale rezistente la procesul de regenerare naturală sau artificială?		
<p>Rezumat privind caracteristicile amplasamentului proiectului care indică faptul că este necesară efectuarea evaluării impactului asupra mediului și elaborarea documentației privind evaluarea impactului asupra mediului.</p>			

ANUNȚUL PUBLIC
privind aprobarea deciziei etapei de evaluare prealabilă
a impactului asupra mediului a activității planificate

..... / (autoritatea administrației publice centrală/locală) anunță publicul interesat, despre aprobarea și emiterea deciziei etapei evaluare prealabilă (de încadrare) a impactului asupra mediului, de către ..... / (autoritatea competentă pentru protecția mediului) ....., în cadrul procedurilor de evaluare prealabilă a impactului asupra mediului (când este cazul, se va indica în context transfrontier) prevăzute de Legea nr.86 din 29 mai 2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, cu modificările ulterioare, pentru proiectul "....." / (se va completa denumirea proiectului)....., propus a fi amplasat în ..... / (adresa amplasamentului)..... , planificat de către ..... / (denumirea inițiatorului/beneficiarului). Decizia de evaluare prealabilă (de încadrare) a impactului asupra mediului și motivele care o fundamentează pot fi consultate la sediul autorității competente pentru protecția mediului ..... din ..... / (data), precum și la următoarea pagină web oficială ..... / (pagina web oficială a autorității competente pentru protecția mediului) ..... . Publicul interesat poate înainta în formă scrisă, la sediul autorității competente emitente, comentarii/observații la conținutul deciziei de evaluare prealabilă (de încadrare) a impactului asupra mediului din data publicării prezentului anunț, până la momentul expirării termenului legal de contestare a actelor emise de către autoritățile administrației publice, prevăzuți de legislația în vigoare. Publicul interesat poate consulta la cerere, conținutul informației din cererea de evaluare prealabilă, și depune propuneri/observații la sediul autorității competente pentru protecția mediului ..... . Observațiile publicului, expuse în formă scrisă, se primesc zilnic la sediul autorității competente pentru protecția mediului .....

MODEL
refuzul justificat la solicitarea prealabilă
pentru amplasarea și dezvoltarea activității planificate

Antetul autorității competente pentru protecția mediului.

Nr. .... / din .....

1. Urmare solicitării depuse de către de către ..... / (denumirea și adresa inițiatorului)....., pentru proiectul ..... / (se va completa denumirea proiectului)....., propus a fi amplasat în ..... / (adresa amplasamentului)..... , înregistrată la ..... / (autoritatea competentă pentru protecția mediului) ....., cu nr..... / din data de .....,
    - în urma analizării informației depuse privind potențialele efecte asupra mediului și estimarea gradul semnificativ al acestora, reieșind din caracteristicile și amplasarea proiectului, precum și
    - în urma analizei soluțiilor alternative și/sau a motivelor imperative de interes public major, a măsurilor compensatorii,
    - în urma analizării documentației depuse, a localizării amplasamentului în planul de urbanism și în raport cu poziția față de arealii sensibile, în situația când este cazul, urmare a verificării amplasamentului proiectului în teren,
    - în urma determinării compatibilității obiectivului activității planificate cu amplasamentul selectat, .../(denumirea autorității competente pentru protecția mediului) ....., având în vedere, .../ (prevederile normative) interzice expres amplasarea și/sau limitează realizarea acestui gen de activitate,
- INFORMEAZĂ despre refuzul pentru amplasarea și dezvoltarea activității planificate**.....
2. Motivele care au stat la baza respingerii solicitării sunt următoarele:
(justificarea se va face, de la caz la caz, în funcție de prevederile legislative pe care proiectul le încalcă, ca de exemplu amplasarea în zone cu restricții de construire stabilite, în special, prin legislația din domeniul protecției mediului, cu precizarea neconformităților constatate și/sau a actelor normative incidente ale căror prevederi nu sunt respectate).

Prezenta decizie face obiectul procedurii de contencios administrativ. Exercițarea căilor de atac poate fi efectuată în ordinea procedurală de contestare a actelor administrative stabilită în Codul administrativ al Republicii Moldova nr.116 din 19.07.2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.309-320).

Conducătorul autorității competente pentru protecția mediului,

---

(semnătura, numele, prenumele, și când este cazul, ștampilă umedă)
Șef subdiviziune autorității competente pentru protecția mediului.

(semnătura, numele și prenumele conducătorului subdiviziunii din cadrul
autorității competente pentru protecția mediului responsabilă pentru
executarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului)

(semnătura, numele, prenumele, executorului care a emis actului administrativ)

Anexa nr.7
la Ghidul cu privire la executarea procedurilor
privind evaluarea impactului asupra mediului

DECIZIA **evaluării prealabile a impactului asupra mediului a activității planificate**

Formularul-model se utilizează și se completează pentru toate tipurile de decizii pe care le poate aproba autoritatea competentă pentru protecția mediului, în conformitate cu art.10 din Legea nr.86/2014, indiferent de genul, tipul, domeniul și/sau sursa de finanțare a proiectului.

..... / (Antetul autorității competente emitente pentru protecția mediului, adresa)..... ,

Nr. .... din..... / (numărul de înregistrare și data elaborării răspunsului către inițiator);

Urmare solicitării privind efectuarea evaluării prealabile a impactului asupra mediului, adresate de către ..... / (numele și adresa inițiatorului), pentru activitatea planificată ..... / (denumirea completă a proiectului), propusă a fi amplasată în ..... / (adresa amplasamentului), înregistrată la ..... / (autoritatea competentă pentru protecția mediului) cu nr..... în data de ..... , în baza prevederilor Legii nr.86 din 29 mai 2014 privind evaluarea impactului asupra mediului și Ghidului cu privire la executarea procedurilor privind evaluarea impactului asupra mediului, aprobat prin ..... (denumirea actului normativ), nr..... din .....(data),Vă comunicăm rezultatele desfășurării procedurii de evaluare prealabilă.

În procesul de efectuare a analizei informației, au fost luate în considerație cele descrise atât din cererea de evaluare prealabilă, în situația când este cazul, se va specifica ..... / ("și studiul de fezabilitate"), cât și cea din copiile de pe documentele și schițele anexate referitoare la activitatea planificată.

În scopul identificării potențialelor efecte asupra mediului și estimarea gradului semnificativ al acestora în cazul dezvoltării proiectului, au fost întreprinse acțiuni secundare de analiză și verificare a datelor furnizate. Aceste acțiuni, de regulă presupus efectuarea studierii detaliate a caracteristicilor activității planificate și amplasamentului, după cum urmează:

- verificarea localizării amplasamentului în planul de urbanism și poziția acestuia față de areale sensibile învecinate, inclusiv ... în situația când este cazul, se va specifica ..... / ("urmare efectuării controlului la fața locului (verificării amplasamentului) în data de ..... , finalizat prin întocmirea ..... / (proces-verbal sau act de verificare) nr..... din .....(data);");

- verificarea actelor legislative care prevăd și nu permit, realizarea proiectului în prealabil, fără efectuarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și obținerea eventuală a acordului de mediu sau avizul expertizei ecologice de stat, precum și verificarea prevederilor normative care restricționează sau expres interzic amplasarea și realizarea acestui gen de activitate planificată;

- aplicarea criteriilor de selecție prevăzute în anexa nr.4 la Legea nr.86/2014 pentru a determina necesitatea efectuării evaluării impactului asupra mediului și a identifica:

- dacă proiectul supus analizei are sau nu efecte semnificative asupra mediului,

- posibilitatea apariției unei acțiuni/efect ca o consecință a caracteristicilor sau amplasării proiectului atât în faza de construcție, cât și în fazele de funcționare și dezafectare,

- posibilitatea stabilirii măsurii/scării și estimarea semnificației efectului identificat asupra mediului.

- stabilirea necesității sau lipsei efectuării procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, în baza gradului semnificativ al efectelor identificate și estimate;

- inclusiv, ... în situația când este cazul, se va specifica ..... / ("clarificarea incertitudinilor informației față de ..... / (caracteristicile activității planificate și/sau amplasamentului) prin examinarea și verificarea informației complementare solicitate adițional);

- inclusiv, ... în situația când este cazul, se va specifica ..... / ("efectuarea consultărilor desfășurate în cadrul ședinței nr..... din ..... a Grupului de lucru pentru analiză tehnică a informației din documentele prezentate.");

În rezultat, se constată că activitatea planificată, se va specifica în dependență de caz:

1. .... / (intră)..... sub incidența Legii nr.86/2014, fiind încadrat în lista activităților planificate, în dependență de caz, (supuse în mod obligatoriu și/sau pentru care trebuie stabilită necesitatea efectuării evaluării impactului asupra mediului), din anexa nr..... , la pct....., lit.....;

2. .... / (intră)..... sub incidența ..... / (denumirea actului normativ), nr..... din .....(data), pentru care, în conformitate cu ..... , / (se va preciza art., pct., sbp., alin., lit., etc.), realizarea proiectului nu se permite fără un aviz pozitiv eliberat de organul central de mediu și/sau fără efectuarea în prealabil a procedurii de evaluare prealabilă a impactului asupra mediului și obținerea acordului de mediu sau după caz, a avizului expertizei ecologice de stat;

3. .... / (nu intră) ..... sub incidența Legii nr.86/2014, încadrându-se în categoria proiectelor pentru care nu este obligatorie efectuarea evaluării impactului asupra mediului, însă, în conformitate cu ..... , / (se va preciza art., pct., sbp., alin., lit., etc.), din ..... / (denumirea actului normativ), nr..... din .....(data), prevede obținerea avizului expertizei ecologice de stat, și în consecință, în conformitate cu art.7 alin.(3) din Legea nr.86/2014, rămâne obligatorie obținerea deciziei evaluării prealabile a impactului asupra mediului a activității planificate.

În acest context, având în vedere cele menționate, în baza prevederilor art.2, 4, 5 și 10 din Legea nr.86 din 29 mai 2014 privind evaluarea impactului asupra mediului și Ghidului cu privire la executarea procedurilor privind evaluarea impactului asupra mediului, ... / (denumirea autorității competente), în calitate de organ emitent a actelor permise în domeniul mediului, în limita competențelor funcționale stabilite prin Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției de Mediu, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.549/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.210-223, art.603) și a altor acte normative speciale care prevăd respectarea și implementarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului în conformitate cu legislația Republicii Moldova, decide că, ... :

1. activitatea planificată ..... / (denumirea proiectului), propusă a fi amplasată în ..... / (adresa amplasamentului), urmează a fi supusă evaluării impactului asupra mediului în context transfrontier;

2. activitatea planificată ..... / (denumirea proiectului), propusă a fi amplasată în ..... / (adresa amplasamentului)..... urmează a fi supusă evaluării impactului asupra mediului la nivel național;

3. pentru activitatea planificată ..... / (denumirea proiectului), propusă a fi amplasată în ..... / (adresa amplasamentului)..... nu este necesară efectuarea evaluării impactului asupra mediului, dar este necesară eliberarea avizului expertizei ecologice;

4. pentru activitatea planificată ..... / (denumirea proiectului), propusă a fi amplasată în ..... / (adresa amplasamentului), nu este necesară efectuarea evaluării impactului asupra mediului și nu este necesară eliberarea avizului expertizei ecologice (clasarea solicitării).

Totodată, în dependență de caz, conținutul deciziei va cuprinde și următoarele:

1. .... / (justificarea/motivarea deciziei care a stabilit lipsa sau necesitatea demarării procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, bazată pe caracteristicile activității planificate și amplasamentului; criteriile din anexa nr.4 la Legea nr.86/2014, altor prevederi ale cadrului normative în vigoare; în situația când este cazul, în baza gradului de interes a publicului, precum și a comentariilor/observațiilor adresate referitor la activitatea planificată evaluată);

2. .... / (îndrumări și recomandări privind continuarea parcurgerii evaluării impactului asupra mediului), în dependență de situație:

a) ..... / (proiectul Programului de realizare a evaluării impactului asupra mediului, elaborat ținând cont de cerințele minime din art.19 din Legea nr.86/2014 și prevederile Ghidului cu privire la executarea procedurilor privind evaluarea impactului asupra mediului);

b) ..... / (după caz, în cazul derulării evaluării impactului asupra mediului în context transfrontalier, inițiatorul, în conformitate cu anexa nr.5 la Legea nr.86/2014, va elabora notificarea părții afectate și o va adresa autorității competente);

c) ..... / (alte specificații și precizări necesare asigurării corecte de derulare a procedurii).

3. .... / (îndrumări și recomandări în cazul aprobării deciziei menționată în alin.3 de mai sus, se va specifica etapele necesare obținerii altor aprobări referitoare la dezvoltarea activității planificate, inclusiv se va face referință la autoritățile competente și indicarea expresă a prevederilor cadrului normativ în vigoare, etc);

4. .... / (justificări/motivări, îndrumări și recomandări în cazul aprobării deciziei menționată în alin.4 de mai sus, după caz, se va specifica etapele necesare obținerii altor aprobări referitoare la dezvoltarea activității planificate, inclusiv se va face referință la autoritățile competente și indicarea expresă a prevederilor cadrului normativ în vigoare, etc).

5. .... / (măsură și condițiile specifice de realizare a proiectului, se vor specifica în cazul când, proiectele pentru care autoritatea competentă pentru protecția mediului a decis că nu este necesară parcurgerea procedurilor de evaluare a impactului asupra mediului):

a) ..... / (pentru inițiatorul activității planificate și/sau reprezentantului legal);

b) ..... / (altor autorități publice, în cazul în care autoritatea competentă – emitenta deciziei respective, nu este autoritatea competentă pentru derularea procedurii);

c) ..... / (autorității publice locale pe teritoriul căreia este propusă implementarea proiectului, alte entități interesate, etc).

Autoritatea competentă pentru continuarea și asigurarea desfășurării ulterioare a procedurii de evaluare a impactului asupra mediului este..... (se va completa în cazul în care autoritatea competentă – emitenta deciziei respective, nu este autoritatea competentă pentru derularea procedurii).

..... / (mențiuni referitoare la obligația de notificare, în cazul apariției oricărei schimbări de aspect tehnic considerate necesare de către inițiator, precum și în cazul apariției modificărilor de altă natură, care prin evoluția lor au schimbat aspectele fizice în amplasament și au apărut după emiterea deciziei etapei prealabile).

Prezenta decizie face obiectul procedurii de contencios administrativ. Exercițarea căilor de atac poate fi efectuată în ordinea procedurală de contestare a actelor administrative stabilită în Codul administrativ al Republicii Moldova nr.116 din 19.07.2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.309-320).

Conducătorul autorității competente pentru protecția mediului,

(semnătura, numele, prenumele, și când este cazul, ștampilă umedă)

Șef subdiviziune autorității competente pentru protecția mediului.

(semnătura, numele și prenumele conducătorului subdiviziunii din cadrul autorității competente pentru protecția mediului responsabil pentru executarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului)

(semnătura, numele, prenumele, colaboratorului-executorului actului administrativ emis)

PROCES-VERBAL
de verificare a amplasamentului în cadrul procedurii
de evaluare a impactului asupra mediului

..... / (Antetul autorității competente sau Autoritatea responsabilă de supravegherea și controlul de stat în domeniul protecției mediului și utilizării resurselor naturale, adresă, date de contact, etc.)

Nr. .... din ..... (data)

Întocmit în .....(adresa, locul amplasamentului sau unității, etc), în prezența:

..... / (numele complet și funcția persoanei/lor care efectuează controlul);

..... / (numele complet și funcția participantului/lor adiționali la control);

..... / (numele complet și funcția inițiatorului activității planificate sau a reprezentantului legal, titularului documentației);

..... / (numele complet și funcția responsabililor prezenți la control, în cazul unei activități existente, planificată pentru extindere sau modernizare, dezafectare precum și alte cazuri similare, etc);

..... / (date cu privire la delegația de control, denumirea autorității competente – emitenta actului de delegare, numărul de înregistrate și data emiterii);

..... / (tipul controlului și temeiul legal conform cadrului normativ în vigoare);

Se indică temeiul: “În conformitate cu art.19¹ alin.(6) din Legea nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, se dispune verificarea amplasamentului la solicitarea inițiatorului activității planificate, în vederea obținerii actului permisiv în cadrul procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, solicitat pentru planificarea realizării proiectului public/privat ..... / (denumirea proiectului).”, precum și în baza altor temeiuri legale prevăzute de cadrul normativ în vigoare.

..... / (denumirea completă a unității, persoanei supuse controlului și date de identificare a obiectului de control);

..... / (domeniul de activitate supus controlului);

..... / (lista întrebărilor de verificare aplicate, care de regulă rezultă din motivele, incertitudinile formate în cadrul examinării informației neconcludente, incomplete sau dubioase, furnizate de inițiator în procedura de evaluare a impactului asupra mediului, pentru autoritatea competentă a determinat și justificat necesitatea efectuării controlului);

I. Date privind descrierea amplasamentului și a vecinătăților acestuia:

1. Amplasament : .....

2. Vecinătăți : .....

3. Alte activități desfășurate în zona amplasamentului : .....

II. Informație privind receptori sensibili, zone cu regim special de protecție, arii naturale protejate din vecinătatea proximală, inclusiv alte restricții.

III. Identificarea publicului țintă (potențial interesat sau afectat de către activitatea planificată și/sau cea existentă).

IV. Posibilitatea organizării serviciilor de gospodărire comunală cu descrierea potențialului impact asupra mediului datorat asigurării utilităților:

1. Alimentarea cu apă : .....

2. Deversarea/evacuarea apelor uzate : .....

3. Sistemul de încălzire : .....

4. Gospodărirea deșeurilor : .....

..... / (date privind toate aspectele, documentele, bunurile, încăperile, produsele, utilajele și obiectele de altă natură care au fost supuse controlului și, după caz, ridicate în cadrul controlului, relevante scopului controlului);

..... / (constatățile și concluziile rezultate din control);

..... / (în situație de caz, se va face referință expresă la prevederile actelor normative pe care le-a încălcat persoana supusă controlului, sau factorii de decizie în cazul persoanelor juridice);

..... / (durata controlului, se va indica data sau după caz, perioada controlului, numărul de zile);

..... / (după caz, explicațiile în scris ale persoanei supuse controlului și/sau ale angajaților, responsabililor prezenți la control, în cazul unei activități existente, planificată pentru extindere sau modernizare, dezafectare precum și alte cazuri similare, etc);

..... / (după caz, se va face prescripții finale formulate în baza unor recomandări (indicații) privind înlăturarea încălcărilor stabilite în partea prescriptivă a prezentului act, etc);

..... / (după caz, se impune aplicarea măsurilor restrictive);

..... / (după caz, se aplică contravenții în baza încălcărilor constatate și se indică sancțiunile prevăzute legislația în vigoare);

..... / (persoana de contact/responsabilă pentru protecția mediului din partea inițiatorului proiectului/titularului documentației);

Semnatari:

..... / (se va indica numele complet și se va aplica semnătura reprezentantului/lor autorității competente responsabilă de supravegherea și controlul de stat în domeniul protecției mediului și utilizării resurselor

naturale);

..... / (se va indica numele complet și se va aplica semnătura reprezentantului/lor autorității competente de emiterea actului permisiv);

..... / (se va indica numele complet și se va aplica semnătura inițiatorului activității planificate sau reprezentantului/lor supuse controlului).

Anexa nr.9

la Ghidul cu privire la executarea procedurilor privind evaluarea impactului asupra mediului

CONȚINUTUL-CADRU a proiectului Programului de realizare a evaluării impactului asupra mediului

La elaborarea proiectului programului de realizare se va ține cont de principiile și cerințele minime de redactare ale documentelor, după cum urmează: structură logică și limbaj/terminologie accesibilă; expunerea imparțială și obiectivă a informației; prezentare date și informații relevante cu trimitere la surse; etc..

1. Titlu și cuprins

Se va indica titlul propriu-zis a documentului supus consultărilor publice și cuprinsul acestuia prin indicarea numărului de pagină, în scopul structurării volumului de informație, fapt ce nu trebuie să influențeze conținutul documentului.

2. Introducere

1) rezumatul activității planificate/proiectului care va cuprinde obligatoriu obiectivul/ele, scopul/rile și rezultatul/ele principal/e urmărite, caracteristicile generale ale proiectului și ale amplasamentului;

2) informații succinte, inclusiv date și rezultate obținute în procesul de autorizare a dezvoltării proiectului până la derularea procesului de evaluare a impactului asupra mediului.

3. Datele de identificare și contact ale titularului documentației responsabil de executarea întregii proceduri de evaluare a impactului asupra mediului a activității planificate, în dependență de caz, ale reprezentantului legal al inițiatorului proiectului:

1) nume, prenume, adresă poștală, număr telefon, fax și adresă de e-mail, adresă pagină web oficială;

2) nume companie, adresă poștală, număr telefon, fax și adresă de e-mail, adresă pagină web oficială;

a) director/manager/administrator;

b) responsabil pentru protecția mediului, în situații când este cazul, indicarea pentru fiecare domeniu specific.

4. Graficul efectuării evaluării impactului asupra mediului

Se specifică în ordine cronologică:

1) data începerii și timpului estimat pentru fiecare acțiune întru realizarea în complex a studiului de evaluare impactului asupra mediului, luându-se în considerație toate alternativele tehnologice și de amplasament posibil identificate:

a) demararea și perioada estimată a lucrărilor de evaluare a impactului;

b) colectarea informațiilor de la autoritățile administrației publice centrale/locale, alte instituții publice/private despre: încadrarea în documentele strategiei naționale și sectoriale, planurile urbanistice generale ale localităților, starea actuală a mediului din regiunea de interes a amplasamentului proiectului, necesară pregătirii documentației de evaluare a impactului asupra mediului, în conformitate cu procedura și termenii stabilite de legislația în vigoare;

c) efectuarea studiilor specifice estimate de inițiatorul proiectului și/sau titularul documentației, colectarea în volum deplin a dovezilor științifice a impactului negativ identificat, în dependență de factorul de mediu potențial afectat;

d) elaborarea, finalizarea și aprobarea documentației de evaluare a impactului asupra mediului;

e) prezentarea către autoritatea competentă pentru protecția mediului a variantei finale aprobată de către investitor a documentației de evaluare a impactului asupra mediului; etc.

2) termenii de realizare a consultărilor publice și dezbaterii publice asupra documentației de evaluare a impactului asupra mediului, a măsurilor și mijloacelor ce vor fi întreprinse de subiecții implicați în acest proces conform prevederilor Legii 86/2014, în vederea asigurării accesului la informație a publicului interesat, vor specifica în ordine cronologică și în dependență de subiectul implicat în acest proces:

a) *data publicării* de către inițiatorul proiectului și titularul documentației, al anunțului privind posibilitatea publicului interesat de a consulta conținutul documentației privind evaluarea impactului asupra mediului și despre data desfășurării dezbaterii publice asupra acesteia;

Se va indica și enumera măsurile ce vor fi întreprinse de către inițiatorul proiectului și titularul documentației și mijloacele pentru asigurarea consultării publicului interesat:

- pagina sa web oficială, sau când este cazul cea contractată, cu adresa exactă (link-ul) a inițiatorului unde se va publica anunțul și se va asigura accesul și/sau descărcarea fișierelor electronice referitoare la documentația de evaluare a impactului asupra mediului, sau se va specifica rezumativ parcurgerea operațiunilor din modulele/domeniile/rubricile paginii web oficiale pentru verificare și acces, etc;

- adresa poștală, specificată în anunț, locul unde inițiatorul activității planificate și/sau titularul documentației asigură accesarea documentației de evaluare a impactului asupra mediului pe suport de hârtie;

- denumirea ziarului/lor național/e și ziarului/lor de interes local, obligatoriu selectat/e în dependență de caracterul notoriu în regiunea/teritoriul pe care se planifică realizarea proiectului și în dependență de domeniul, tematica specifică pe care o abordează publicația corespunzător genului de activitate planificat; (de ex.: nu este logic publicarea anunțului privind intenția dezvoltării unui proiect din domeniul industriei, energiei, etc într-un ziar cu tematica literară, muzicală, sport, etc.);

- denumirea mijloacelor mass-media radio, televiziune cu indicarea datei, orei de difuzare a anunțului privind posibilitatea publicului interesat de a consulta conținutul documentației de evaluare a impactului asupra mediului precum și timpul și locul desfășurării dezbaterilor publice asupra acesteia;

- specificarea/indicarea concretă a altor locuri unde a fost afișat/publicat anunțul.

b) *data adresării/depunerii către autoritatea/le administrației publice locale* indiferent de nivelul lor de competență, dar care ar putea fi interesate de activitatea planificată, prin natura responsabilităților specifice în materie de mediu, pe suport de hârtie și în format electronic:

- a anunțului privind posibilitatea publicului interesat de a consulta conținutul documentației privind evaluarea impactului asupra mediului și data desfășurării dezbaterilor publice asupra acesteia,

- a documentației de evaluare a impactului asupra mediului.

Se va indica și enumera măsurile ce vor și întreprinse de către *autoritatea/țile administrației publice locale* și mijloacele pentru asigurarea consultării publicului interesat:

- pagina web oficială cu adresa exactă (link-ul) a autorității/lor administrației publice locale care va/vor primi și plasa anunțul privind posibilitatea publicului interesat de a consulta pe suport de hârtie conținutul documentației privind evaluarea impactului asupra mediului și data desfășurării dezbaterii publice asupra acesteia în vederea luării în considerație a obiecțiilor și propunerilor publicului;

- adresa sediului/iilor autorității/lor administrației publice locale pe teritoriul căreia se planifică dezvoltarea proiectului și locul unde publicul poate consulta pe suport de hârtie documentația de evaluare a impactului asupra mediului;

- alte măsuri și mijloace disponibile propuse a fi utilizate pentru diseminarea informației și implicarea publicului în vederea realizării dreptului de participare la dezbateri și la luarea deciziilor importante de mediu, cât și în vederea găsirii de soluții, reciproc acceptabile, de prevenire și minimizare a impactului negativ asupra mediului în urma realizării activității planificate.

5. Lista autorităților publice cărora le va fi prezentată documentația de evaluare a impactului asupra mediului.

La aprecierea inițiatorului se va indica denumirea, adresa, enumerate în ordine ierarhică de competență, autoritățile administrației publice centrale de specialitate; autoritățile publice locale indiferent de nivelul lor de competență, pentru regiunea/teritoriul cărora se planifică amplasarea proiectului și care ar putea fi interesate de activitatea planificată, prin natura responsabilităților specifice în materie de mediu.

Lista cu denumirea localităților autorităților administrației publice locale unde se estimează necesitatea desfășurării dezbaterii publice asupra documentației de evaluare a impactului asupra mediului, identificate și selectate în dependență varianta preferată de amplasare a proiectului din toate alternativele identificate de către inițiatorul activității planificate și/sau titularul documentației.

6. Structura documentației de evaluare a impactului asupra mediului

La elaborarea structurii documentației privind evaluarea impactului asupra mediului, titularul documentației va ține cont de cerințele minime stabilite în art.20 alin.(2) al Legii 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, și prevederile Ghidului cu privire la executarea procedurilor privind evaluarea impactului asupra mediului, în dependență de specificul proiectului.

7. Lista detaliată a lucrărilor de evaluare a impactului asupra mediului.

Reieșind din caracteristicile proiectului și ale amplasamentului, titularul documentației va *enumera în ordine logică lucrările și acțiunile necesare* pregătirii documentației de evaluare a impactului asupra mediului, în conformitate cu procedura și termenii stabilite de legislația în vigoare.

1) colectarea informațiilor de la autoritățile administrației publice centrale/locale, alte instituții publice/private despre:

a) încadrarea activității în documentele strategiei naționale și sectoriale, planurile urbanistice generale ale localităților, alte acte ale legislației naționale în vigoare;

b) starea actuală a mediului din regiunea de interes a amplasamentului proiectului;

2) în lipsa informațiilor tehnice și științifice existente, se vor enumera executarea *de studii și cercetări specifice* care vor avea scopul stabilirii gradului de impact asupra factorilor de mediu pentru toate variantele/alternativele identificate, și întreprinderii măsurilor de precauție (minimizare, compensare, evitare etc.) a efectelor negative asupra acestora identificați ca potențial afectați semnificativ, în procesul de dezvoltare a proiectului;

3) operațiuni de măsurare, lucrări de monitorizare a mediului, din zona amplasamentului preferat cât și zona alternativei identificate, cu specificarea componentelor de mediu care urmează a fi monitorizate și comparate.

4) obținerea coordonărilor, actelor de reglementare emise de alte autorități, inclusiv subordonate administrației publice centrale, organe de supraveghere și control, necesare eliberării acordului de mediu, potrivit legislației naționale; etc.

8. Anexe:

1) Modelul de anunț elaborat, în care obligatoriu se va indica:

a) termenul oferit pentru consultarea conținutului documentației de evaluare a impactului asupra mediului de către public;

b) modul, forma și mijloacele de transmitere și recepționare a comentariilor/observațiilor publicului interesat la documentația de evaluare a impactului asupra mediului;

c) nume, date contact ale persoanei/lor responsabilă/e de recepționarea comentariilor/observațiilor publicului interesat;

d) date estimative despre locul, timpul de desfășurare a dezbaterii publice, stabilită în prealabil.

2) Copii de pe actele doveditoare a informației referitoare la consultarea proiectului Programului de realizare a evaluării impactului asupra mediului:

a) Copia/ii paginii de titlu a publicației/lor păstrată în aceleași mărimi și calitate cu originalul publicației, respectiv și a paginii/lor ce conține anunțul cu privire la consultarea documentului pentru etapa procedurii de evaluare a impactului asupra mediului;

b) Dovada aplicării altor mijloace pentru asigurarea consultării Programului de realizare (de exemplu: copii de pe contracte de difuzare emisie radio și/sau TV, proces verbal de predare-primire a materialelor, avizul original semnat al scrisorilor recomandate transmise prin poștă, copiile scrisorilor adresate cu viză de intrare a cancelariei părților implicate în procesul de consultare, copii de pe corespondență electronică/e-mail, poze, video, etc.)

3) suporturi electronice (CD, USB, etc), număr de unități _____.

Se prezintă pe suporturi electronice doar fișiere electronice în format necodificat, tip Word.doc și PDF, care obligatoriu sunt identice ca conținut precum sunt prezentate oficial pe suport de hârtie către autoritatea competentă.

9. Declarație pe proprie răspundere cu privire la veridicitatea informației descrise și asumarea responsabilității răspunderii juridice pentru declarații false conform prevederilor legislației naționale în vigoare, în următoarea redacție:

“Declar pe propria răspundere că, prezenta informație este completă, veridică și corespunde stării de lucruri la momentul depunerii cererii, și îmi dau acordul, că declarațiile false care stârnesc controverse să fie verificate și, în caz de confirmare, să răspund în conformitate cu prevederile legislației în vigoare a Republicii Moldova”.

Declarația se face la sfârșitul ultimei pagini a informației, pentru care se aplică în original semnătura, numele, prenumele complet al inițiatorului, și când este cazul, ștampilă umedă.

În vederea vizării spre neschimbare a informației, inițiatorul proiectului sau titularul documentației, obligatoriu aplică în original semnătura pe fiecare pagină din cererea anexată la scrisoarea oficială.

Anexa nr.10
la Ghidul cu privire la executarea procedurilor
privind evaluarea impactului asupra mediului

ANUNȚUL PUBLIC **consultarea proiectului Programului de realizare** **a evaluării impactului asupra mediului a activității planificate**

..... / (denumirea și adresa inițiatorul activității planificate), în calitate de inițiator al proiectului “.....” / (se va completa denumirea proiectului)....., anunță publicul interesat, despre demararea consultării publice a proiectului Programului de realizare a evaluării impactului asupra mediului, în cadrul procedurilor de evaluare a impactului asupra mediului (în situația când este cazul, se va indica în context transfrontier) stabilită prin art.19 din Legea nr.86 din 29 mai 2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.

.....
(rezumatul succint al activității planificate/ a proiectului incluzând obligatoriu obiectivul/ele, scopul/rile și rezultatul/ele principal/e urmărite, caracteristicile generale ale proiectului și ale amplasamentului).....

Astfel, în vederea consultării proiectului Programului de realizare, a cererii de evaluare prealabilă a impactului asupra mediului și a deciziei nr..... din .....,

emisă de către ..... (autoritatea competentă pentru protecția mediului) .....,

se pune la dispoziția publicului interesat accesarea informației aferente prin următoarele metode:

..... (indicarea adresei exacte a paginii web oficiale/linku-lui, sau se va specifica rezumativ parcurgerea operațiunilor din modulele/domeniile/rubricile paginii web oficiale pentru a accesa și/sau descărca fișierele electronice, etc).....;

....., (adresa la care inițiatorul activității planificate/proiectului asigură accesarea materialelor/informației pe suport de hârtie);

....., (adresa/sediul autorității administrației publice locale pe teritoriul căreia se planifică dezvoltarea proiectului).

Publicul interesat, din data publicării prezentului anunț, poate înainta în formă scrisă, comentarii/observații justificate și relevante la conținutul proiectului Programului de realizare a evaluării impactului asupra mediului în termen de 30 de zile.

Comentariile se pot depune direct la sediul sau transmise în adresa inițiatorului, administrației publice locale, cât și autorității competente pentru protecția mediului responsabilă de coordonarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului a activității planificate/proiectului.

Anexa nr.11
la Ghidul cu privire la executarea procedurilor
privind evaluarea impactului asupra mediului

Aspecte practice de coordonare **a Programului de realizare a evaluării impactului asupra mediului**

1. Aspecte practice de identificare a variantelor posibile.

Prin variante posibile se înțelege celelalte moduri fezabile în care inițiatorul proiectului ar putea atinge scopul pentru care realizează proiectul, ca de exemplu un alt mod de acțiune, alegerea unui alt amplasament sau modificarea proiectului.

Variantele pot lua forme diferite, concepute de la o strategie de înalt nivel până la un proiect detaliat, și pot să se refere la:

1) strategii alternative: de exemplu, aceea de a gestiona resursele sau de a reduce pierderile în loc de a exploata alte resurse;

2) variante de amplasament sau de traseu pentru întregul proiect sau pentru părți componente ale acestuia;

3) variante de tehnologii și/sau de materii prime: de exemplu, construirea unei centrale termice pe gaze în locul unei centrale termice pe cărbuni;

4) variante de realizare a unor părți componente ale proiectului sau de amplasare a acestora (de exemplu, amplasarea activităților care produc zgomot la distanță mai mare față de receptorii sensibili);

5) variante de măsuri de limitare a efectelor adverse (de exemplu, construirea unui eco-duct pentru a asigura posibilitatea traversării unei autostrăzi de către animalele din zonă, în loc de a realiza un habitat compensatoriu).

Alternativa "zero", care corespunde situației fără realizarea proiectului, trebuie să fie considerată referința față de care se determină efectele proiectului. Aceasta va include, unde este cazul, modificările condițiilor de mediu față de situația momentului prezent, rezultate ca urmare a altor dezvoltări care sunt în curs de realizare în vecinătate.

Tipurile de variante pot să depindă de statutul inițiatorului activității planificate. De exemplu, un inițiator de proiect din domeniul public dispune de o gamă de variante mai largă decât inițiatorul proiectului din sectorul privat.

În etapa de identificare și determinare a potențialelor efecte negative asupra factorilor de mediu și populației se determină și gradul de detaliere în care inițiatorul activității planificate și titularul documentației va analiza variantele.

De exemplu, modul în care va acționa pentru a identifica variantele posibile sau cât de detaliat va estima impactul asupra mediului în comparație cu proiectul propus.

Dacă titularul documentației a adoptat o atitudine pozitivă în considerarea aspectelor de mediu încă din etapa prealabilă a evaluării impactului asupra mediului a proiectului, variantele ar trebui considerate explorate deja, iar informația privind identificarea și determinarea potențialelor efecte negative asupra factorilor de mediu și populației va trebui numai să confirme că au fost luate în considerare toate variantele posibile.

Autoritatea competentă pentru protecția mediului în vederea aprecierii efectelor negative asupra factorilor de mediu și gradul lor de detaliere pentru variantele/alternativele pe care titularul proiectului le-a luat în considerare, se va ține cont de:

- 1) măsurile de conservare a resurselor naturale sau de reducere a risipei acestora;
- 2) amplasamente sau trasee;
- 3) procese sau tehnologii de producție;
- 4) metode de lucru;
- 5) planuri de situație și de amplasare a părților componente ale proiectului;
- 6) proiecte de structuri, inclusiv tipurile și sursele de materiale;
- 7) specificații de produs;
- 8) termene de construire, exploatare și scoatere din funcțiune a proiectului, inclusiv orice termen cu privire la etapizarea proiectului;
- 9) datele de începere și de finalizare;
- 10) mărimea amplasamentului sau a instalației;
- 11) capacitatea de producție;
- 12) responsabilități asumate de inițiator pentru implementare față de alte autorități instituții, etc;
- 13) controlul poluării; gestionarea deșeurilor, inclusiv reciclarea, recuperarea, re folosirea și depozitarea finală;
- 14) căi de acces și trasee de trafic la și de la amplasament;
- 15) responsabilități și proceduri pentru managementul mediului;
- 16) planuri de monitoring și de urgențe;
- 17) gestionarea scoaterii din funcțiune, refacerea/reconstituirea amplasamentului și folosirea ulterioară, etc.

2. Alte rezultate ale etapei de determinare a problemelor majore ce urmează a fi supuse evaluării.

Pe lângă determinarea problemelor majore ce urmează a fi supuse evaluării, identificarea principalelor efecte negative semnificative asupra factoriilor de mediu și a variantelor care urmează să fie luate în considerare în raportul studiului de evaluare a impactului asupra mediului, se va face referire și la planul de lucru/programul de realizare pentru elaborarea studiului de impact.

În acest caz se pot avea în vedere următoarele:

- 1) identificarea și planificarea studiilor necesare pentru caracterizarea stării existente a mediului și pentru stabilirea vulnerabilității acestuia la impactul advers generat de proiect;
- 2) trecerea în revistă a metodelor disponibile pentru prognozarea impactului și selectarea celor mai potrivite metode în funcție de importanța și de complexitatea fiecărui aspect, de tipul și resursele disponibile, precum și de tipul de informații care ar putea fi folosite în procesul de decizie;
- 3) selectarea celor mai potrivite criterii pentru evaluarea importanței impactului, luându-se în considerare cerințele legislative, politicile și practicile curente și condițiile locale;
- 4) identificarea organizațiilor sau a autorităților ce vor fi consultate pentru efectuarea studiului de impact;
- 5) specificarea programului și a termenilor/punctelor-cheie legate de procesul de planificare a proiectului și de procedurile de autorizare relevante;
- 6) definirea cerințelor care se impun echipei de elaborare a documentației/studiului de impact, inclusiv organizarea, managementul, experiența necesară etc., fără a se indica o anumită persoană fizică sau juridică atestată;
- 7) definirea cuprinsului documentației privind evaluarea impactului asupra mediului.

La determinarea problemelor majore ce urmează a fi supuse evaluării este util să se țină seama de aspectele care se iau în considerare la eliberarea celorlalte avize necesare pentru activitatea respectivă.

3. Folosirea listei de control pentru determinarea problemelor majore ce urmează a fi supuse evaluării și indicații asupra modului în care se poate determina domeniului de evaluare, care va trebui să fie analizat mai detaliat în cadrul realizării studiului de evaluare a impactului asupra mediului.

Unul dintre cele mai utilizate moduri de identificare a impactului este acela de a lua în considerare:

- 1) toate activitățile implicate de realizarea proiectului;
- 2) toate componentele mediului receptor, adică mediul care va suporta efectele proiectului;
- 3) toate interacțiunile potențiale dintre activități și componente.

În acest scop se folosește Lista de control, pentru determinarea domeniului care va trebui să fie analizat mai detaliat, și o listă ajutătoare.

Lista de control pentru determinarea domeniului, prezentată în anexa nr.4 la prezentul ghid, conține aceleași 89 de întrebări care în Lista de control la etapa de evaluare prealabilă se refereau la caracteristicile proiectului. Față de cele trei coloane din Lista de control la etapa determinării necesității efectuării evaluării impactului asupra mediului, se adaugă alte 2 coloane, astfel: coloana 4, care cuprinde componentele de mediu afectate, și coloana 5, în care se exprimă posibilitatea ca efectul asupra respectivei componente de mediu din coloana 4 să fie semnificativ.

LISTA DE CONTROL pentru determinarea domeniului de evaluare la realizarea studiului de evaluare a impactului asupra mediului și elaborarea finală a raportului la studiu				
Întrebări	DA / NU / ? / NC	Este posibil ca efectul să fie semnificativ? De ce?	Care componente de mediu pot fi afectate ?	Este posibil ca efectul asupra componentei să fie semnificativ? De ce?
1	2	3	4	5
Întrebare – Proiectul va implica una din următoarele acțiuni, care vor crea schimbări în zonă ca rezultat al naturii, formei sau scopului noii investiții?				
1. Schimbare permanentă sau temporară a folosinței terenului, modului de acoperire sau topografiei, inclusiv creșterea gradului de folosire a terenului?			A B etc.	
2. Eliberarea terenului existent de vegetație și clădiri?			A etc.	
3. Noi folosințe ale terenului?				
4. Investigații preliminare fazei de construcție (ex. teste de sol, foraje) ?			A etc.	
5. Lucrări de construcții?				
6. Lucrări de demolare?				
7. Amplasamente temporare folosite pentru lucrările de construcții sau locuințe pentru constructori?			A etc.	
8. Construcții supraterane, structuri sau lucrări de terasament, inclusiv excavații?			A etc.	
9. Lucrări subterane inclusiv mine sau tunele?				
10. Lucrări de îmbunătățiri funciare?				
11. Dragare? A săpa fundul unei ape și a îndepărta materialul rezultat în vederea înlesnirii navigației sau regularizării inundațiilor?				
12. Structuri costiere (ex. diguri, chei, platforme și terminale de transbordări marfă/pasageri pe căi navigabile interne –fluviu, râu).				
13. Procese de producție și fabricație?				
14. Construcții pentru depozitarea mărfurilor și materialelor?			A etc.	
15. Instalații pentru tratarea sau eliminarea deșeurilor solide sau epurare a efluenților lichizi?			A etc.	
16. Construcții pentru adăpostirea muncitorilor pe durate mari de timp?			A etc.	
17. Intensificarea traficului de orice fel în timpul etapei de construcție sau funcționare?			A etc.	
18. Rute noi sau modificate de drumuri, căi ferate, aeriene, căi de transport pe apă sau alte infrastructuri, inclusiv stații, porturi, aeroporturi etc.?				
19. Închiderea sau devierea rutelor existente de transport sau infrastructură conducând la modificări de trafic?				
20. Linii de transport electric sau conducte, noi sau modificate?				
21. Îndiguire, barare, desecare, regularizare sau alte schimbări în hidrologia cursurilor de apă sau a acviferelor?				
22. Traversări de râuri?				

23.	Prelevarea sau transferul apei din subteran sau din ape de suprafață?				
24.	Modificări de cursuri de apă sau de teren afectând drenarea sau scurgerea apei?				
25.	Transport de persoane sau materiale necesare în timpul fazelor de construcție, funcționare sau dezafectare?				
26.	Demontarea sau scoaterea din funcțiune pe perioade mai mari de timp, sau lucrări de restaurare?				
27.	Activități care continuă pe parcursul scoaterii din funcțiune și care pot avea un impact asupra mediului?				
28.	Aflux permanent sau temporar de populație?				
29.	Introducerea de specii neautohtone?				
30.	Pierderea unor specii native sau a diversității genetice?				
31.	Orice alte acțiuni?				
Întrebare – Proiectul va folosi una din următoarele resurse naturale, sau orice alte resurse care sunt neregenerabile sau există în cantitate mică?					
32.	Terenuri, în special terenuri aflate în stare naturală (virgine) sau terenuri agricole?				
33.	Apă?				
34.	Substanțe minerale, compuși?				
35.	Păduri și material lemnos?				
36.	Energie, inclusiv electricitate și combustibili				
37.	Orice alte resurse?				
Întrebare – Proiectul presupune folosirea, depozitarea, transportul, manevrarea sau producerea de substanțe sau materiale care pot fi dăunătoare sănătății populației sau mediului, sau care pot spori temerile că proiectul ar avea un risc pentru sănătatea populației?					
38.	Proiectul implică folosirea de substanțe sau materiale care sunt riscante sau toxice pentru sănătatea populației sau pentru mediu (floră, faună, alimentări cu apă)?				
39.	Proiectul va modifica incidența bolilor sau va afecta vectorii boală (ex. boli generate de insecte sau de apă contaminată sau poluată)?				
40.	Proiectul va afecta bunăstarea populației (ex. prin schimbarea condițiilor de viață)?				
41.	Există grupuri de populație vulnerabile în mod special, care pot fi afectate de proiect (ex. pacienți spitalizați, bătrâni)?				
42.	Orice alte cauze?				
Întrebare – Proiectul va produce deșeuri solide în timpul construirii, funcționării sau încetării activității?					
43.	Materiale excavate, minereu steril sau deșeuri de mină?				
44.	Deșeuri municipale?				
45.	Deșeuri periculoase sau toxice (inclusiv deșeuri radioactive)?				
46.	Alte deșeuri din procese industriale?				
47.	Surplus de produse?				
48.	Nămol de canalizare sau din stația de epurare?				
49.	Deșeuri provenite din construcții sau demolări?				
50.	Mașini sau echipamente/utilaje care nu mai sunt utilizate?				
51.	Soluri sau alte materiale contaminate?				
52.	Deșeuri din agricultură?				
53.	Orice alte deșeuri solide sau lichide?				
Întrebare – Proiectul va avea ca efect emiterea în aer de poluanți sau orice alte substanțe periculoase, toxice sau nocive?					
54.	Emisii de la arderea combustibililor fosili, din surse staționare sau mobile?				

55.	Emisii din procesele de producție?				
56.	Emisii la manevrarea materialelor, inclusiv depozitarea sau transportul acestora?				
57.	Emisii din activități de construcție, inclusiv din instalații tehnice și echipamente aferente?				
58.	Praf sau mirosuri din manevrarea materialelor, inclusiv materiale de construcție, ape uzate și deșeuri?				
59.	Emisii de la incinerarea deșeurilor medicale?				
60.	Emisii de la reciclarea, valorificarea, eliminarea sau depozitarea deșeurilor?				
61.	Emisii în aer liber de la deșeurile provenite ca resturi de la operațiuni de tăiere sau din activitatea de construcții?				
62.	Emisii din orice alte surse?				
Întrebare – Proiectul va cauza zgomote și vibrații sau va avea ca efect radiație luminoasă, termică sau alte forme de radiații electromagnetice?					
63.	Din exploatarea echipamentelor ca de ex. motoare, instalații tehnice de ventilare, vibratoare, concașoare, etc?				
64.	Din procese industriale sau similare acestora?				
65.	Din construcții sau demolări?				
66.	Din explozii sau folosirea acumulatorilor electrici?				
67.	Din traficul generat de lucrările de construcție?				
68.	Din sisteme de iluminare sau răcire?				
69.	Din surse de radiații electromagnetice (considerând efectele asupra populației sau asupra eventualelor echipamente sensibile aflate în apropiere)				
70.	Din orice alte surse?				
Întrebare – Proiectul va conduce la riscul de contaminare a solului sau apei prin emisiile de poluanți pe terenuri sau ape de suprafață, ape subterane, zone și fâșii de protecție a apelor ?					
71.	Din manevrarea, depozitarea sau deversarea de materiale periculoase sau toxice?				
72.	De la deversarea/evacuarea de ape de canalizare sau a altor efluenți (indiferent dacă aceștia sunt sau nu epurați) în ape sau pe sol?				
73.	Prin depunerea în ape sau pe sol a poluanților emiși în aer?				
74.	Există riscul ca, pe termen lung, poluanții care provin din aceste surse să se acumuleze în mediu?				
Întrebare – Există riscul ca, în timpul construirii sau funcționării proiectului, să se producă accidente care pot afecta sănătatea populației sau mediului?					
75.	Din explozii, deversări, incendii, etc., depozitarea, manipularea, folosirea sau producerea de substanțe periculoase sau toxice?				
76.	Din evenimente care se situează în afara condițiilor normale ale protecției mediului (ex. avarierea sistemelor pentru controlul poluării)?				
77.	Proiectul poate fi afectat de dezastre naturale care conduc la pagube pentru mediu (ex. inundații, cutremure, alunecări de teren etc.)?				
Întrebare – Proiectul va conduce la schimbări sociale?					
78.	Schimbări în structura populației: număr, vârstă, ocupație, grupuri sociale, etc.?				
79.	Prin strămutarea populației sau demolarea de locuințe, localități sau utilități ale				

	localităților?				
80.	Prin migrarea unor locuitori veniți din alte localități sau prin crearea de localități noi?				
81.	Prin suprasolicitarea utilităților sau serviciilor locale, ca de ex. cele pentru locuire, educație, sănătate?				
82.	Prin crearea de locuri de muncă în timpul fazei de construcție sau funcționare, sau invers, prin reducerea locurilor de muncă disponibile cu efecte asupra șomajului și a economiei?				
83.	Orice alte cauze?				
Întrebare – Există alți factori care pot fi luați în considerare?					
84.	Ca urmare a proiectului, vor fi imperios necesare dezvoltări ulterioare care ar putea avea un impact semnificativ asupra mediului, ca de ex. mai multe locuințe, drumuri noi, unități industriale suport sau utilități noi, etc)?				
85.	Proiectul va conduce la dezvoltarea utilităților suport, dezvoltarea industriilor auxiliare sau alte dezvoltări care ar putea avea un impact asupra mediului, ex.: - Infrastructură suport (drumuri, alimentare cu energie, tratarea deșeurilor sau epurare a apei uzate etc.)? - Dezvoltarea locuințelor? - Industria extractivă? - Industria pentru furnizarea materiilor prime? - Altele?				
86.	Proiectul ar putea limita modul de folosire ulterioară a amplasamentului astfel încât să existe un impact semnificativ asupra mediului?				
87.	Proiectul va constitui un precedent pentru o dezvoltare viitoare?				
88.	Proiectul va avea efecte cumulative datorită vecinătății cu alte proiecte existente sau planificate și care au efecte similare?				
89.	Proiectul se referă la sistarea definitivă/dezafectarea unor activități? În acest caz, poate exista impact postînchidere?				

4. Identificarea potențialelor efecte negative asupra factorilor de mediu și populației din zona/regiunea amplasamentului generate de proiect.

Pentru fiecare întrebare la care, în urma etapei determinării necesității efectuării evaluării impactului asupra mediului, răspunsul din coloana 3 este de tipul "Da" sau "?", utilizatorul trebuie să completeze coloana 4 cu acele componente de mediu care vor fi afectate.

Pentru a identifica componentele mediului receptor care ar putea fi afectate, utilizatorul va folosi lista componentelor de mediu potențial afectate, prezentate mai jos, în lista componentelor de mediu potențial afectate.

LISTA componentelor de mediu potențial afectate

Întrebări posibile	
1. Activitatea desfășurată în cadrul proiectului va avea efecte asupra folosinței actuale sau viitoare a terenului?	
A	Folosința existentă în scop rezidențial, comercial, industrial, recreațional, agricol sau extractiv
B	Zonarea folosinței terenului în viitor
C	Folosința terenului în zonele vecine (situația existentă și cea propusă)
D	Locuințe, grădini și alte proprietăți private sau de uz comercial?
2. Activitatea desfășurată în cadrul proiectului ar putea avea efecte asupra arealelor sensibile prin: ocuparea totală sau parțială a acesteia, traversarea cu structuri liniare sau executarea unor lucrări în cadrul ariei?	

E	Areale protejate conform prevederilor legislației naționale în scopul conservării naturii, peisajului sau valorilor de patrimoniu?
F	Zone umede, cursuri de apă sau alte ape?
G	Areale care conțin resurse de apă subterană sau alte surse de apă?
H	Zone și fâșii de protecție?
I	Deal, stânci, defileuri considerate de înălțime medie sau înaltă?
J	Păduri și terenuri forestiere?
K	Areale în care trăiesc specii protejate de faună și vegetație sau care sunt folosite de către specii faunistice protejate pentru: reproducere, cuibărit, hrană, odihnă, iernat?
L	Areale aflate pe rute importante pentru migrarea pasărilor sau altor animale?
M	Areale supuse deja poluării sau altor perturbații din punct de vedere al calității factorilor de mediu: de ex. acolo unde sunt depășite standardele de mediu sau unde solul și/sau subsolul sunt contaminate?
N	Zone dens populate?
O	Amplasamente unde folosința terenului este una sensibilă: spitale, școli, utilități, obiective religioase?
P	Areale cu peisaj de calitate deosebită?
Q	Areale foarte vizibile și/sau înconjurate de mulți receptori?
R	Areale importante pentru turism și recreare?
S	Areale foarte accesibile pentru public?
T	Areale care conțin importante resurse istorice, culturale sau arheologice?
U	Areale susceptibile la cutremure, prăbușiri, alunecări de teren, eroziuni ale solului sau condiții climatice adverse, de ex. inversiuni de temperatură, ceață sau vânt puternic care ar putea face ca proiectul să afecteze mediul?
V	Areale în care terenul agricol este foarte bun sau în care resursa de teren agricol este foarte săracă și deci prețioasă?
W	Areale în care regenerarea naturală se face cu greu?
3. Este posibil ca proiectul să afecteze condiția fizică a componentelor de mediu?	
X	Atmosfera, inclusiv condițiile climatice locale sau pe o scară mai mare?
Y	Apa - de ex. stocul, debitul sau nivelul în râuri, lacuri, ape subterane, zone și fâșii de protecție a apelor?
Z	Soluri - de ex. cantități, adâncimi, umiditate, stabilitate sau erodabilitate?
AA	Condițiile geologice?
4. Emisiile de orice fel datorate activităților din cadrul proiectului ar putea avea efecte asupra calității factorilor de mediu?	
BB	Calitatea aerului la nivel local, regional sau global inclusiv schimbări climatice și/sau diminuarea stratului de ozon?
BB	Calitatea aerului la nivel local sau global inclusiv schimbări climatice și diminuarea stratului de ozon?
CC	Calitatea apei - râuri, lacuri, ape subterane, zone și fâșii de protecție a apelor?
DD	Starea nutrienților și eutrofizarea apelor?
EE	Acidifierea solului și apelor?
FF	Solul?
GG	Zgomote și vibrații?
HH	Temperaturi, radiații luminoase sau electromagnetice inclusiv interferența electrică?
II	Productivitatea sistemelor naturale și agricole?
5. Ar putea proiectul să afecteze resursele la nivel local, regional sau global?	
JJ	Combustibili fosili?
KK	Alte resurse neregenerabile: minerale, compuși, etc. sau regenerabile pe perioade lungi de timp: păduri etc.?
KK	Alte resurse neregenerabile: minerale, compuși, etc.?
LL	Capacitatea infrastructurii în localitate: alimentări cu apă, canalizare, producerea și distribuția de electricitate, telecomunicații, depozitarea deșeurilor, drumuri, căi ferate?
6. Ar putea proiectul să influențeze orice factori care determină sănătatea și bunăstarea populației?	
MM	Apariția și răspândirea vectorilor de boală inclusiv insecte?
NN	Apariția de factori cancerigeni sau mutageni?
OO	Vulnerabilitatea indivizilor sau populației la boli?
PP	Sentimentul personal de siguranță?
QQ	Coeziunea și identitatea comunității/localității?
RR	Identitatea culturală și asocierea?
SS	Drepturile minorităților?
TT	Condițiile de locuire?
UU	Numărul de locuri de muncă și calitatea acestora?

VV	Condițiile economice?
WW	Instituțiile sociale?

Se recomandă discutarea listei de control de către autoritatea publică pentru protecția mediului în colaborare cu inițiatorul activității planificate, cu titularul documentației - elaboratorul raportului studiului de evaluare a impactului asupra mediului, cu specialiști în domeniu și cu reprezentanți ai altor instituții potențial interesate.

Atunci când se utilizează Lista de control, este important să se țină seama de faptul că o interacțiune directă/primară dintre o acțiune implicată de proiect și o componentă de mediu poate avea ca rezultat și efecte secundare, de ordinul 3, 4 etc. De exemplu, o modificare a albiei unui curs de apă poate conduce la modificarea parametrilor hidrologici; acest lucru ar putea avea ca urmare afectarea calității apei și a stării ecologice a cursului de apă, iar acest fapt va afecta folosința piscicolă și alți utilizatori de apă.

Utilizatorii listei de control trebuie, de asemenea, să țină seama de faptul că efectele pot fi permanente sau pe termen lung, temporare (de exemplu, numai în perioada de construcție) sau intermitente (de exemplu, numai în anumite perioade de activitate sau numai în anumite perioade ale anului).

5. Concentrarea atenției pe impactul-cheie

Este de multe ori dificil pentru persoanele care efectuează definirea domeniului de evaluare să decidă care efect este semnificativ. Gradul de semnificație poate fi definit în funcție de importanța pe care efectul respectiv o poate avea în luarea deciziei de eliberare a acordului de mediu. Pentru a decide dacă un efect poate fi considerat ca semnificativ, pentru fiecare dintre componentele identificate în coloana 4 se vor pune următoarele întrebări:

1) natura efectului - impactul este deosebit de complex sau este unul neobișnuit în zona respectivă?

2) mărirea sau importanța efectului - cât de mult se va schimba situația existentă?

3) extinderea geografică a efectului - pe ce zonă se va resimți efectul?

4) există posibilitatea unui impact transfrontier?

5) câți oameni sau câți alți receptori vor fi afectați?

6) vor fi afectate resurse ori alte caracteristici valoroase sau rare ale mediului?

7) există riscul de depășire a standardelor de mediu?

8) există riscul să fie afectate arii sau zone protejate?

9) care este probabilitatea de apariție a impactului?

10) impactul va fi pe termen scurt, mediu sau lung?

11) impactul va fi permanent sau temporar?

12) impactul se va manifesta continuu sau intermitent? Pentru un impact intermitent care va fi frecvența de manifestare?

13) impactul va fi ireversibil?

14) impactul poate fi remediat sau compensat?

15) inițiatorul activității planificate și/sau titularul documentației este de acord să introducă în propunerea de proiect măsurile necesare pentru a evita, reduce sau compensa impactul advers semnificativ?

Pe baza răspunsurilor la aceste întrebări utilizatorul va completa coloana 5 cu DA/NU, după cum se întvede posibilitatea ca impactul asupra componentei analizate să fie sau nu semnificativ. Pentru cazurile în care răspunsul din coloana 5 este de tipul DA, utilizatorul va explica de ce consideră că impactul este semnificativ.

Înscrisurile din coloanele 4 și 5 reprezintă totalitatea problemelor care trebuie tratate în evaluarea impactului asupra mediului și cuprinse în documentația privind evaluarea impactului asupra mediului, constituind astfel o bază pentru elaborarea recomandărilor/îndrumarului care vor fi parte la avizul final de coordonare a Programului de realizare a evaluării impactului asupra mediului.

6. Analiza și aprobarea structurii și conținutului raportului studiului de evaluare a impactului asupra mediului.

La redactarea raportului studiului de evaluare a impactului asupra mediului se recomandă următoarea structură:

1) INFORMAȚII GENERALE

a) informații despre inițiatorul activității planificate: numele și adresa companiei inițiatorului, numele, telefonul și faxul persoanei de contact;

b) informații despre titularul documentației privind evaluarea impactului asupra mediului: numele și adresa (persoanei fizice sau juridice), numele, telefonul și faxul persoanei de contact;

c) autorul studiului/lor de evaluare a impactului asupra mediului;

d) denumirea proiectului;

e) descrierea proiectului și descrierea etapelor acestuia (construcție, funcționare/exploatare, dezafectare/închidere, postînchidere);

f) durata etapei de funcționare/exploatare;

g) informații privind producția care se va realiza și resursele folosite în scopul producerii energiei necesare asigurării producției;

h) informații despre materiile prime, substanțele sau preparatele utilizate în toate etapele proiectului;

i) informații despre poluanții fizici și biologici care afectează mediul, generați de activitatea unde prin tipul poluării se înțelege: zgomot, radiație electromagnetică, radiație ionizantă, poluare biologică (microorganisme, virusi); alte tipuri de poluare fizică sau biologică;

j) descrierea principalelor alternative studiate de inițiatorul activității planificate și/sau titularul documentației și indicarea motivelor alegerii uneia dintre ele;

k) localizarea geografică și administrativă a amplasamentelor pentru alternativele la proiect;

l) pentru fiecare alternativă: informații despre utilizarea curentă a terenului, infrastructura existentă, valori naturale, istorice, culturale, arheologice, arii naturale protejate/zonă protejate, zone de protecție sanitară, etc;

m) informații despre documentele/reglementările existente privind planificarea/amenajarea teritorială în zona amplasamentului proiectului;

n) informații despre modalitățile propuse pentru conectare la infrastructura existentă.

2) PROCESE TEHNOLOGICE

a) Procese tehnologice de producție:

- descrierea proceselor tehnologice propuse, a tehnicilor și echipamentelor necesare; alternative avute în vedere;

- concentrațiile maxim admisibile (CMA) atinse prin tehnicile propuse de titularul documentație și prin cele mai bune tehnici disponibile (CBTD).

b) Activități de dezafectare:

- echipamentele, instalațiile, utilajele, clădirile ce urmează a fi dezafectate: descriere; substanțe conținute/stocate (inclusiv azbest și PCB);

- tehnologia de dezafectare aferentă; măsuri, echipamente și condiții de protecție.

3) REZIDUURI ȘI DEȘEURI REZULTATE

Generarea deșeurilor, managementul deșeurilor, eliminarea și reciclarea deșeurilor. Aceste aspecte se tratează în conformitate cu prevederile legislației în vigoare și se propun se propune a fi completat după cum urmează:

Denumirea deșeurii	Cantitatea prevăzută a fi generată	Starea fizică (Solid-S, Lichid-L, Semisolid-SS)	Codul deșeurii	Managementul deșeurilor - cantitatea prevăzută a fi generată - (t/an)		
				valorificată	eliminată	rămasă în stoc

Se va completa tabelul în conformitate cu Lista deșeurilor, inclusiv deșeurile periculoase prezentată în tabelul nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.99/2018 pentru aprobarea listei deșeurilor.

4) IMPACTUL POTENȚIAL ȘI MĂSURI DE REDUCERE a acestora asupra componentelor mediului, inclusiv în context transfrontier,:

a) descrierea și analiza impactului potențial datorat atât perioadei de construcție, cât și perioadei de funcționare a proiectului;

b) se descrie și se analizează impactul potențial datorat și perioadelor de închidere a activității, refacere/reconstituire a mediului și postînchidere, în situația când este cazul;

c) se analizează orice impact semnificativ (direct, indirect, cumulativ, permanent, temporar, reversibil, ireversibil, pozitiv sau negativ), cu indicarea metodelor de prognozare a impactului și de evaluare;

Se recomandă exprimarea cantitativă în ceea ce privește mărimea impactului pozitiv sau negativ asupra mediului natural sau antropoc.

d) descrierea și analiza măsurilor de prevenire/evitare, reducere sau eliminare a impactului negativ;

Aceste măsuri se stabilesc pentru fiecare componentă de mediu.

e) descrierea și analiza impactului transfrontier.

4.1) Componenta de mediu "APA"

Condițiile hidrogeologice ale amplasamentului:

a) starea apelor subterane: dinamica, compoziția chimică, tipuri și concentrații de poluanți; evaluarea contaminării - obligatoriu pentru straturile freatice și, când este cazul, pentru cele de medie și mare adâncime;

b) caracteristici ale apelor/sondelor arteziene, orizonturi de exploatare, distanța față de prizele de apă, abundența apei în zonă;

c) informații de bază despre corpurile de apă de suprafață - lacuri, râuri, heleșteie; despre zonele umede; în situația când este necesar: numele, debite caracteristice (pentru râuri), suprafața, volumul, adâncimea medie și maximă (pentru lacuri) etc;

d) informații de bază despre apa subterană: orizontul, adâncimea, capacitatea;

e) descrierea surselor de alimentare cu apă (ape subterane, corpuri de apă de suprafață, sursa de alimentare cu apă a localității respective și condițiile tehnice ale alimentării cu apă a localității, ape pluviale, etc);

f) descrierea sistemelor de drenaj și ameliorare.

Alimentarea cu apă:

a) caracteristici cantitative ale sursei de apă în secțiunea de prelevare: debit modul, debit mediu lunar/zilnic cu diverse asigurări (95 %, 80 % etc.);

b) instalații hidrotehnice: tip, presiune, stare tehnică; motivarea metodei propuse de alimentare cu apă;

c) măsuri de îmbunătățire a alimentării cu apă;

d) informații privind calitatea apei folosite: indicatori fizici, chimici, microbiologici;

e) motivarea folosirii apei potabile subterane în scopuri de producție, dacă este cazul;

f) alți utilizatori de apă curenți sau prognozați în zona de impact a activității propuse;

g) alte informații prezentate tabelar după cum urmează:

BILANȚUL consumului de apă (m³/zi; m³/an)

Proces tehnologic	Sursa de apă (furnizor)	Consum total de apă (coloanele 4,10,11)	Apa prelevată din sursă				Recirculată/reutilizată		Comentarii
			Total	Consum menajer	Consum industrial		Apa de la	Apa de la alte obiective	
					Apa subterană	Apa de suprafață			

							pierderilor în sistemele cu circuit închis		propriul obiectiv		
							Apa subterană	Apa de suprafață			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Managementul apelor uzate:

- a) descrierea surselor de generare a apelor uzate;
b) cantități și caracteristici fizico-chimice ale apelor uzate evacuate (menajere, industriale, pluviale etc.), se propune a fi completat după cum urmează:

**BILANȚUL
apelor uzate (m³/zi; m³/an)**

Sursa apelor uzate, Proces tehnologic	Totalul apelor uzate generate		Ape uzate deversate/evacuate						Ape direcționate spre reutilizare/recirculare				Comentarii
			menajere		industriale		pluviale		în acest obiectiv		către alte obiective		
			m ³ /zi	m ³ /an	m ³ /zi	m ³ /an	m ³ /zi	m ³ /an	m ³ /zi	m ³ /an	m ³ /zi	m ³ /an	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

- c) regimul/graficul generării apelor uzate;
d) re folosirea apelor uzate, dacă este cazul;
e) alte măsuri pentru micșorarea cantității de ape uzate și de poluanți, etc;
f) sistemul de colectare a apelor uzate, când este cazul, deversarea în emisar, evacuarea în rețeaua de canalizare, etc;
g) locul de deversare/evacuare a apelor uzate neepurate/epurate: în canalizarea orășenească, în stația de epurare sau direct în emisarii naturali, etc;
h) condiții tehnice pentru deversarea/evacuarea apelor uzate în rețeaua de canalizare a altor obiective economice;
i) indicatori de calitate ai apelor uzate: concentrații de poluanți;
j) instalațiile de preepurare și/sau epurare, dacă există: capacitatea stației și metoda de epurare folosită;
k) gospodărirea nămolului rezultat.
În situația când este necesar, se va indica:
a) indicatorii de calitate a apelor evacuate în rețeaua de canalizare orășenească sau direct în stația de epurare, comparativ cu concentrațiile maxim admisibile (CMA); sau
b) indicatorii de calitate a apelor uzate industriale/orășenești provenite sau nu din stații de epurare evacuate în emisarii naturali, comparativ cu concentrațiile maxim admisibile (CMA);
c) emisarul apelor uzate provenite de la stația de epurare sau al celor neepurate deversate/evacuate direct: numele emisarului, caracteristicile acestuia, eventuala amplasare în zone sensibile, condițiile inițiale de calitate a apei, amplasamentul deversării/evacuării față de coordonatele emisarului, etc.

Prognozarea impactului:

- a) impactul produs de prelevarea apei asupra condițiilor hidrologice și hidrogeologice ale amplasamentului proiectului;
b) impactul secundar asupra componentelor mediului, cauzat de schimbări previzibile ale condițiilor hidrologice și hidrogeologice ale amplasamentului;
c) calitatea apei emisarului după deversarea/evacuarea apelor uzate, comparativ cu condițiile prevăzute de legislația de mediu în vigoare;
d) impactul previzibil asupra ecosistemelor corpurilor de apă și asupra zonelor și fâșiilor de protecție a apelor, provocat de apele uzate generate și evacuate;
e) folosințe de apă (zone de recreere, prize de apă, zone protejate, alți utilizatori) în zona de impact potențial provocat de deversarea/evacuarea apelor uzate;
f) posibile descărcări accidentale de substanțe poluante în corpurile de apă (descrierea pagubelor potențiale);
g) impactul transfrontier.

Măsuri de diminuare a impactului:

- a) măsuri pentru reducerea impactului asupra caracteristicilor cantitative ale corpurilor de apă;
b) alte măsuri de diminuare a impactului asupra corpurilor de apă și a zonelor și fâșiilor de protecție ale acestora;
c) zone de protecție sanitară și zone și fâșii de protecție a apelor, lucrărilor de captare, al construcțiilor și instalațiilor de alimentare cu apă potabilă, zăcămintelor de ape minerale utilizate pentru cura internă, al lacurilor și nămolurilor terapeutice, conform prevederilor legislației în vigoare;
d) măsuri de prevenire a poluărilor accidentale ale apelor.

Hărți și desene la componenta de mediu "APA":

- a) plan de situație, cu indicarea surselor de alimentare cu apă, rețele de alimentare, stații de epurare a apelor uzate, locul de deversare/evacuare a apelor uzate, centuri, zone și fâșii de protecție a corpurilor de ape de suprafață, zone de protecție sanitară;
b) pentru obiectivele/proiectele din agricultură - amplasamente ale utilizării de nămoluri și îngrășăminte naturale, amplasamente propuse pentru prelevarea de probe și efectuarea de măsurători asupra apelor de suprafață;

c) plan de situație, cu indicarea clădirilor existente sau planificate să fie demolate, rețele de utilități, depozitarea substanțelor periculoase și a deșeurilor, zone recuperate și reutilizate;

d) încadrarea în planul de urbanism și amenajare a teritoriului.

4.2) Componenta de mediu "AER"

Date generale:

a) condiții de climă și meteorologice pe amplasament, regiune/zona de interes;

b) informații despre temperatură, precipitații, vânt dominant, radiație solară, condiții de transport și difuzie a poluanților;

c) scurtă caracterizare a surselor de poluare staționare și mobile existente în zonă, surse de poluare organizate/dirijate și neorganizate/nedirijate;

d) informații privind nivelul de poluare a aerului ambiental din zona amplasamentului obiectivului.

Surse și poluanți generați:

a) identificarea și caracterizarea surselor de poluanți atmosferici aferente obiectivului: activități, instalații, echipamente generatoare de poluanți, caracteristici fizice ale surselor emisiilor asociate acestora;

b) inclusiv parametrii surselor (dimensiunile, înălțimea, amplasamentul pe teren), poluanți atmosferici emiși de fiecare sursă.

Vor fi identificate și caracterizate toate sursele de poluanți atmosferici: staționare, mobile, organizate (dirijate), neorganizate (nedirijate), punctuale, liniare, de suprafață, de volum, elaborându-se un inventar complet al emisiilor specific obiectivului.

Inventarele de emisii se vor elabora în mod distinct pentru toate etapele proiectului: construcție, funcționare și, în situația când este cazul, pentru închidere, refacerea/reconstituirea mediului, post-închidere.

Pentru un *obiectiv aflat în funcțiune* (activitate planificată pentru reconstrucție sau extindere) se prezintă, pe lângă datele cerute pentru obiective noi, și date privind inventarul poluanților emiși pentru anul calendaristic anterior efectuării studiului sau pentru un an corespunzător funcționării obiectivului la cea mai mare capacitate.

Pentru *obiective noi*, debitele de poluanți emiși se calculează separat pentru fiecare dintre sursele staționare și cele mobile, prezentându-se:

a) consumul de combustibil și consumul de materii prime;

b) producția, tipul de echipament de producere a energiei și cel tehnologic;

c) condiții de funcționare, variabilitatea temporală a consumurilor și producției anuală, lunară, săptămânală, zilnică, orară;

d) metodologia de calcul pentru dispersia emisiilor de substanțe dăunătoare (poluante) în aerul atmosferic, aprobate prin acte normative, alte caracteristici necesare calculului și rezultatele calculului.

Inventarul emisiilor de poluanți atmosferici va evidenția poluanții toxici și periculoși (inclusiv mutageni și cancerigeni).

Rezultatele calculelor: se vor prezenta tabelar comparativ, când este cazul, cu limitele maxime admise în concordanță cu normativele de mediu în vigoare, de ex. pentru surse staționare organizate/dirijate și/sau neorganizate/nedirijate, surse mobile.

Se întocmește o listă a poluanților/grupelor de poluanți emiși de sursele aferente obiectivului, comuni cu poluanții emiși de obiectivele învecinate, care se cumulează cu poluarea existentă în zonă.

Se va utiliza sistemul de coordonate geografic. În cazul în care nu este posibil, se va utiliza un sistem de coordonate relativ, stabilit pe harta topografică a zonei în care se va amplasa obiectivul, indicându-se coordonatele geografice ale originii sistemului ales.

Prognozarea poluării aerului:

Pentru calculul concentrațiilor de poluanți (emisii), utilizându-se metodologia de calcul pentru dispersia emisiilor de substanțe dăunătoare (poluante) în aerul atmosferic, se vor furniza următoarele informații:

a) scurtă descriere a modelului/modelelor de calcul utilizat/utilizate (denumirea mașinii electronice de calcul, programul de calcul);

b) metodica de calcul;

c) caracteristica surselor de emisie a poluanților;

d) temperatura de calcul a mediului înconjurător;

e) indicele de stratificare A ($A=200$);

f) coeficientul de relief al terenului calculat;

g) viteza vântului;

h) argumentarea sistemului de coordonate, a dreptunghiurilor de calcul;

i) evidența poluării de fond a aerului.

Calculule de dispersie se fac pentru poluanții emiși și pentru grupele de poluanți care au efect cumulativ (inclusiv poluanții emiși de obiectiv și poluarea de fond), iar concentrația lor sumară nu trebuie să depășească valoarea maxim admisibilă conform prevederilor metodologiei de calcul pentru dispersia emisiilor de substanțe dăunătoare (poluante) în aerul atmosferic, aprobate prin acte normative.

În cazul poluanților mutageni și cancerigeni se va efectua o evaluare a riscului potențial pentru sănătatea populației, luându-se în considerare informațiile din literatura de specialitate, cu indicarea surselor documentare.

Rezultatele calculelor de dispersie, respectiv concentrațiile maxime de poluanți la nivelul solului (inclusiv distanța față de sursa/limita amplasamentului), se prezintă comparativ cu concentrațiile maxim admisibile (CMA), conform prevederilor legislației de mediu în vigoare.

Aceste informații se vor prezenta tabelar și utilizându-se reprezentarea pe hărți, la scară convenabilă, a curbelor de izoconcentrație.

Analiza rezultatelor obținute în urma calculelor dispersiei poluanților în atmosferă se va efectua comparativ cu concentrațiile maxim admisibile (CMA) pentru concentrațiile de poluanți în atmosferă (emisii), prevăzute de legislația în vigoare. Analiza rezultatelor va viza toți receptorii sensibili din zona de influență a obiectivului.

Pentru un obiectiv aflat în funcțiune (proiect de reconstrucție sau extindere) calculele de dispersie se vor efectua în trei variante privind emisiile de poluanți: emisii de la sursele existente în cadrul obiectivului, emisii de la sursele viitoare, emisii cumulate de la sursele existente și sursele viitoare.

Analiza rezultatelor va evidenția aportul surselor viitoare la poluarea aerului din zona de influență, inclusiv potențialul impact transfrontier.

Măsuri de diminuare a impactului:

a) soluții tehnice pentru controlul poluării aerului (reducerea poluării, epurarea gazelor emise, îmbunătățirea parametrilor de emisie etc.). Dacă există soluții tehnice alternative, se va motiva alternativa aleasă.

b) instalații propuse pentru controlul emisiilor (epurarea gazelor evacuate) și eficiența lor – se propune a fi completat după cum urmează:

Denumirea sursei de poluare	Denumirea și tipul instalației de tratare	Poluanții reținuți	Eficiența instalației	Alte măsuri de prevenire a poluării
1	2	3	4	5

c) măsuri de diminuare a poluării aerului în condiții de dispersie nefavorabile;

d) zone de protecție sanitară (ZPS); mărimea ZPS în concordanță cu normativele; modificarea ZPS, luându-se în considerare impactul proiectului asupra sănătății și mediului;

e) descrierea ZPS - informația despre zone rezidențiale/zone cu receptori sensibili și despre alte activități existente sau propuse în zona de impact;

f) alte măsuri de diminuare a impactului asupra aerului în zonă.

Hărți și desene la componenta de mediu "AER":

Plan de situație al teritoriului pe o rază de cel puțin 2 km depărtare de la amplasamentul proiectului propus. Dacă înălțimea unei surse de poluare este mai mare de 40 m, planul de situație va acoperi o zonă cu raza de cel puțin 50 ori mai mare decât înălțimea unei surse de poluare.

Planul de situație va cuprinde o arie suficient de extinsă pentru a se evidenția zonele în care nivelurile de poluare ating sau depășesc concentrațiile maxim admisibile (CMA) și/sau alte praguri de evaluare pentru toți receptorii sensibili.

Planul de situație va fi constituit din harta topografică a teritoriului.

Planul de situație va include: obiectivul propus, cu delimitarea perimetrului amplasamentului, localizarea surselor de poluare aferente acestuia, zona de protecție sanitară (cea definită conform normativelor și cea modificată, dacă este cazul), roza vânturilor, zone de recreere existente, alte zone cu receptori sensibili, sursele de poluare existente în zonă.

Se întocmesc hărți-diagrame ale concentrațiilor de poluanți la nivelul solului, cu figurarea obiectivului/proiectului propus și a curbelor de izoconcentrație pentru poluanții emiși, precum și cu indicarea efectului cumulativ pentru poluanții/grupele de poluanți în zona de impact semnificativ.

4.3) Componenta de mediu "SOL"

a) caracteristicile solurilor dominante (tipul, compoziția granulometrică, permeabilitatea, densitatea);

b) condițiile chimice din sol (pH, cantitatea de material organic-humus etc.), activitate biologică, poluarea în zonă;

Acestea se prezintă diferențiat după tipul de folosință actuală a terenului: teren agricol, zonă forestieră, zonă industrială, etc.

c) vulnerabilitatea și rezistența solurilor dominante;

d) tipuri de culturi pe solul din zona respectivă;

e) poluarea existentă: tipuri și concentrații de poluanți.

Surse de poluare a solurilor:

După tip:

a) fixe sau mobile, ale activității economice propuse (chimice, entomologice, parazitologice, microbiologice, radiații);

b) tipuri și cantități/concentrații estimate de poluanți.

Prognozarea impactului:

a) suprafața, grosimea și volumul stratului de sol fertil care este decopertat în timpul diferitelor etape ale implementării proiectului;

b) locul depozitării temporare a stratului de sol fertil decopertat, perioada de depozitare, impactul prognozat al acestei decopertări asupra elementelor mediului;

c) impactul prognozat cauzat de poluare, luându-se în considerare tipurile dominante de sol;

d) acumulări și migrări de poluanți în sol;

e) impactul fizic (mecanic) asupra solului provocat de activitatea propusă (proiect);

f) modificarea factorilor care favorizează apariția eroziunilor;

g) compactarea solurilor, tasarea solurilor, amestecarea straturilor de sol, schimbarea densității solurilor;

h) modificări în activitatea biologică a solurilor, a calității, vulnerabilității și rezistenței;

i) impactul transfrontier.

Măsuri de diminuare a impactului:

a) propuneri de re folosire a stratului de sol decopertat;

b) măsuri de diminuare a poluării și impactului;

c) măsuri de diminuare a impactului fizic asupra solului;

d) alte măsuri.

Hărți la componenta de mediu "SOL":

În situația când este cazul, se prezintă studiul de cercetare pedologică a terenului respectiv, însoțit de materialele cartografice la scara 1:500 sau 1:1000, 1:2000, în dependență de suprafață, și alte materiale aferente;

Se trasează diagrame ale zonei cu: indicarea solurilor dominante, compoziției granulometrice, eroziunea curentă etc., precum și diagrame cu suprafețele de sol afectate de activitatea propusă, cum ar fi: decopertarea stratului de sol fertil, depozitarea și re folosirea lui, eroziunea prognozată etc.

4.4) Componenta de mediu "SUBSOL"

- caracterizarea subsolului pe amplasamentul propus: compoziție, origini, condiții de formare;
- structura tectonică, activitatea neotectonică, activitate seismologică;
- protecția subsolului și a resurselor de apă subterane;
- poluarea subsolului, inclusiv a rocilor;
- calitatea subsolului;
- resursele subsolului - prospectate preliminar și comprehensiv, preconizate și detectate;
- condiții de extragere a resurselor naturale;
- relația dintre resursele subsolului și zone protejate, zone de recreere sau peisaj;
- condiții pentru realizarea lucrărilor de inginerie geologică;
- processe geologice - alunecări de teren, eroziuni, zone carstice, zone predispuse alunecărilor de teren;
- obiective geologice valoroase protejate.

Impactul prognozat:

- impactul direct asupra componentelor subterane - geologice;
- impactul schimbărilor în mediul geologic asupra elementelor mediului - condiții hidro, rețeaua hidrologică, zone umede, ecosisteme naturale, etc., produse de proiectul propus;
- impactul transfrontier.

Măsuri de diminuare a impactului:

Diminuarea impactului asupra subsolului: de exemplu: prin alegerea amplasamentului; recultivare, denaturalizare, etc.

Hărți la componenta de mediu "SUBSOL":

- harta geologică, în situația când este cazul, studiul de cercetare geologică și alte materiale aferente;
- profiluri transversale geologice pentru extragerea resurselor naturale sau pentru lucrări de inginerie geologică de construcție;
- localizarea resurselor subterane;
- vulnerabilitatea subsolului;
- localizarea obiectivelor geologice protejate, a proceselor geologice sau a altor zone problematice.

4.5) Componenta de mediu "BIODIVERSITATE"

- informații despre ecosisteme naturale: forestiere, de luncă, de stepă, acvatice și palustre;
- informații despre ariile naturale protejate de stat și obiecte ale rețelei ecologice locale, naționale, paneuropene și Emerald din amplasament și/sau terenurile adiacente – distanța până la aria naturală protejată și/sau zona de protecție a acesteia, descrierea succintă a ariei naturale protejate și rețelei ecologice;
- informații despre fondul forestier de stat, zone și fâșii de protecție cu vegetație forestieră, tipul și compoziția pădurii; spații verzi – starea arboretului, zonele de protecție a spațiilor verzi;
- deținătorul și sau proprietarul fondului forestier, zonelor de protecție, spațiilor verzi;
- informații despre *flora locală*: compoziția pe specii; stabilirea speciilor cu statut special de protecție (incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova și în listele tratatelor internaționale, la care Republica Moldova este Parte);
- informații despre existența speciilor de importanță economică: medicinale, furajere, aromatice, energetice etc., inclusiv a habitatul și condițiile de răspândire a obiectelor regnului vegetal;
- informații despre *fauna locală* – compoziția pe specii de păsări, mamifere, pești, amfibii, reptile, nevertebrate; vânat, specii rare de pești;
- locurile și condițiile de reproducere, iernare și hibernare; căile de migrație;
- habitate ale speciilor de animale incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova și în listele tratatelor internaționale, la care Republica Moldova este Parte.

Impactul prognozat:

Descrierea oricăror modificări prognozate asupra ecosistemelor naturale: forestiere, de luncă, de stepă, acvatice și palustre produse de activitatea planificată.

Impactul potențial asupra regnului vegetal și animal:

- modificarea suprafeței fondului forestier de stat, zonelor și fâșiilor de protecție cu vegetație forestieră, spațiilor verzi (%), produsă din cauza proiectului propus;
- schimbări asupra vârstei, compoziției pe specii și a tipurilor de fond forestier, inclusiv impactul acestor schimbări asupra mediului;
- distrugerea sau alterarea habitatelor speciilor de plante incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova și în listele tratatelor internaționale, la care Republica Moldova este Parte;
- modificarea/distrugerea populației de plante;
- modificarea compoziției pe specii: specii locale sau aclimatizate, răspândirea speciilor invadatoare;
- modificări ale resurselor speciilor de plante cu importanță economică;
- degradarea florei din cauza factorilor fizici (lipsa luminii, compactarea solului, modificarea condițiilor hidrologice, etc.);
- impactul potențial asupra obiectelor regnului vegetal, inclusiv impactul acestor schimbări asupra mediului, în cazul amplasării a depozitelor de deșeuri neautorizate, de la poluarea cu chimicale, de la resturi animaliere, de la produse petroliere și alte substanțe nocive, etc.;
- distrugerea sau modificarea habitatelor speciilor de animale incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova și în listele tratatelor internaționale, la care Republica Moldova este Parte;

j) impactul potențial asupra obiectelor regnului animal: pericole ce amenință starea speciilor și populațiilor de păsări, mamifere, pești, amfibii, reptile, nevertebrate;

k) dinamica resurselor de specii de vânat și a speciilor rare de pești; dinamica resurselor animale;

l) modificarea/distrugerea căilor de migrare; modificarea/reducerea locurilor de reproducere, iernare și hibernare;

m) pericolul distrugerii regnului vegetal și animal în caz de accident;

n) impactul transfrontier.

Măsuri de diminuare a impactului:

a) măsuri pentru diminuarea impactului provocat de schimbări ale ecosistemelor naturale și ariilor naturale protejate de stat, fondului forestier, zonelor și fâșiilor de protecție cu vegetație forestieră, spațiilor verzi;

b) protecția și reconstrucția resurselor biologice provocat speciilor de floră, a locurilor de răspândire ale acestora;

c) protecția și reconstrucția speciilor incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova și în listele tratatelor internaționale, la care Republica Moldova este Parte;

d) măsuri de protecție și restaurare a căilor de emigrare;

e) măsuri de protecție sau reducere a degradării florei și faunei;

f) măsuri de protecție sau reconstrucție a adăposturilor pentru animale;

g) replantarea arborilor sau a ierbii;

h) măsuri de protejare a faunei acvatice în timpul prelevării apei;

i) alte măsuri pentru reducerea impactului asupra biodiversității, stabilite conform prevederilor legislației în vigoare și cerințele tratatelor internaționale, la care Republica Moldova este Parte.

Hărți și desene la componența de mediu "BIODIVERSITATE":

Se realizează hărți/desene, cu indicarea, ecosistemelor naturale, ariilor naturale protejate, fondului forestier, zonelor și fâșiilor de protecție, spațiilor verzi; liste, materiale fotografice ale habitatelor și a rutelor de migrație a speciilor din Cartea Roșie, se va reprezenta modificările suprafețelor împădurite, pajiștilor, zonelor umede, corpurilor de apă, etc., inclusiv se va face referință la informația oficială statistică, din registre, cadastre, etc.

4.6) Componenta de mediu "PEISAJUL"

a) informații despre peisaj, încadrarea în regiune, diversitatea acestuia;

b) caracteristicile și geomorfologia reliefului pe amplasament;

c) caracteristicile rețelei hidrologice;

d) zone împădurite în arealul amplasamentului.

Impactul prognozat:

a) tipuri de peisaj, utilizarea terenului, modificări în utilizarea terenului;

b) impactul schimbării utilizării terenului asupra stabilității peisajului;

c) explicarea utilizării terenului pe amplasamentul propus urmează a fi completat tabelar după cum urmează:

Utilizarea terenului	Suprafața (ha)		
	Înainte de punerea în aplicare a proiectului	După punerea în aplicare a proiectului	Recultivată
În agricultură: - teren arabil - grădini - pășuni			
Păduri			
Drumuri			
Zone construite (curți, suprafață construită)			
Ape			
Alte terenuri: - vegetație plantată - zone umede - teren deteriorat - teren nefolosit			
TOTAL:			

d) raportul dintre teritoriul natural sau cel parțial antropizat și cel din zonele urbanizate (drumuri, suprafețe construite), schimbări ale acestui raport;

e) impactul proiectului asupra cadrului natural, fragmentării ecosistemului natural, valoarea estetică a peisajului, inclusiv cel transfrontier;

f) relația dintre proiect și zonele protejate (rezervații, parcuri naturale, zone-tampon etc.), impactul prognozat asupra acestor zone, stadiul de protecție și stadiul folosirii lor;

g) relația dintre proiect și zonele naturale folosite în scop recreativ (păduri, zone verzi, parcuri în zonele împădurite, campinguri, corpuri de apă), impactul prognozat asupra acestor zone și asupra folosinței lor;

h) vizibilitatea amplasamentului proiectului din diferite locuri de observare;

i) numărul (abundența) și diversitatea punctelor de observare și rezistența acestora la un număr mare de vizitatori; stabilirea punctelor de observare.

Măsuri de diminuare a impactului:

a) fezabilitatea, dimensiunile și măsurile de recultivare sau renaturalizate a terenului degradat din interiorul și din afara amplasamentului;

- b) folosirea terenului din amplasamentul propus în scop recreativ;
- c) măsuri de evitare a impactului - alegerea amplasamentului obiectivului, planificarea pe amplasament, alegerea proiectului potrivit, a materialelor și a tipului de construcție, modelarea interacțiunii dintre relief și clădiri, zone verzi pe amplasament, creșterea potențialului estetic.

Hărți la componenta de mediu "PEISAJUL":

- a) hartă cu indicarea folosinței terenului, schimbărilor și măsurilor de protecție;
- b) o hartă cu indicarea impactului produs de proiect asupra cadrului natural și asupra zonelor protejate;
- c) o hartă/schiță cu indicarea impactului estimat asupra resurselor estetice și care asigură recreerea;
- d) o schiță cu indicarea zonelor verzi plantate în teritoriu.

4.7) Componenta "MEDIUL SOCIAL ȘI ECONOMIC"

- a) impactul potențial al activității propuse asupra caracteristicilor demografice/populației locale;
- b) număr de locuitori în zona de impact, schimbări de populație;
- c) locuitori permanenți și vizitatori; tendințe de migrație a locuitorilor;
- d) caracteristicile populației în zona de impact (distribuție după vârstă, sex, educație, dimensiunea familiei, grup etnic);
- e) impactul potențial al proiectului asupra condițiilor economice locale, piața de muncă, dinamica șomerilor;
- f) investițiile locale și dinamica acestora;
- g) prețul terenului în zona aflată în discuție (rezidențială, comercială, zone industriale) și dinamica acestuia;
- h) impactul potențial asupra activităților economice (agricultură, silvicultură, piscicultură, recreere, turism, transport, minerit, construcția de locuințe cu unul sau mai multe etaje, comerț angro sau en-detail);-
- i) impact potențial al proiectului asupra condițiilor de viață din zonă;
- j) public posibil nemulțumit de existența proiectului;
- k) informații despre rata îmbolnăvirilor la nivelul locuitorilor;
- l) impactul potențial al proiectului asupra condițiilor de viață ale locuitorilor (schimbări asupra calității mediului, zgomot, scăderea calității hranei).

Măsuri de diminuare a impactului:

Descrierea măsurilor pentru diminuarea impactului proiectului asupra mediului natural și economic.

4.8) Componenta "CONDIȚII CULTURALE ȘI ETNICE, PATRIMONIUL CULTURAL"

- a) impactul potențial al proiectului asupra condițiilor etnice și culturale;
- b) impactul potențial al proiectului asupra obiectivelor de patrimoniu cultural, arheologic sau asupra monumentelor istorice.

5) ANALIZA SOLUȚIILOR ALTERNATIVE

Pentru identificarea alternativei optime, raportul studiului de evaluare a impactului asupra mediului va cuprinde:

- a) descrierea alternativelor: amplasament alternativ, alt moment pentru demararea proiectului, alte soluții tehnice și tehnologice, măsuri de ameliorare a impactului asupra mediului etc., cu indicarea motivelor care au condus la alegerea făcută;

b) analiza mărimii impactului, durata, reversibilitatea, viabilitatea și eficiența măsurilor de ameliorare pentru fiecare alternativă a proiectului și pe fiecare componentă de mediu.

În funcție de tipul proiectului se pot aplica diverse metode de analiză și de comparație a alternativelor, precum: liste de control, matrice, hărți, modele matematice (inclusiv GIS - Geographical Information System), metode de analiză statistică și economică etc.

Pe baza informațiilor de mai sus se efectuează analiza și compararea alternativelor studiate, cu luarea în considerare a impactului asupra componentelor mediului și a interacțiunii dintre acestea.

6) MONITORIZAREA

Se furnizează un plan de monitorizare a mediului, cu indicarea componentelor de mediu care urmează a fi monitorizate, a periodicității, a parametrilor și a amplasamentului ales pentru monitorizarea fiecărui factor.

În funcție de tipul proiectului se prevede ca monitorizarea să se facă atât în timpul fazelor de construcție, cât și de funcționare, respectiv în timpul fazelor de închidere, refacere/reconstituire a mediului și postînchidere.

7) SITUAȚII DE RISC

- a) riscuri naturale (cutremur, inundații, secetă, alunecări de teren etc.);
- b) accidente potențiale (analiză de risc);
- c) analiza posibilității apariției unor accidente industriale cu impact semnificativ asupra mediului, inclusiv cu impact negativ semnificativ dincolo de granițele țării;
- d) planuri pentru situații de risc;
- e) măsuri de prevenire a accidentelor.

Analiza situațiilor de risc se prezintă în rezumat, comparativ, pentru fiecare alternativă la proiect.

8) DESCRIEREA DIFICULTĂȚILOR

Se descriu dificultățile (tehnice sau practice) întâmpinate de titularul documentației în timpul realizării studiului de evaluare a impactului asupra mediului.

9) REZUMAT FĂRĂ CARACTER TEHNIC (NON-TEHNIC)

Se realizează un rezumat, fără date tehnice, al tuturor informațiilor furnizate în raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, care să cuprindă cel puțin:

- a) descrierea activității, evitându-se pe cât posibil, utilizarea termenilor/noțiunilor tehnice, a explicațiilor științifice, etc;
- b) metodologiile utilizate în evaluarea impactului asupra mediului și, dacă există, incertitudini semnificative despre proiect și efectele sale asupra mediului;
- c) impactul prognozat asupra mediului;
- d) identificarea și descrierea zonei în care se resimte impactul;
- e) măsurile de diminuare a impactului pe componente de mediu;

f) concluziile majore care au rezultat din evaluarea impactului asupra mediului;
g) prognoza asupra calității vieții/standardului de viață și asupra condițiilor sociale în comunitățile/localitățile afectate de impact;

h) enumerarea, când este cazul, a altor avize, acorduri obținute;

10) DOCUMENTE ANEXATE

Evaluarea propunerilor motivate (justificate) ale publicului și minutele prezentării documentației privind evaluarea impactului asupra mediului în dezbateră publică.

Anexa nr.12
la Ghidul cu privire la executarea procedurilor
privind evaluarea impactului asupra mediului

ANUNȚUL PUBLIC privind consultarea documentației privind evaluarea impactului asupra mediului și participarea la dezbateră publică

...../(denumirea autorității competente pentru protecția mediului).....,
informează că în cadrul procedurii de evaluare a impactului asupra mediului (când este cazul, se va indica în context transfrontier) stabilită în Legea nr.86 din 29 mai 2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, în data de ....., a fost depusă documentația privind evaluarea impactului asupra mediului, care integrează printr-un raport, concluziile studiului de evaluare realizat de către ...../(denumirea și adresa titularului documentației) ....., structura căruia fost coordonată prin avizul nr.....din ..... de către ...../(denumirea autorității competente pentru protecția mediului).

Astfel, în conformitate cu art.21 și art.22 al Legii nr.86 din 29 mai 2014, și în vederea garantării și respectării principiului transparenței și accesibilității informației publice, a actelor emise de către autoritățile administrației publice, .../(denumirea autorității competente pentru protecția mediului)..... ,

ANUNȚĂ PUBLICUL INTERESAT

despre posibilitatea consultării cu conținutul documentației privind evaluarea impactului asupra mediului, necesară pentru obținerea acordului de mediu, pentru amplasarea proiectului ...../(denumirea activității planificate)..... , pe teritoriul administrativ al ...../(denumirea administrației/lor publice locale)..... .

Tipul deciziei posibile luate de ...../(denumirea autorității competente pentru protecția mediului)....., poate fi aprobarea emiterii sau refuzul eliberării acordului de mediu.

Informația privind potențialul impact asupra mediului al proiectului integrată în documentația privind evaluarea impactului asupra mediului, cât și rezumatul non-tehnic al acesteia poate fi consultată pe suport de hârtie la următoarele adrese:

- sediul ...../(denumirea și adresa completă a sediului administrației publice locale de nivelul întâi sau doi pe al cărei teritoriu se va realiza activitatea planificată, în situația când este cazul, se va indica locul asigurat și oferit pentru consultare publicului interesa)..... ,

- sediul ...../(numele și adresa inițiatorului proiectului și/sau titularului documentației, în situația când este cazul, se va indica locul asigurat și oferit pentru consultare publicului interesa),

- în situația când este cazul, se va indica sediul ...../(denumirea și adresa administrației publice centrale de specialitate).....,

- sediul ...../(denumirea și adresa autorității competente pentru protecția mediului)..... ,

în zilele de .....; între orele .....

Documentele menționate sunt disponibile și la următoarea/le pagină/e web oficială:

1)...; 2)...; etc. (se va indica adresa exactă a paginii web oficiale și/sau a linku-lui, sau se va specifica rezumativ parcurgerea operațiunilor din modulele/domeniile/rubricile paginii web oficiale pentru a accesa și/sau descărca fișierele electronice, etc).

Dezbateră publică asupra documentației privind evaluarea impactului asupra mediului **va avea loc** la ...../(adresa) ....., în data de ....., începând cu orele .....

Publicul interesat poate înainta în formă scrisă, comentarii/observații justificate și relevante la conținutul documentației privind evaluarea impactului asupra mediului în termen de 30 zile din data publicării prezentului anunț, sau le poate înainta în formă verbală în data desfășurării dezbaterii publice.

Comentariile se pot depune direct la sediul sau transmise în adresa inițiatorului, administrației publice locale, cât și autorității competente pentru protecția mediului responsabilă de coordonarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului a activității planificate/proiectului.

Data afișării anunțului .....

..... / semnătură, nume, prenume; ...../ ștampilă umedă.

Anexa nr.13
la Ghidul cu privire la executarea procedurilor
privind evaluarea impactului asupra mediului

ANUNȚUL PUBLIC privind consultarea documentației privind evaluarea impactului asupra mediului și participarea la dezbateră publică

...../(denumirea și adresa inițiatorului activității planificate sau titularul documentației)..... ,
informează că în cadrul procedurii de evaluare a impactului asupra mediului (când este cazul, se va indica în context transfrontier) stabilită în Legea nr.86 din 29 mai 2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, și anume în conformitate cu art.21 și art.22 ale Legii,

ANUNȚĂ PUBLICUL INTERESAT despre posibilitatea consultării cu conținutul documentației privind evaluarea impactului asupra mediului, necesară pentru obținerea acordului de mediu, pentru amplasarea proiectului ...../(denumirea activității planificate)..... , pe teritoriul administrativ al ...../(denumirea administrației/lor publice locale)..... .

Documentația este elaborată de către ...../(denumirea și adresa titularului documentației) ..... , în cadrul studiului de evaluare integrat într-un raport, structura căreia a fost coordonată prin avizul nr.....din ..... de către ...../(denumirea autorității competente pentru protecția mediului).

Tipul deciziei posibile luate de ...../(denumirea autorității competente pentru protecția mediului)....., poate fi aprobarea emiterii sau refuzul eliberării acordului de mediu.

Informația privind potențialul impact asupra mediului al proiectului integrată în raportul la studiul evaluării impactului asupra mediului, cât și rezumatul non-tehnic al acestuia poate fi consultată pe suport de hârtie la următoarele adrese:

- sediul ...../(denumirea și adresa autorității competente pentru protecția mediului)..... ,
  - sediul ...../(denumirea și adresa administrației publice locale de nivelul întâi sau doi pe al cărei teritoriu se va realiza activitatea planificată, în situația când este cazul, se va indica locul asigurat și oferit publicului interesat pentru consultare)..... ,
  - în situația când este cazul, se va indica sediul ...../(denumirea și adresa administrației publice centrale de specialitate)..... ,
  - sediul ...../(numele și adresa inițiatorului proiectului și/sau titularului documentației, în situația când este cazul, se va indica locul asigurat și oferit publicului interesat pentru consultare)..... ,
- în zilele de .....; între orele .....

Documentele menționate sunt disponibile și la următoarea/le pagină/e web oficială:

1)...; 2)...; etc. (se va indica adresa exactă a paginii web oficiale și/sau a linku-lui, sau se va specifica rezumativ parcurgerea operațiunilor din modulele/domeniile/rubricile paginii web oficiale pentru a accesa și/sau descărca fișierele electronice, etc).

Dezbaterea publică asupra documentației privind evaluarea impactului asupra mediului va avea loc la ..... / (adresa) ..... , în data de ..... , începând cu orele .....

Publicul interesat poate înainta în formă scrisă, comentarii/observații justificate și relevante la conținutul documentației privind evaluarea impactului asupra mediului în termen de 30 zile din data publicării prezentului anunț, sau le poate înainta în formă verbală în data desfășurării dezbaterii publice.

Comentariile se pot depune direct la sediul sau transmise în adresa inițiatorului, administrației publice locale, cât și autorității competente pentru protecția mediului responsabilă de coordonarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului a activității planificate/proiectului.

Data afișării anunțului .....

..... / semnătură, nume, prenume; ...../ ștampilă umedă.

Anexa nr.14
la Ghidul cu privire la executarea procedurilor
privind evaluarea impactului asupra mediului

Aspecte practice de analiză a informațiilor cu privire la efectele proiectului asupra mediului, furnizate în raportul studiului de evaluare a impactului asupra mediului

După evaluarea efectelor asupra mediului prin realizarea raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului urmează etapa de analiză și examinare a modului în care au fost tratate problemele cerute în etapa de coordonare a Programului de realizare a evaluării (etapa de definire a domeniului). Cerințele privind realizarea etapei de analiză și examinare a informațiilor furnizate în raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului cât și competențele autorității responsabile pentru îndeplinirea acestei atribuții sunt conținute în art.23 din Legea nr.1515/1993 și în art.5 alin.c), art.21 alin.(1) și art.23 alin.(1) din Legea nr.86/2014, care deduce și confirmă competențele și atribuțiile autorității competente pentru examinarea și luarea deciziei de acceptare sau de definitivare a documentației și/sau de aprobare a deciziei de emiterie sau refuz motivat de eliberare a acordului de mediu, necesar pentru dezvoltarea proiectului aflat în procedura de evaluare a impactului asupra mediului.

Toate instrumentele elaborate până în prezent în alte țări pentru realizarea etapei de analiză folosesc o formă sau alta de liste de control. Lista poate fi folosită în două scopuri:

1) pentru a evalua calitatea raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, în scopul luării deciziei de eliberare a acordului de mediu; în acest caz utilizatorul listei de control va aprecia dacă raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului este adecvat sau neadecvat. Dacă raportul este neadecvat, Lista de control va indica utilizatorului care sunt informațiile suplimentare care mai trebuie solicitate;

2) pentru a identifica necesitatea îmbunătățirii procesului de evaluare a impactului asupra mediului; de exemplu, se poate analiza care dintre informațiile solicitate în mod legal și furnizate de inițiatorii diferitelor proiecte sau titularilor documentațiilor sunt de regulă de cea mai proastă calitate, necesitând astfel viitoare cercetări, ori se poate analiza calitatea în general sau evoluția în timp a calității studiilor de evaluare elaborate pentru diferite tipuri de proiecte.

1. Calitățile necesare raportului la studiu de evaluare a impactului asupra mediului pentru a fi considerat bun:

- 1) să conțină o descriere clară a proceselor urmărite;
- 2) să prezinte o structură clară și o secvență logică a informațiilor, de exemplu: impactul potențial, condițiile existente, impactul prognozat (tip, extindere, mărime), posibilitățile de diminuare, mărimea și importanța impactului rezidual;
- 3) să conțină trimiteri bibliografice la sursele de informații folosite;
- 4) să fie concis, cuprinzător și obiectiv;
- 5) să fie imparțial;
- 6) să includă o descriere completă a proiectului propus;
- 7) să folosească diagrame, ilustrații, fotografii și alte materiale grafice;
- 8) să folosească o terminologie consecventă;
- 9) să prezinte un glosar al termenilor/noțiunilor folosite;
- 10) să acopere în mod corespunzător aspectele complexe;
- 11) să conțină o descriere adecvată a metodelor folosite pentru studierea fiecărui aspect de mediu;
- 12) să acopere fiecare aspect de mediu în mod proporțional cu importanța sa;
- 13) să demonstreze consultarea corespunzătoare a tuturor factorilor interesați;
- 14) să includă luarea în considerare a variantelor la proiect;
- 15) să prezinte programul de măsuri pentru limitarea efectelor și pe cel de monitoring;
- 16) să conțină un rezumat fără caracter tehnic;
- 17) să evidențieze modul în care se respectă cerințele altor reglementări.

Lista de control pentru etapa de analiză, prezentată în formă de tabel, constituie un suport pentru analiza gradului de conformitate a raportului la studiul de evaluare cu cerințele exprimate în recomandările/îndrumările din avizul de coordonare a Programului de realizare a evaluării impactului asupra mediului, și cu ceea ce este acceptat ca fiind o practică bună în procesul de evaluare a impactului asupra mediului. Atunci când se spune despre un raport la studiul de evaluare a impactului asupra mediului că este adecvat, se are în vedere cât de complet și de potrivit este acest studiu din punct de vedere al procesului de decizie.

Utilizatorul listei de control va analiza dacă raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului îndeplinește două obiective:

1) furnizează decidenților toate informațiile necesare pentru aprobarea deciziei de emiteră sau refuzul eliberării acordului de mediu;

2) permite comunicarea eficientă cu factorii consultați și cu publicul larg, astfel încât aceștia să poată face comentarii într-un mod folositor cu privire la proiect și la efectele sale asupra mediului.

Este important să se arate că Lista de control pentru etapa de analiză nu constituie o verificare din punct de vedere tehnic sau științific a concluziilor raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, lucru ce nu poate fi făcut decât de experți.

2. Folosirea listei de control pentru etapa de analiză a raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului.

Lista de control va fi luată în considerare de către autoritatea competentă atunci când efectuează analiza, pentru a vedea dacă raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului este corespunzător, adică dacă problemele semnalate în etapa de coordonare a Programului de realizare (definire a domeniului de evaluare) au fost tratate în totalitate și la gradul de extindere cerut.

În acest capitol se prezintă două seturi de instrucțiuni pentru folosirea listei de control:

1) primul, pentru a vedea dacă informațiile prezentate în raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului sunt adecvate pentru procesul de decizie sau mai trebuie completate;

2) al doilea, pentru a vedea dacă sunt necesare cercetări viitoare sau dacă există aspecte care trebuie urmărite în continuare.

Lista este organizată în 8 secțiuni:

1. "Descrierea proiectului";
2. "Alternativele considerate";
3. "Descrierea factorilor de mediu posibil afectați de proiect";
4. "Descrierea posibilelor efecte semnificative ale proiectului, inclusiv a celor transfrontiere";
5. "Descrierea măsurilor de reducere a efectelor";
6. "Rezumat fără caracter tehnic";
7. "Calitatea prezentării";
8. "Aprecieri generală a raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului".

În cadrul fiecărei secțiuni există un număr de întrebări, unele dintre ele fiind însoțite de observații care vin în sprijinul utilizatorului.

3. Analiza calității raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului.

Pasul 1

Se va face o citire rapidă și de ansamblu a raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului pentru a se vedea cum este organizat și ce conține.

Pasul 2

Se parcurge Lista de control pentru a se decide dacă întrebările sunt relevante pentru proiectul respectiv. Dacă întrebările sunt relevante, se scrie "DA" în coloana 2.

Pasul 3

Pentru fiecare întrebare identificată ca fiind relevantă se analizează în detaliu raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului și se hotărăște dacă informațiile specifice la care se referă întrebarea se regăsesc în raport într-un mod care să fie suficient pentru decident. În situația când este cazul, se completează coloana 3 cu "adecvat" sau "neadecvat".

Pentru a face această apreciere utilizatorul listei de control va avea în vedere următoarele aspecte: dacă există unele omisiuni și, în caz afirmativ, dacă omisiunile sunt vitale pentru procesul de decizie.

Următorii factori pot fi luați în considerare atunci când se apreciază acest lucru:

- 1) mărimea și complexitatea proiectului și sensibilitatea mediului receptor;
- 2) dacă problemele de mediu ridicate de proiect sunt de importanță majoră;
- 3) părerea publicului și a consultanților, precum și existența unor controverse.

Pasul 4

Dacă răspunsul la întrebarea din Lista de control, în coloana 3, este "neadecvat" se vor nota în coloana 4 natura informațiilor care se cer suplimentar și, eventual, sugestii despre sursa și modul de obținere a acestor informații.

La sfârșitul fiecărei secțiuni a listei de control utilizatorul poate completa lista cu anumite tipuri de informații neincluse inițial, în cazul în care consideră că acestea sunt relevante pentru anumite caracteristici ale proiectului.

4. Aprecierea mai detaliată a calității raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului.

O astfel de apreciere poate fi necesară la compararea rapoartelor la studiile de evaluare a impactului asupra mediului, realizate pentru un număr mai mare de proiecte, în următoarele scopuri:

- 1) pentru a se vedea care dintre cerințe au fost îndeplinite în mod satisfăcător și care nu;
- 2) pentru a se vedea care a fost calitatea informațiilor în evaluările de impact pentru anumite tipuri de proiecte;
- 3) pentru a se vedea cum a evoluat calitatea acestor informații în timp;
- 4) etc.

În acest caz se folosește tot Lista de control prezentată în tabelul de mai jos, iar pașii parcurși sunt identici cu cei prezentați la "Analiza calității raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului", cu excepția pasului 3, care se modifică în felul următor.

Pentru înscrierea aprecierii în coloana 3, în locul calificativelor "adecvat"/"neadecvat" utilizatorul va folosi un sistem de gradare, de exemplu:

A: Informații complete, fără lipsuri sau puncte slabe;

B: Informații bune, cu foarte mici puncte slabe, care nu sunt importante pentru decident;

C: Informații adecvate, cu unele lipsuri sau puncte slabe, care nu sunt vitale pentru procesul de decizie;

D: Informații slabe, cu lipsuri sau puncte slabe, care pot influența nefavorabil procesul de decizie, dar pot fi completate cu puțin efort;

E: Informații foarte slabe, cu mari lipsuri și puncte slabe, care pot întârzia procesul de decizie și necesită efort considerabil pentru a fi completate.

Aprecierea poate fi completată cu un pas final pentru a formula o apreciere de ansamblu a raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului. Pentru acest scop Lista de control cuprinde o secțiune finală. Utilizatorul va da o notă pentru calitatea informațiilor din fiecare secțiune, iar pe baza acestora va calcula nota finală a întregului raport la studiul de evaluare a impactului asupra mediului.

5. Luarea deciziei etapei de analiză

În cazul în care există cel puțin un răspuns "neadecvat" în coloana 3, autoritatea competentă solicită definitivarea raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului.

Dacă nu există nici un răspuns "neadecvat", autoritatea competentă, la necesitate prin/cu consultarea grupului de lucru pentru analiză tehnică a informației privind evaluarea impactului asupra mediului, ia decizia de acceptare a raportului.

LISTA DE CONTROL pentru etapa de analiză a informațiilor cu privire la efectele proiectului asupra mediului, furnizate în raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului

SECȚIUNEA 1-ii "DESCRIEREA PROIECTULUI"				
Nr. crt.	Întrebarea	Relevanța	Tratată adecvat?	Ce informații suplimentare sunt necesare
1	2	3	4	4
Obiectivele și caracteristicile fizice ale proiectului				
1.	Este explicată necesitatea obiectivelor proiectului?			
2.	Este descris programul pentru implementarea proiectului, detaliind durata estimativă, datele de început și de sfârșit ale construcției, funcționării și dezafectării? (aceasta trebuie să includă fazele diferitelor activități din cadrul fazelor principale ale proiectului)			
3.	Sunt descrise toate componentele importante ale proiectului? (vezi lista de activități de realizare a proiectului specificate la etapele precedente: prealabilă, de coordonare a Programului de realizare)			
4.	Este identificată localizarea fiecărei părți din proiect folosind hărți,			

	planuri și diagrame?			
5.	Este descris amplasamentul proiectului? (inclusiv cota terenului, clădiri, structuri, lucrări subterane, lucrări în zone și fâșii de protecție a apelor, instalații de depozitare, ape, spații verzi, coridoare de acces, granițe)			
6.	Pentru lucrările de tip liniar, sunt descrise traseul, aliniamentele orizontale și verticale, excavațiile și lucrările de terasament?			
7.	Sunt descrise toate activitățile implicate în construcția proiectului?			
8.	Sunt descrise toate activitățile implicate în funcționarea proiectului?			
9.	Sunt descrise toate activitățile implicate în dezafectarea proiectului? (ex. închiderea, demontarea, demolarea, degajarea, refacerea/reconstituirea terenului, refolosirea amplasamentului, etc.)			
10.	Sunt descrise orice alte servicii adiționale necesare proiectului? (ex. căi de acces, canalizare, depozitarea deșeurilor, electricitate, telecomunicații) sau dezvoltări (ex. drumuri, porturi și/sau cheiuri fluviale, linii de înaltă tensiune, conducte, etc.)			
11.	Sunt identificate orice alte dezvoltări ulterioare posibil să apară ca urmare a proiectului? (ex. noi locuințe, drumuri, alimentări cu apă sau canalizare, extragere substanțe minerale, alte lucrări de infrastructură)			
12.	Sunt identificate orice alte activități existente care vor fi modificate sau schimbate ca o consecință a proiectului?			
13.	Sunt identificate orice alte dezvoltări existente sau planificate cu care proiectul poate avea efecte cumulative?			
Mărimea proiectului				
14.	Suprafața de teren ocupată de fiecare dintre componentele permanente ale proiectului este cuantificată și indicată pe o hartă?			
15.	Suprafața de teren cerută temporar pentru construcție este cuantificată și trasată pe hartă?			
16.	Sunt descrise refacerea/reconstituirea stării inițiale și folosințele ulterioare ale terenului ocupat temporar cu activitățile implicate de proiect?			
17.	Este identificată mărimea oricăror structuri sau altor lucrări dezvoltate ca parte a proiectului? (ex. suprafața și înălțimea construcțiilor, mărimea excavațiilor, suprafața sau înălțimea instalațiilor tehnice, înălțimea unor structuri cum ar fi taluzeze, podurile, coșurile de fum, debitul și adâncimea apei, etc)			
18.	Sunt descrise forma și aspectul oricăror structuri sau altor lucrări dezvoltate ca parte a proiectului? (ex. tipul, finisajul și culoarea materialelor, arhitectura clădirilor și structurilor, speciile de plante, suprafețele de teren etc.)			
19.	Pentru proiectele de dezvoltare urbană sau altele similare, sunt descrise numărul precum și alte caracteristici ale noii populații sau mediului de afaceri?			
20.	Pentru proiectele ce presupun strămutarea populației sau afacerilor acesteia, este descris numărul sau alte caracteristici ale populației strămutate?			
21.	Pentru noile infrastructuri de transport sau proiecte generatoare de trafic intens, sunt descrise tipul, volumul, distribuția temporală și geografică a traficului generat sau diversificat ca o consecință a proiectului?			
Procese de producție și resurse utilizate				
22.	Sunt descrise toate procesele implicate în funcționarea proiectului? (ex. procese de fabricație, producerea de materii prime de bază, practici agricole și silvice, procese de extracție, etc)			
23.	Sunt descrise tipul și cantitatea de produse finite rezultate din proiect? De ex. acestea pot fi produse primare sau fabricate, bunuri cum ar fi energia sau apa, sau servicii cum ar fi locuințe, transport, comerț, recreere, educație, servicii ale municipalității (apă, gunoi etc.)			
24.	Sunt discutate tipurile și cantitățile de materii prime și de energie necesare pentru construcție și funcționare?			
25.	Sunt discutate implicațiile extracției de materii prime asupra mediului?			
26.	Este discutată eficiența folosirii energiei și materiilor prime?			
27.	A fost identificat și cuantificat orice material periculos folosit, stocat, manevrat sau produs în cadrul proiectului? - în timpul construcției - în timpul funcționării - în timpul dezafectării			
28.	A fost discutat, transportul de materii prime și creșterea traficului implicat? (inclusiv transportul auto, feroviar și naval) - în timpul construcției			

	- în timpul funcționării - în timpul dezafectării			
29.	Sunt discutate locurile de muncă create sau pierdute ca urmare a proiectului? - în timpul construcției - în timpul funcționării - în timpul dezafectării			
30.	Sunt estimate planurile de acces și creșterea traficului pentru transportul muncitorilor și vizitatorilor? - în timpul construcției - în timpul funcționării - în timpul dezafectării			
31.	Este discutată cazarea și furnizarea de servicii pentru angajații temporari sau permanenți ai proiectului? (întrebare relevantă pentru proiectele care necesită migrarea unei substanțiale forțe de muncă în zonă în perioada construcției sau pe termen lung)			
Deșeuri și emisii				
32.	Sunt identificate tipurile și cantitățile de deșeuri solide generate de proiect? (inclusiv deșeuri provenite din construcții și demolare, pierderi suplimentare, deșeuri din procese tehnologice, produse secundare, plus producție sau rebuturi, deșeuri periculoase, deșeuri municipale, deșeuri provenite din curățarea amplasamentului, deșeuri agricole sau forestiere, deșeuri miniere, deșeuri din dezafectare) - în timpul construirii - în timpul funcționării - în timpul dezafectării			
33.	Este discutată compoziția și toxicitatea sau periculozitatea deșeurilor solide produse de proiect?			
34.	Sunt descrise metodele pentru colectarea, depozitarea, tratarea, transportul și depozitarea finală a acestor deșeuri?			
35.	Este discutat amplasamentul depozitării finale a tuturor deșeurilor solide?			
36.	Sunt identificate tipurile și cantitățile de efluenți lichizi generate de proiect? (inclusiv scurgerea și deversarea/evacuarea, deșeuri din procese tehnologice, ape de răcire, ape uzate, ape uzate epurate) - în timpul construcției - în timpul funcționării - în timpul dezafectării			
37.	Este discutată compoziția și toxicitatea sau periculozitatea tuturor efluenților lichizi produși de proiect?			
38.	Sunt descrise metodele pentru colectarea, depozitarea, tratarea/epurarea, transportul și depozitarea finală a acestor efluenți lichizi?			
39.	Este discutat amplasamentul depozitării finale a tuturor efluenților lichizi?			
40.	Sunt identificate tipul și cantitățile de emisii de poluanți gazoși și de pulberi generate de proiect? (inclusiv emisii din proces, emisii spontane, emisii din arderea combustibililor fosili din surse staționare și mobile, emisii din trafic, praf din materialele manevrate, mirosuri) - în timpul construcției - în timpul funcționării - în timpul dezafectării			
41.	Este discutată compoziția și toxicitatea sau periculozitatea tuturor emisiilor în atmosferă produse de proiect?			
42.	Sunt descrise metodele de colectare, tratare și eliminare finală a acestor emisii?			
43.	Sunt identificate caracteristicile surselor de emisii în atmosferă precum și caracteristicile acestor eliminări? (ex. localizare, înălțimea coșului de evacuare, viteza și temperatura emisiei, etc.)			
44.	Este discutat potențialul de recuperare a resurselor din deșeuri și reziduuri? (inclusiv refolosirea, reciclarea sau recuperarea energiei din deșeuri solide sau efluenți lichizi)			
45.	Sunt identificate și cuantificate toate sursele de zgomot, căldura, lumina sau altă formă de radiație electromagnetică provenite din proiect? (inclusiv echipamente, procese, lucrări de construcții, trafic etc.)			
46.	Sunt discutate metodele de estimare a cantităților și compoziției tuturor reziduurilor și emisiilor identificate (precum și eventualele dificultăți)?			
47.	Este discutată incertitudinea legată de estimările reziduurilor și emisiilor)			
	Riscuri de accidente și pericole			

48.	Este discutat orice risc asociat cu proiectul? - din manevrarea materialelor periculoase; - datorită focului, exploziilor; - datorită accidentelor de trafic; - avarii; - expunerea proiectului la dezastre naturale (cutremure, inundații, alunecări de teren, etc.) - posibilitatea existenței unui impact transfrontier datorat riscului de accidente sau altui pericol?			
49.	Sunt descrise măsurile de prevenire și modul de răspuns la accidente și evenimente nedorite? (măsuri de prevenire, pregătire, planuri pentru orice incidente, planuri de urgență etc.)			

Alte întrebări pentru descrierea proiectului

50.	Se vor înscrie întrebările pe care autoritatea competentă pentru protecția mediului le va considera necesare			

**SECȚIUNEA a 2-a
"ALTERNATIVELE CONSIDERATE"**

Nr. crt.	Întrebarea	Relevanța	Tratată adecvat?	Ce informații suplimentare sunt necesare
	1	2	3	4
1.	Este descris procesul prin care a fost dezvoltat proiectul și sunt luate în considerare alternativele din timpul acestui proces? (vezi tipurile de variante descrise în etapele anterioare: prealabilă, coordonare a Programului de realizare)			
2.	Este descrisă starea existentă (în situație fără proiect)?			
3.	Alternativele sunt realiste? Sunt ele alternative veritabile pentru proiect?			
4.	Sunt explicate principalele motive ale alegerii proiectului propus, inclusiv toate motivele din punct de vedere al protecției mediului?			
5.	Sunt comparate principalele efecte asupra mediului produse de proiect cu cele ale alternativelor studiate?			

**SECȚIUNEA a 3-a
"DESCRIEREA FACTORILOR DE MEDIU POSIBIL AFECTAȚI DE PROIECT"**

Nr. crt.	Întrebarea	Relevanța	Tratată adecvat	Ce informații suplimentare sunt necesare
	1	2	3	4

Aspecte ale mediului

1.	Sunt descrise folosințele existente și împrejurimile terenului ce va fi ocupat de proiect și este identificată populația ce locuiește sau folosește terenul? (inclusiv folosirea ca reședințe, spații comerciale, industriale, de recreere și agrement, clădiri structuri sau alte întreprinderi)			
2.	Sunt descrise topografia, geologia, solul și împrejurimile terenului ce va fi ocupat de proiect?			
3.	Sunt descrise trăsăturile semnificative ale topografiei și geologiei arealului și sunt descrise starea și folosința terenului? (inclusiv calitatea solului, stabilitatea și eroziunea, folosința agricolă și calitatea suprafeței agricole)			
4.	Flora și fauna precum și habitatele de pe terenurile ce urmează a fi ocupate de proiect și împrejurimile acestuia, sunt descrise și ilustrate pe o hartă corespunzătoare?			
5.	Sunt descrise populațiile speciilor și caracteristicile habitatelor care pot fi afectate de proiect și sunt definite orice specii protejate sau desemnate a fi protejate?			
6.	Este descris factorul de mediu apă (inclusiv apele de suprafață curgătoare și stătătoare, apele subterane, zonele și fâșiile de protecție a apelor), inclusiv scurgerea și drenajul? (Întrebarea nu este relevantă dacă factorul de mediu apă nu este afectat de proiect)			
7.	Sunt descrise hidrologia, calitatea apei și folosința oricărei surse de apă care poate fi afectată de proiect? (inclusiv folosință pentru			

	alimentarea cu apă, piscicultură, pescuit, îmbăiere, agrement, navigație, evacuarea efluentului)			
8.	Sunt descrise condițiile climatice și meteorologice locale precum și calitatea aerului în arealul respectiv? (întrebarea nu este relevantă dacă atmosfera nu va fi afectată de proiect)			
9.	Este descrisă situație existentă privind zgomotul? (întrebarea nu este relevantă dacă mediul acustic nu va fi afectat de proiect)			
10.	Este descrisă situație existentă privind radiațiile de lumină, căldură și alte forme de radiație electromagnetică (întrebarea nu este relevantă dacă aceste caracteristici ale mediului nu vor fi afectate de proiect)			
11.	Sunt descrise bunurile materiale din arealul respectiv care pot fi afectate de proiect? (inclusiv clădiri, alte structuri, resurse minerale, resurse de apă, etc)			
12.	Sunt descrise toate amplasamentele sau caracteristicile siturilor arheologice, istorice, arhitecturale sau cele de importanță culturală din zonele care pot fi afectate de proiect, inclusiv orice alt sit protejat?			
13.	Este descris peisajul natural sau urban al arealului ce va fi afectat de proiect, inclusiv orice peisaj protejat?			
14.	Sunt descrise condițiile demografice, sociale și socio-economice din arealul respectiv (ex. gradul de ocupare a forței de muncă)?			
15.	Sunt descrise toate modificările ulterioare sub toate aspectele referitoare la mediu, care pot apărea în absența proiectului?			
Colectarea datelor și metodele de efectuare a investigațiilor				
16.	Mărimea zonei investigată prin studiu a fost definită suficient de cuprinzător, astfel încât să includă toate suprafețele posibil a fi afectate semnificativ de proiect?			
17.	Au fost contactate toate agențiile/autoritățile/instituțiile locale și naționale relevante pentru culegerea datelor de bază privind mediul?			
18.	Sursele datelor și informațiilor asupra mediului existent au fost indicate corect în referirile bibliografice?			
19.	Sunt descrise metodele folosite, dificultățile întâmpinate și incertitudinile cu privire la date, atunci când s-au întreprins studii/cercetări pentru caracterizarea stării mediului în situație fără proiect?			
20.	Metodele folosite au fost corespunzătoare scopului urmărit?			
21.	Există lipsuri importante cu privire la datele care descriu starea existentă a mediului; sunt explicate mijloacele folosite în timpul evaluării pentru a suplini aceste lipsuri?			
22.	Dacă au fost necesare investigații pentru a descrie starea existentă a mediului, dar ele nu s-au putut efectua, sunt explicate motivele și sunt indicate propunerile pentru a întreprinde aceste anchete la o etapă ulterioară?			
Alte întrebări pentru descrierea proiectului				
Se vor înscrie întrebările pe care autoritatea competentă pentru protecția mediului le consideră necesare				
Ex.:				
SECȚIUNEA a 4-a “DESCRIEREA POSIBILELOR EFECTE SEMNIFICATIVE ALE PROIECTULUI, INCLUSIV A CELOR TRANSFRONTIERE”				
Nr. crt.	Întrebarea	Relevanța	Tratată adecvat	Ce informații suplimentare sunt necesare
	1	2	3	4
Domeniul efectelor				
1.	Este descris procesul care s-a îndrumat/recomandat domeniul de evaluare la realizarea studiului de impact? (vezi recomandările avizului de coordonare a Programului de realizare)			
2.	Este evident faptul că definirea domeniului a fost abordată în mod sistematic?			
3.	Este evident că s-a efectuat o consultare riguroasă la definirea domeniului?			
4.	Sunt prezentate comentariile și punctele de vedere ale consultanților?			
Proгноza efectelor directe				

5.	Sunt descrise și sunt cuantificate, în dependență de caz, efectele primare directe asupra folosințelor, populației și proprietății?			
6.	Sunt descrise și sunt cuantificate, în dependență de caz, efectele primare directe asupra aspectelor geologice și caracteristicilor solului?			
7.	Sunt descrise și sunt cuantificate, în dependență de caz, efectele primare directe asupra florei și faunei precum și habitatelor?			
8.	Sunt descrise și sunt cuantificate, în dependență de caz, efectele primare directe asupra hidrologiei și calității apei?			
9.	Sunt descrise și sunt cuantificate, în dependență de caz, efectele primare directe asupra folosirii mediului acvatic?			
10.	Sunt descrise și sunt cuantificate, în dependență de caz, efectele primare directe asupra calității aerului și condițiilor climatice?			
11.	Sunt descrise și sunt cuantificate, în dependență de caz, efectele primare directe asupra mediului acustic (zgomot și vibrații)?			
12.	Sunt descrise și cuantificate, în dependență de caz, efectele primare directe ale radiației termice, luminoase, și ale altor forme de radiație electromagnetică?			
13.	Sunt descrise și cuantificate, în dependență de caz, efectele primare directe asupra bunurilor materiale și epuizarea resurselor naturale neregenerabile (combustibili fosili, minereuri)?			
14.	Sunt descrise efectele primare directe asupra așezărilor sau peisajelor de importanță culturală?			
15.	Sunt descrise și ilustrate, dacă este cazul, efectele primare directe asupra calității peisajului natural și asupra punctelor cu priveliște deosebită?			
16.	Sunt descrise și cuantificate, în dependență de caz, efectele primare directe asupra demografiei, condițiilor socio-economice din zonă?			
Prognozarea efectelor secundare, temporare, pe termen scurt, permanente, pe termen lung, accidentale, indirecte și cumulative				
17.	Sunt descrise și cuantificate, în dependență de caz, efectele secundare cauzate de efectele primare asupra oricăror aspecte ale mediului? (ex. efecte asupra faunei, florei sau habitatelor cauzate de poluarea solului, aerului sau apei și de zgomot, efecte asupra folosințelor de apă cauzate de modificările în hidrologia sau calitatea apei, efecte asupra vestigiilor arheologice cauzate de desecarea solului)			
18.	Sunt descrise efectele temporare/pe termen scurt produse în timpul construcției sau în timpul unor faze limitate ale funcționării proiectului sau în timpul dezafectării?			
19.	Sunt descrise efectele permanente asupra mediului cauzate de construcția, funcționarea sau dezafectarea proiectului?			
20.	Sunt descrise efectele pe termen lung asupra mediului provocate de funcționarea proiectului pe durata de viață sau provocate de creșterea gradului de poluare asupra mediului în zona studiată?			
21.	Sunt descrise și cuantificate, în dependență de caz, efectele care pot apărea din accidente, evenimente neobișnuite sau expunerea proiectului la dezastre naturale sau antropice?			
22.	Sunt descrise efectele asupra mediului provocate de activitățile auxiliare? (activitățile auxiliare fac parte din proiect dar în mod obișnuit sunt localizate la distanță față de proiectul principal; ex. construcția rutelor de acces și infrastructurii, traficul, extragerea substanțelor mineral utile, compuși sau materiei prime, generarea și alimentarea cu energie electrică, depozitarea efluenților și deșeurilor, etc)			
23.	Sunt descrise efectele indirecte asupra mediului provocate de dezvoltarea firească a zonei? (dezvoltare firească înseamnă proiecte suplimentare, care nu fac parte din proiectul principal, stimulate să apară prin implementarea proiectului; ex. pentru furnizarea de mărfuri noi sau servicii necesare proiectului, găzduirea noii populații sau afaceri stimulate de proiect)			
24.	Sunt descrise efectele asupra mediului produse de proiect care se cumulează cu cele ale altor proiecte existente sau planificate în zonă?			
25.	Sunt identificate în mod corespunzător extinderea geografică, durata, frecvența, reversibilitatea și probabilitatea apariției fiecărui efect?			
Prognozarea efectelor asupra sănătății populației și aspecte ale dezvoltării durabile				
26.	Sunt descrise și cuantificate, în dependență de caz, efectele primare și secundare asupra sănătății și bunăstării populației? (ex. efecte asupra sănătății provocate de emiterea de substanțe toxice în mediu, riscuri asupra sănătății provenind din pericole majore asociate cu proiectul, efecte cauzate prin schimbarea vectorilor boală, schimbări în condițiile de viață, efecte asupra grupurilor vulnerabile)			
27.	Este discutat, în dependență de caz, impactul asupra problemelor			

	cum ar fi biodiversitatea, schimbări climatice globale și dezvoltarea durabilă?			
Evaluarea importanței efectelor				
28.	Semnificația sau importanța fiecăruia dintre efectele prognozate este discutată în raport cu conformarea la cerințele legale și cu numărul, importanța și sensibilitatea populației, resurselor sau altor receptori afectați?			
29.	Evaluarea efectelor s-a realizat prin compararea cu cerințele standardelor și normativelor naționale sau/și ale recomandărilor internaționale?			
30.	Efectele pozitive asupra mediului sunt descrise la fel de bine ca și cele negative?			
31.	Este explicată clar importanța fiecărui efect?			
Metode de evaluare a impactului				
32.	Sunt descrise metodele folosite pentru prevederea efectelor și sunt discutate în totalitate motivele pentru alegerea lor, dificultățile întâmpinate și incertitudinile asupra rezultatelor obținute?			
33.	Dacă există incertitudine în ce privește detaliile precise ale proiectului și impactul sau asupra mediului, sunt descrise prognozele pentru cea mai nefavorabilă situație?			
34.	Dacă au fost dificultăți în prelucrarea datelor necesare în prognozarea și evaluarea efectelor, sunt discutate aceste dificultăți și implicațiile lor asupra rezultatelor?			
35.	Este descrisă clar baza de evaluare a semnificației și importanței impactului?			
36.	Este descris impactul rezidual (rămas după ce s-au întreprins toate măsurile de limitare a efectelor)?			
37.	Nivelul de tratare al fiecărui efect este corespunzător importanței sale pentru luarea deciziei de emiterie a acordului de mediu? Comentariile din studiu sunt focalizate pe problemele cheie și sunt evitate informațiile irelevante sau inutile?			
38.	S-a acordat o atenție corespunzătoare celor mai severe efecte negative ale proiectului și mai puțină atenție efectelor mai puțin importante?			
Alte întrebări relevante în descrierea efectelor				
	Se completează de către autoritatea competentă pentru protecția mediului cu întrebările necesare			
	Ex.: este descris, în dependență de caz, posibilul impact transfrontier al proiectului?			
Secțiunea a 5-a "DESCRIEREA MĂSURILOR DE REDUCERE A EFECTELOR"				
Nr. crt.	Întrebarea	Relevanța	Adresată adecvat	Ce informații suplimentare sunt necesare
	1	2	3	4
1.	Este discutată posibilitatea reducerii efectelor adverse semnificative asupra oricărei componente a mediului?			
2.	Sunt descrise clar toate măsurile pe care titularul documentației propune să le implementeze pentru a reduce efectele adverse și sunt explicate clar efectele acestor măsuri asupra mărimii și semnificației impactului?			
3.	Dacă efectul măsurilor de reducere asupra mărimii și semnificației impactului este incert, este explicat acest lucru?			
4.	Este clar faptul că titularul documentației s-a angajat să implementeze măsurile de reducere propuse sau, dimpotrivă, este clar că aceste măsuri de reducere sunt doar sugestii și recomandări?			
5.	Sunt explicate motivele titularului documentației pentru alegerea măsurilor de reducere propuse?			
6.	Sunt definite clar responsabilitățile pentru implementarea acestor măsuri, inclusiv fondurile necesare?			
7.	Acolo unde nu se pot aplica măsurile de reducere a efectelor negative semnificative sau dacă titularul documentației nu a propus nici un fel de reducere, este explicat clar acest lucru?			

8.	Este evident faptul că echipa de evaluare a impactului a titularului documentației și inițiatorul proiectului au luat în considerare toate variantele posibile de evitare, reducere sau compensare a impactului inclusiv prin variante de amplasamente, variante de proiectare, metode și procese, epurarea efluenților finali, schimbări în planurile de implementare și practicile manageriale, etc.?			
9.	Sunt propuse aranjamentele pentru monitorizarea și managementul impactului rezidual?			
10.	Sunt descrise toate efectele negative ale măsurilor de reducere propuse?			

Alte întrebări

	Se completează de către autoritatea competentă pentru protecția mediului			

SECȚIUNEA a 6-a
“REZUMAT FĂRĂ CARACTER TEHNIC”

Nr. crt.	Întrebarea	Relevanța	Adresată adecvat	Ce informații suplimentare sunt necesare
	1	2	3	4
1.	Studiul de impact include un rezumat fără caracter tehnic?			
2.	Rezumatul furnizează o descriere concisă dar comprehensivă a proiectului, a mediului, a efectelor proiectului asupra mediului și a propunerilor de reducere ale acestora?			
3.	Rezumatul subliniază orice incertitudini semnificative despre proiect și efectele sale asupra mediului?			
4.	Rezumatul se referă la procesul de reglementare pentru proiect și la rolul evaluării impactului în acest proces?			
5.	Rezumatul include prezentarea generală a modului de abordare în evaluarea impactului?			
6.	Rezumatul este scris într-un limbaj fără caracter tehnic, evitându-se termenii/noțiuni tehnice, datele detaliate și prezentările cu caracter științific?			
7.	Poate fi ușor de înțeles pentru public?			

SECȚIUNEA a 7-a
“CALITATEA PREZENTĂRII”

Nr. crt.	Întrebarea	Relevanța	Adresată adecvat	Ce informații suplimentare sunt necesare
	1	2	3	4
1.	Studiul de impact/evaluarea impactului asupra mediului se prezintă în unul sau mai multe documente clar definite?			
2.	Documentul(e) este organizat logic și este structurat clar astfel încât cititorul să poată localiza informația cu ușurință?			
3.	Există o tabelă de conținut (cuprins) la începutul fiecărui document(e)?			
4.	Există o descriere clară a procesului de evaluare urmat?			
5.	Prezentarea este comprehensivă dar concisă, evitându-se datele și informațiile irelevante?			
6.	Prezentarea face uz efectiv de tabele, figuri, hărți, fotografii și alte tipuri de materiale grafice?			
7.	Prezentarea folosește anexe pentru a prezenta în detaliu datele care nu sunt esențiale în înțelegerea textului principal?			
8.	Analizele și concluziile sunt susținute adecvat cu date și dovezi?			
9.	Sursele datelor sunt menționate corect?			
10.	Este folosită o terminologie adecvată pe tot parcursul documentului?			
11.	Raportul este un document unitar? De la o secțiune la alta, se fac trimiteri utile pentru cel care citește?			
12.	Prezentarea este corectă în mod demonstrabil și, pe cât posibil, imparțială și obiectivă?			

Secțiunea a 8-a

**“APRECIERE GENERALĂ A RAPORTULUI LA STUDIUL
DE EVALUARE A IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI”**

Dacă autoritatea competentă pentru protecția mediului dorește să utilizeze prezenta listă de control pentru a face o apreciere generală asupra calității raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, acest lucru se poate aduce la îndeplinire folosind tabelul de mai jos.

	Subiectul analizat	Gradul de îndeplinire	Comentarii
1	Descrierea proiectului		
2	Alternativele la proiect		
3	Descrierea mediului potențial afectat de proiect		
4	Descrierea potențialelor efecte semnificative ale proiectului		
5	Descrierea măsurilor de limitare a efectelor		
6	Rezumat, fără caracter tehnic		
7	Calitatea prezentării		

Evaluare generală:

_____

Comentarii:

_____

Anexa nr.15
la Ghidul cu privire la executarea procedurilor
privind evaluarea impactului asupra mediului

**Formularul privind observațiile,
recomandările (propunerile) publicului interesat la documentația
privind evaluarea impactul asupra mediului**

Inițiatorul activității planificate sau titularul documentației consemnează observațiile, recomandările (propunerile) publicului interesat, adresate pe parcursul termenului de consultare a documentației privind evaluarea impactului asupra mediului, într-un formular conform modelului prezentat mai jos, și îl completează cu soluții de rezolvare a problemelor semnalate de public.

Nr. crt.	Numele și prenumele membrului publicului interesat	Adresă poștală, e-mail sau alte date de contact	Data primirii	Conținutul pe scurt a observațiilor formulate	Soluția propusă de inițiator și/sau titularul documentației
1.					
2.					

Autoritatea competentă completează, alte observații ale publicului decât cele consemnate de inițiatorul activității planificate și/sau titularul documentației și, transmite formularul pentru completarea răspunsurilor la întrebările nesoluționate, sau pentru care la momentul adresării acestora în cadrul dezbaterii publice, nu au fost găsite argumente și/sau dovezi care să satisfacă, convingă publicul și/sau să se găsească soluții reciproc acceptabile.

Răspunsurile așteptate de public după dezbateră publică, trebuie formulate de către inițiatorul activității planificate și/sau titularul documentației în termen de 15 zile de la data desfășurării ședinței, și transmise în scris prin poștă cu aviz recomandat, autorilor întrebărilor pe adresele poștale și electronice indicate în procesul înregistrării.

Anexa nr.16
la Ghidul cu privire la executarea procedurilor
privind evaluarea impactului asupra mediului

**ANUNȚ PUBLIC
privind aprobarea deciziei de emiteră sau refuzul eliberării acordului de mediu**

...../(antetul autorității competente pentru protecția mediului, adresa)..... ,

ANUNȚĂ PUBLICUL INTERESAT

despre aprobarea deciziei de emiteră a acordului de mediu sau refuzul eliberării acordului de mediu, urmare a solicitării nr..... adresate în data de ..... , de către inițiatorul activității planificate ... / (nume, adresă, date de contact) și/sau titularul documentației privind evaluarea impactului asupra mediului .... / (nume, adresă, date de contact), pentru proiectul ..... / (se va completa denumirea activității planificate).....,

propus a fi amplasat în ..... / (adresa amplasamentului, denumirea localității).....

Acordul de mediu sau decizia privind refuzul eliberării acordului de mediu și informațiile relevante pentru luarea deciziei, sunt disponibile și pot fi consultate la sediul ...../(adresa și denumirea autorității competente pentru protecția mediului)... , în zilele de ..... , între orele .....

precum și la următoarea pagină web oficială: 1).....; 2).....; etc.

(Se indică adresa exactă a paginii web oficiale și/sau a linku-lui, sau se va specifica rezumativ parcurgerea operațiunilor din modulele/domeniile/rubricile paginii web oficiale pentru a accesa și/sau descărca fișierele electronice, etc.)

Publicul interesat poate înainta în formă scrisă, la sediul autorității competente emitente, comentarii/observații la conținutul deciziei din data publicării prezentului anunț, până la momentul expirării termenului legal de contestare a actelor emise de către autoritățile administrației publice, prevăzuți de legislația în vigoare..

Data afișării anunțului .....

..... / semnătură, nume, prenume; ...../ ștampilă umedă.

Anexa nr.17
la Ghidul cu privire la executarea procedurilor
privind evaluarea impactului asupra mediului

CONȚINUTUL-CADRU al acordului de mediu

...../(antetul autorității competente emitente pentru protecția mediului, adresa)..... ,

APROBAT

...../ (semnătură, numele și prenumele
conducătorului autorității competente emitente)..... ,

L.Ș. " " _____ 20 ____
(parafa/ștampila instituției, data aprobării)

ACORD DE MEDIU Nr. ....

Urmare solicitării adresate de ..... / (numele și adresa inițiatorul proiectului sau titularul documentației), înregistrată la ..... / (autoritatea competentă pentru protecția mediului) cu nr..... în data de .....

în rezultatul examinării informației prezentate însoțită de documentele aferente întregii proceduri de evaluare a impactului asupra mediului, derulată pentru determinarea potențialelor impacte semnificative și identificarea soluțiilor alternative de diminuare a impactelor negative individualizate ca urmare a desfășurării activității planificate, analizei avizelor altor organe ale administrației publice centrale și locale, a organelor de supraveghere și control, ale altor instituții interesate de activitatea planificată, ... / ("a verificării amplasamentului", se va indica în situația când este cazul), precum și ținând cont de comentariile prezentate de public în formă scrisă urmare a consultărilor publice cât și obiecțiile, propunerile rezultate în cadrul dezbaterilor publice asupra consultării studiului de evaluare de impact realizat,

în baza prevederilor Legii nr.86 din 29 mai 2014 privind evaluarea impactului asupra mediului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.174 – 177, art.393), cu modificările ulterioare, a Legii nr.1515 din 16 iunie 1993 privind protecția mediului înconjurător (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1993, nr.10, art.283), cu modificările ulterioare, a Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Agenției de Mediu, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.549 din 13 iunie 2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.210 – 223, art.603), și altor acte normative speciale care prevăd respectarea și implementarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului în conformitate cu prevederile din legislația Republicii Moldova,

în scopul stabilirii condițiilor și măsurilor pentru protecția mediului care trebuie respectate pentru realizarea activității planificate,

..... / (denumirea autorității competente), **emite ACORDUL DE MEDIU** la documentația privind evaluarea impactului asupra mediului,

pentru proiectul ..... / (denumirea completă a activității planificate),

propus a fi amplasat în ..... / (localizare/ poziționarea geografică succintă, inclusiv, se indică adresa amplasamentului),

I. CARACTERISTICA GENERALĂ A PROIECTULUI ȘI AMPLASAMENTULUI

- 1) Descrierea succintă a importanței și contribuției (beneficiul) urmare realizării proiectului;
- 2) Obiectivele, scopurile principale și secundare;
- 3) Rezumat generalizat despre caracteristicile proiectului și amplasamentul;
- 4) Referință la actele din cadrul normativ în vigoare care au fost luate în considerație și s-a ținut cont de respectarea cerințelor acestora, în special a legislației de mediu cât și altor prevederi legislative specifice din legislația națională (Strategii, planuri, programe naționale, Legi, Hotărâri de Guvern, Acte departamentale, Regulamente, Instrucțiuni, Ghiduri, etc).

5) Caracteristicile geografice ale amplasamentului (de ex.: caracteristica fizică, geografică, poziția față de arii naturale, inclusiv habitate protejate, rețeaua hidrografică, localități urbane, rurale, etc);

6) Coordonatele geografice ale construcțiilor/edificiilor, și instalațiilor după caz (se va indica în formă de tabel după datele planului geometric privind parametrii hotărului, coordonatele punctelor sau în baza altor documente oficiale, sisteme de confirmare, etc);

7) Descrierea generală a componentelor principale și secundare a proiectului, inclusiv instalațiile și echipamentele, precum și descrierea în succesiune logică a lucrărilor prevăzute (fiecare etapă de dezvoltare a proiectului) pentru realizarea componentelor (descrierea generală reprezentată prin tabel, va include în dependență de caracteristica fiecărui proiect, scara, numerele cadastrale și perimetrul terenurilor ocupate, parametrii/volumele tehnice generale ale producției generate, a instalațiilor, etc).

În succesiune, după completarea/definitivarea tabelului se va face descrierea detaliată a fiecărei componente a proiectului, (începând de lucrările preparatorii, după caz, pregătirea terenului, organizarea de șantier și până la dezafectarea obiectivului), inclusiv modalitățile, mijloacele și soluțiile alternative de realizare a fiecărei lucrări, instalații, echipament, etc, care va conține date detaliate, preponderent tehnice, despre cantitățile, parametri fizici (unități de măsură, volume etc.)

II. ARGUMENTAREA DECIZIEI, MOTIVELE ȘI CONSIDERENȚELE DE EMITERE

Motivele și considerențele care au stat la baza emiterii acordului, printre altele și în legătură cu calitatea și concluziile/recomandările documentației privind evaluarea impactului asupra mediului și ale participării publicului, de exemplu:

1) proiectul se regăsește în planul/programul/strategia ..... adoptat(ă) de către o autoritate a administrației publice centrale/locale și a fost/sau nu supus unei proceduri de evaluare strategică de mediu în conformitate cu prevederile Legii nr.11 din 02 martie 2017 privind evaluarea strategică de mediu (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.109 – 118, art.155), procedură de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, care transpune Directiva 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 iunie 2001 privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului (JO L 197, 21.7.2001, pp. 30-37);

2) motivele/criteriile pe baza cărora s-a ales alternativa, inclusiv tehnologică și de amplasament, în dependență de:

a) impactul prognozat;

b) prin compararea soluțiilor alternative;

c) considerențele alegerii alternativei preferate;

d) luarea în considerare a impactului direct, indirect și cumulat cu al celorlalte activități existente în zonă, etc.

3) luarea în considerare a impactului direct, indirect și cumulat cu al celorlalte activități existente în zonă, etc respectarea cerințelor Uniunii Europene și internaționale transpuse în legislația națională;

4) cum răspunde/respectă obiectivele de protecția mediului din zonă pe aer, apă, sol etc.;

5) compatibilitatea cu obiectivele de protecție a ariilor naturale protejate și fondurilor forestiere de stat și/sau internaționale, care ar proteja coerența rețelei ecologice naționale și celei globale - Natura 2000, ariile de protecție specială avifaunistică și siturile de importanță națională și internațională, în situația când este cazul;

6) luarea în considerație a comentariilor/observațiilor relevante ale publicului interesat.

III. MĂSURI PENTRU PREVENIRE, REDUCERE ȘI COMPENSARE A EFECTELOR SEMNIFICATIVE NEGATIVE ASUPRA MEDIULUI

Măsuri pentru prevenirea, reducerea și, unde este posibil, compensarea efectelor negative semnificative asupra mediului:

1) măsuri în timpul (faza) realizării construcției proiectului (se vor preciza pentru fiecare factor de mediu în parte: apă, aer, sol, subsol, biodiversitate/arii naturale, zgomot, vibrații, radiații, deșeuri, risc pentru sănătate, peisaj, patrimoniu cultural și istoric, resurse naturale, etc.) și efectul implementării acestora;

2) măsuri în timpul (faza) exploatării proiectului și efectul implementării acestora;

3) măsuri în timpul (faza) de închidere, demolare, dezafectare și reabilitarea terenului în vederea utilizării ulterioare, precum și efectul implementării acestora.

De asemenea, pentru proiectele pentru care s-a luat decizia că pot avea impact semnificativ asupra integrității ariilor naturale protejate de interes și spațiu al Uniunii Europene, se precizează măsuri corespunzătoare cel puțin uneia dintre următoarele situații:

1) măsurile de reducere sau eliminare a impactului asupra ariei naturale protejate și/sau fonduri forestiere de stat și/sau de interes internațional, condițiile și modul/calendarul de implementare a acestora;

2) soluția alternativă care rezultă din evaluare pentru care se emite acordul de mediu și măsurile de reducere sau eliminare a impactului, aferente acesteia;

3) măsurile compensatorii aprobate/acceptate de autoritatea competentă, condițiile și modul/calendarul de implementare a acestora;

4) considerențele privind sănătatea sau siguranța publică ori consecințele benefice de importanță majoră pentru mediu, care justifică necesitatea realizării proiectului propus, pentru ariile naturale protejate și/sau fonduri forestiere de stat și/sau de interes internațional, ce adăpostesc un tip de habitat natural prioritar și/sau o specie sălbatică prioritară de interes internațional;

5) alte motive imperative de interes public major asupra cărora s-a obținut punctul de vedere al autorității administrației publice centrale responsabilă de domeniul protecției mediului, care justifică necesitatea realizării proiectului.

IV. CONDIȚII DE REGLEMENTARE PENTRU TOATE ETAPELE DE DEZVOLTARE A ACTIVITĂȚII PLANIFICATE

1) în timpul (faza) realizării construcției proiectului:

a) condiții de ordin tehnic cerute prin prevederile actelor normative speciale, ale Republicii Moldova sau internaționale, în situația când este cazul (de exemplu, cerințele tehnice legale de construire a unui depozit de deșeuri);

b) condiții de ordin tehnic care reies din raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, în situația când este cazul (de exemplu, grosimea geo membranei de impermeabilizare, nefragmentarea habitatului etc.);

c) condițiile necesare a fi îndeplinite în timpul organizării de șantier (de exemplu, interzicerea amplasării organizării de șantier în vecinătatea ariilor naturale protejate etc.);

d) planul de monitorizare a mediului, cu indicarea componentelor de mediu care urmează a fi monitorizate, a periodicității, a parametrilor și a amplasamentului ales pentru monitorizarea fiecărui factor.

2) în timpul (faza) exploatării proiectului:

a) condițiile necesare a fi îndeplinite în funcție de prevederile actelor normative speciale;

b) condiții care reies din raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, respectiv din cerințele legislației Uniunii Europene sau internaționale specifice, în dependență de caz;

c) pentru instalațiile care intră sub incidența legislației privind prevenirea și controlul integrat al poluării:

- nivelurile de emisie asociate celor mai bune tehnici disponibile aplicabile, pentru poluanții care pot fi emiși în cantități semnificative, sau, în situația când este cazul, parametrii ori măsuri tehnice echivalente;

- prevederi pentru limitarea efectelor poluării la lungă distanță sau transfrontieră, când este cazul;

d) respectarea normelor impuse prin legislația specială din domeniul calității aerului, managementul apei, managementul deșeurilor, zgomot, protecția naturii;

e) planul de monitorizare a mediului, cu indicarea componentelor de mediu care urmează a fi monitorizate, a periodicității, a parametrilor și a amplasamentului ales pentru monitorizarea fiecărui factor.

3) În timpul (faza) de închidere, demolare, dezafectare și reabilitarea terenului în vederea utilizării ulterioare:

a) condițiile necesare a fi îndeplinite la închidere/dezafectare/demolare;

b) condiții pentru refacerea/reconstituirea stării inițiale în vederea utilizării ulterioare a terenului;

c) planul de monitorizare a mediului, cu indicarea componentelor de mediu care urmează a fi monitorizate, a periodicității, a parametrilor și a amplasamentului ales pentru monitorizarea fiecărui factor.

V. INFORMAȚIA CU PRIVIRE LA DESFĂȘURAREA PROCESULUI DE PARTICIPARE A PUBLICULUI

Publicul interesat a fost informat cu privire la parcurgerea fiecărei etape procedurale prin ..... / (se indică în dependență de caz, anunțuri în mass-media, pe pagina-web oficială, etc) a ..... / (se indică denumirea autorității competente și sau dacă e cazul, inclusiv pe cel al autorității centrale responsabilă de domeniul protecției mediului și resurselor naturale), ... / (se indică în dependență de caz, la sediul și pagina-web oficială, etc), a ..... / (se indică numele complet al inițiatorului proiectului, titularului documentației privind evaluare a impactului asupra mediului) și a ..... / (se indică în dependență de caz, la sediul și pagina-web oficială, etc a autorității/lor administrației publice locale pe teritoriul cărora se va realiza activitatea planificată).

Informații cu privire la procesul de participare a publicului interesat în procedura derulată, inclusiv descrierea/indicarea tuturor modalităților și mijloacelor de informare întreprinse de toți subiecții implicați în acest proces (se va indica în baza dovezilor deținute, informației cercetate (investigate) de către autoritatea competentă, și/sau transmise la fiecare etapă procedurală de către inițiatorul proiectului și/sau titularul documentației, de către administrația publică locală sau alt public interesat):

1) când și cum a fost informat publicul în etapa de evaluare prealabilă;

2) când și cum a fost informat publicul în etapa de elaborare și coordonare a programului de realizare (stabilirea domeniului necesar de evaluat) a studiului de evaluare de impact pentru activitatea planificată;

3) când și cum a fost informat publicul în etapa de examinare, analiză a calității documentației privind evaluarea impactului asupra mediului;

4) când și cum a fost informat publicul la etapa consultării asupra conținutului documentației privind evaluarea impactului asupra mediului;

5) când, cum și unde a participat publicul interesat la dezbaterilor publice la documentația privind evaluarea impactului asupra mediului a activității planificate;

6) informație referitoare la întocmirea și transmiterea raportului privind participarea publicului interesat;

7) când și cum a participat publicul interesat la procesul decizional privind proiectul;

8) cum au fost luate în considerare propunerile/observațiile justificate ale publicului interesat;

9) dacă s-au solicitat completări/revizuirii ale documentației privind impactul asupra mediului și dacă acestea au fost puse la dispoziția publicului interesat.

VI. MENȚIUNI

Mențiuni despre aspecte speciale și efecte juridice ale actului de reglementare care includ în special informație privind procedura de contestare, valabilitate, acțiuni referitoare la eventuale modificări sau completări, executarea controlului de către organele responsabile de controlul respectării și îndeplinirii măsurilor și condițiilor din acord, răspunderea pentru nerespectarea prevederilor actului permisiv, etc.

1) Procedura de contestare

Acordul de mediu este un act administrativ cu caracter permisiv, individual, emis de către ..... / (se indică autoritatea competentă emitentă) – autoritate administrativă subordonată Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, responsabilă de reglementarea și autorizarea activităților cu impact asupra calității mediului și abilitată cu eliberarea actelor permissive pentru practicarea activităților de întreprinzător cu impact asupra mediului prevăzute în Nomenclatorul actelor permissive, aprobat prin Legea nr.160 din 22 iulie 2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

Astfel, solicitantul acordului de mediu care se consideră vătămat într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate emitentă a actului administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a cererii, poate adresa instanței de contencios administrativ competente obținerea anulării actului și recunoașterea dreptului pretins, după caz, repararea pagubei cauzate, în modul stabilit de Codul administrativ al Republicii Moldova nr.116 din 19.07.2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.309-320).

Potrivit acestor reglementări, obiect al acțiunii în contencios administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv, al unui terț. În cazul acordului de mediu acesta reprezintă, din punct de vedere juridic, o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter individual din partea autorității competente, emis în vederea organizării executării sau executării în concret a Legii nr.86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.

2) Valabilitate

Conform articolului 23 alineatul (7) al Legii nr.86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, acordul de mediu este valabil 4 ani.

Dacă la expirarea termenului menționat inițiatorul nu a obținut actul permisiv pentru desfășurarea activității planificate, acesta urmează să reia întregul proces de evaluare a impactului asupra mediului, începând cu depunerea cererii de evaluare prealabilă.

În cazul, obținerii de către inițiatorul proiectului/titularul documentației a autorizației de construire până la expirarea valabilității acordului de mediu, se consideră autentic pentru toată perioada punerii în aplicare a proiectului.

3) Modificări sau completări

În cazul în care activitatea planificată suferă modificare/extindere, în mod obligatoriu se va notifica în scris ..... / (se indică autoritatea competentă emitentă) despre orice schimbare a aspectelor tehnice ale proiectului considerate necesare, sau extinderea acestuia, și/sau despre modificări de altă natură, care prin evoluția lor au schimbat aspectele fizice în amplasament, și au apărut după emiterea acordului de mediu și/sau anterior emiterii autorizației de construire. La fel, dacă inițiatorul renunță la realizarea proiectului se va informa în scris autoritatea competentă emitentă despre acest fapt.

Notificarea se depune în termen de 10 zile de la data apariției necesității modificării/extinderii, însoțită de raportul de verificare întocmit în conformitate cu cadrul legislativ/normativ în vigoare, de către verificatorul de proiecte atestat în condițiile legii sau, după caz, de punctul de vedere al autorității administrației publice competente de emiterea autorizației de construire. În baza documentelor menționate, autoritatea competentă parcurge etapa evaluării prealabile, iar la necesitate, prin consultarea unui grup de lucru de analiză tehnică, poate decide menținerea acordului de mediu emis inițial, sau reluarea în parte, sau reluarea integrală a procedurii evaluării impactului asupra mediului și, în consecință, revizuirea acordului de mediu emis inițial, emiterea unuia nou sau respingerea solicitării acordului de mediu pentru proiectul modificat, cu aplicarea în mod corespunzător a prevederilor art.19-23 din Legea nr.86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.

Inițiatorul proiectului și/sau titularul documentației la fel are obligația de a notifica în scris, autoritatea competentă - emitenta acordului de mediu, despre orice modificare sau extindere a proiectului, survenită după emiterea autorizației de construire, în condițiile legislației speciale.

4) Executarea controlului îndeplinirii prevederilor

Controlul și verificarea în domeniul protecției mediului și resurselor naturale în conformitate cu Legea nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător este pus în sarcina Inspectoratului pentru Protecția Mediului – poziția 5 din anexa 1 "Lista organelor de control și domeniile aferente acestora".

Astfel, în vederea respectării prevederilor prezentului acord de mediu revine în responsabilitatea Inspectoratului pentru Protecția Mediului – autoritatea administrativă în subordinea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, responsabilă de asigurarea unui nivel înalt de supraveghere și protecție a mediului și abilitată cu exercitarea controlului privind respectarea procedurilor legale la emiterea actelor permissive cât și a măsurilor și condițiilor prescrise de către autoritatea competentă emitentă.

Inspectoratul pentru Protecția Mediului informează autoritatea competentă emitentă, despre gravele încălcări depistate la etapa de realizare, exploatare și închidere a proiectului, fapt ce poate atrage după sine suspendarea activităților și/sau anularea acordului, după caz. Executarea prezentei prevederi va fi efectuată de către subdiviziunile teritoriale ale Inspectoratului pentru Protecția Mediului în raza de competență teritorială.

Nerespectarea prevederilor prezentului acord de mediu atrage răspunderea contravențională sau penală, iar în cazul admiterii de prejudicii cauzate mediului de către inițiator, poate atrage răspundere civilă în vederea recuperării prejudiciului cauzat mediului (benevol sau prin intermediul instanței de judecată).

La finalizarea lucrărilor, în vederea efectuării unui control de specialitate pentru verificarea respectării prevederilor prezentului acord de mediu, inițiatorul proiectului va notifica în termen de 3 (trei) zile: ..... (se va indica denumirea inspecțiilor pentru Protecția Mediului Teritoriale pe teritoriul de competență al cărora este proiectul); ..... / (se indică autoritatea competentă emitentă) – emitenta actului de reglementare.

Actul de verificare al autorității competente se va anexa la procesul-verbal de recepție la terminarea lucrărilor.

Prezentul acord face obiectul procedurii de contencios administrativ. Exercițarea căilor de atac poate fi efectuată în ordinea procedurală de contestare a actelor administrative stabilită în Codul administrativ al Republicii Moldova nr.116 din 19.07.2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.309-320).

Prezentul acord de mediu conține ..... pagini și a fost redactat în ..... exemplare originale.

...../ (semnătura, numele, prenumele conducătorul autorității competente emitente, și în situația când este cazul ștampilă umedă),.... ,

...../ (în dependență de caz, semnătura, numele, prenumele, contrasemnatarilor desemnați/delegați prin acte legislative speciale din cadrul, și/sau Guvern, alte autorități ale administrației publice centrale și locale delegate, în situația când este cazul se va aplica ștampilă umedă).... ,

...../ (semnătura, numele și prenumele conducătorului/șefului subdiviziunii din cadrul autorității competente pentru protecția mediului responsabilă pentru executarea procedurii de evaluare a impactului asupra

mediului).... ,

...../ (semnătura, numele și prenumele, contactele executorului delegat/nominalizat pentru asigurarea desfășurării procedurii și elaborarea actului permisiv).... .

Exemplarul acordului de mediu care se transmite inițiatorului proiectului, se vizează spre neschimbare prin aplicarea semnăturii executorului pe fiecare filă pe care nu sunt prezente alte semnături. În final, pentru acest exemplar se va asigura arhivarea doar în format electronic și publicarea acestuia pe pagina web a autorității competente emitente. În cazul, exemplarului care se transmite inițiatorului, se va aplica doar semnătura conducătorului autorității competente pe pagina cu antetul autorității competente și parafa "Aprobat", precum și cea finală. Al doilea exemplar cu toate semnăturile contrasemnatarilor se păstrează în arhiva autorității competente.

Anexa nr.18
la Ghidul cu privire la executarea procedurilor
privind evaluarea impactului asupra mediului

NOTIFICARE
privind modificările aduse proiectului care a fost examinat
în cadrul procedurii de evaluare a impactului asupra mediului

...../ (antetul inițiatorului proiectului, sau al titularului documentației, care va include date despre numele, adresa, referințe de contact: tel., fax, e-mail, etc.)..... .

Nr. .... din ..... / (număr de înregistrare și data elaborării scrisorii de către inițiatorul proiectului sau titularul documentației).... ;

Către ...../ (denumirea și adresa autorității competente pentru protecția mediului)..... , în calitate de ...../ (nume și adresă a inițiatorului proiectului sau titularul documentației)... , al proiectului ...../ (denumirea completă a activității planificate)... , pentru care a fost emisă decizia evaluării prealabile/avizul de coordonare/acordul de mediu nr..... din ...../ (număr de înregistrare și data emiterii)..... ,

NOTIFICĂ asupra modificărilor care au survenit în datele proiectului care au stat la baza emiterii deciziei de către ..... / (denumirea autorității competente emitente pentru protecția mediului), .../ (se va indica expres, "înaintea" sau "după")... , emiteria aprobării de dezvoltare – autorizației de construire și/sau demolare din partea ...../ (denumirea autorităților administrației publice emitente)..... .

Modificările aduse proiectului sunt următoarele :

1. ....
2. ....

(se va indica de ex.: aspectele tehnice și/sau de amplasament, alte aspecte survenite ca urmare a modificării condițiilor naturale, priorităților economice, legislației naționale, etc)

ANEXĂ ..... file. ..../ (numărul total de file rezultate în urma descrierii informației referitoare la modificările aduse reprezentate prin anexarea pieselor desenate, planurilor, schițelor, alte documente ce dovedesc veridicitatea informației descrise,)... .

La notificare, în situația când este planificată extinderea sau modificarea unui proiect existent sau pentru care deja a fost emis un act permisiv de mediu, inclusiv dacă apar aspecte noi de orice natură, care impun aceste schimbări, se anexează și alte documente emise în legătură cu proiectul deja evaluat, ca de ex.: raportul de verificare a documentației tehnice de proiect întocmit în conformitate cu prevederile cadrului normativ în vigoare de către verificatorul de proiecte atestat în condițiile legii; și/sau autorizația de construire emisă de autoritatea administrației publice competentă, alte avize la documentația tehnică de proiect emise de către organele competente administrației publice.

...../ (semnătura în original, numele, prenumele inițiatorului sau reprezentantului legal, ori a titularului documentației, și în situația când este cazul se aplică ștampilă umedă)..... .

Anexa nr.19
la Ghidul cu privire la executarea procedurilor
privind evaluarea impactului asupra mediului

ANUNȚUL PUBLIC
privind aprobarea deciziei de emiterie actului de reglementare
revizuit, sau a deciziei de refuz a solicitării de revizuire

..... / (inițiatorul proiectului sau autoritatea publică locală) anunță publicul interesat, despre aprobarea revizuirii și emiterii deciziei de evaluare prealabilă/ a acordului de mediu, în baza reconsiderării noilor aspecte sau în situația când este cazul, a deciziei de refuz a solicitării de revizuire (reconsiderare) de către ..... / (autoritatea competentă pentru protecția mediului) .....,

pentru proiectul "....." / (se va completa denumirea proiectului)..... ,
propus a fi amplasat în ..... / (adresa amplasamentului)..... .

Decizia autorității competente pentru protecția mediului, precum și informațiile relevante pentru luarea deciziei, motivele care o fundamentează pot fi consultate la sediul autorității competente pentru protecția mediului .....
... din ..... / (data), precum și la următoarea pagină/adresă web oficială..... / (pagina web oficială a autorității competente pentru protecția mediului) .....

Publicul interesat poate înainta în formă scrisă, la sediul autorității competente emitente, comentarii/observații la conținutul deciziei din data publicării prezentului anunț, până la momentul expirării termenului legal de contestare a actelor emise de către autoritățile administrației publice, prevăzuți de legislația în vigoare.

Figura nr.1

Schema logică a etapelor procedurale de evaluare a impactului asupra mediului

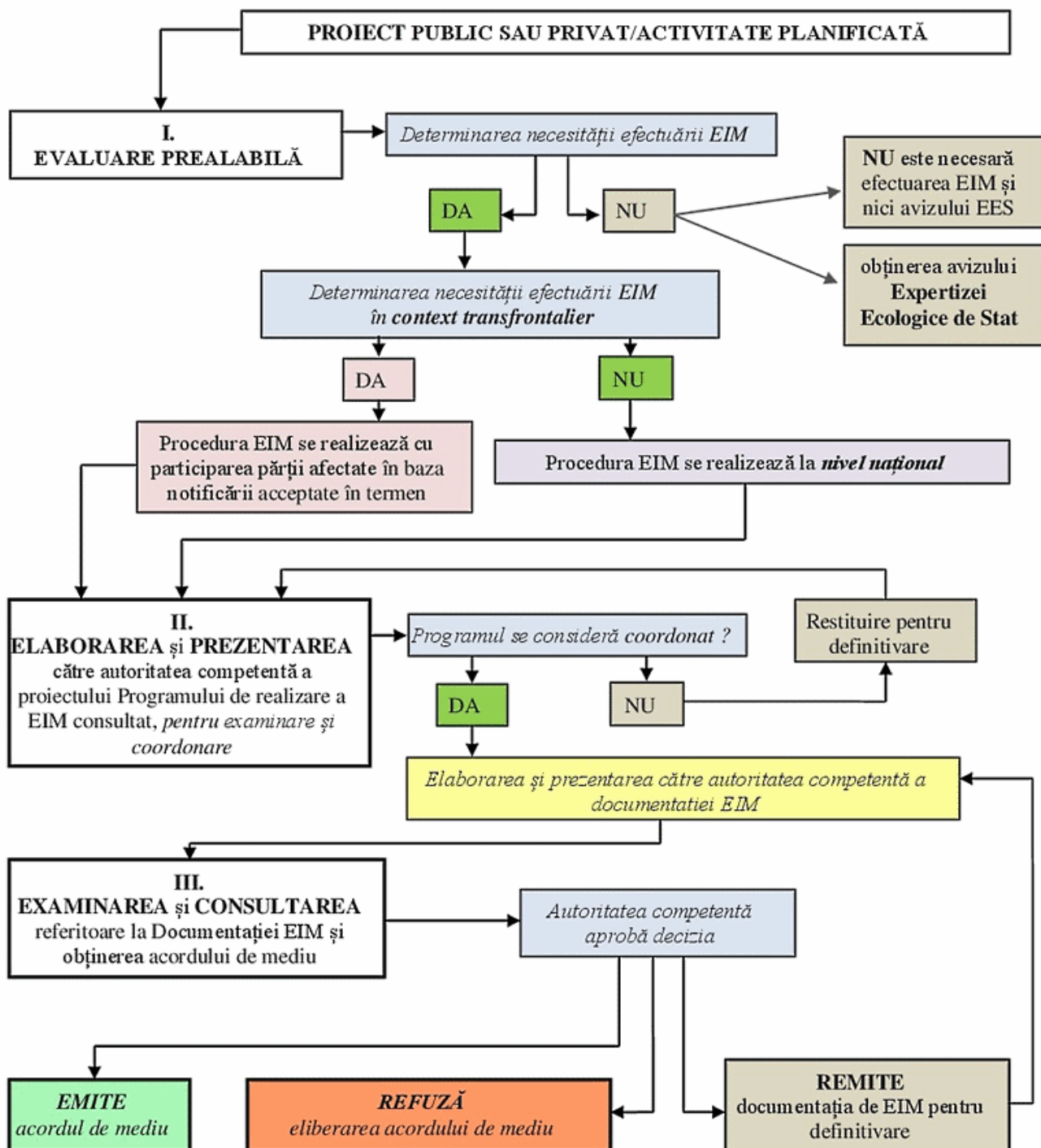

Figura nr.2

Schema logică a etapei de evaluare prealabilă a impactului asupra mediului

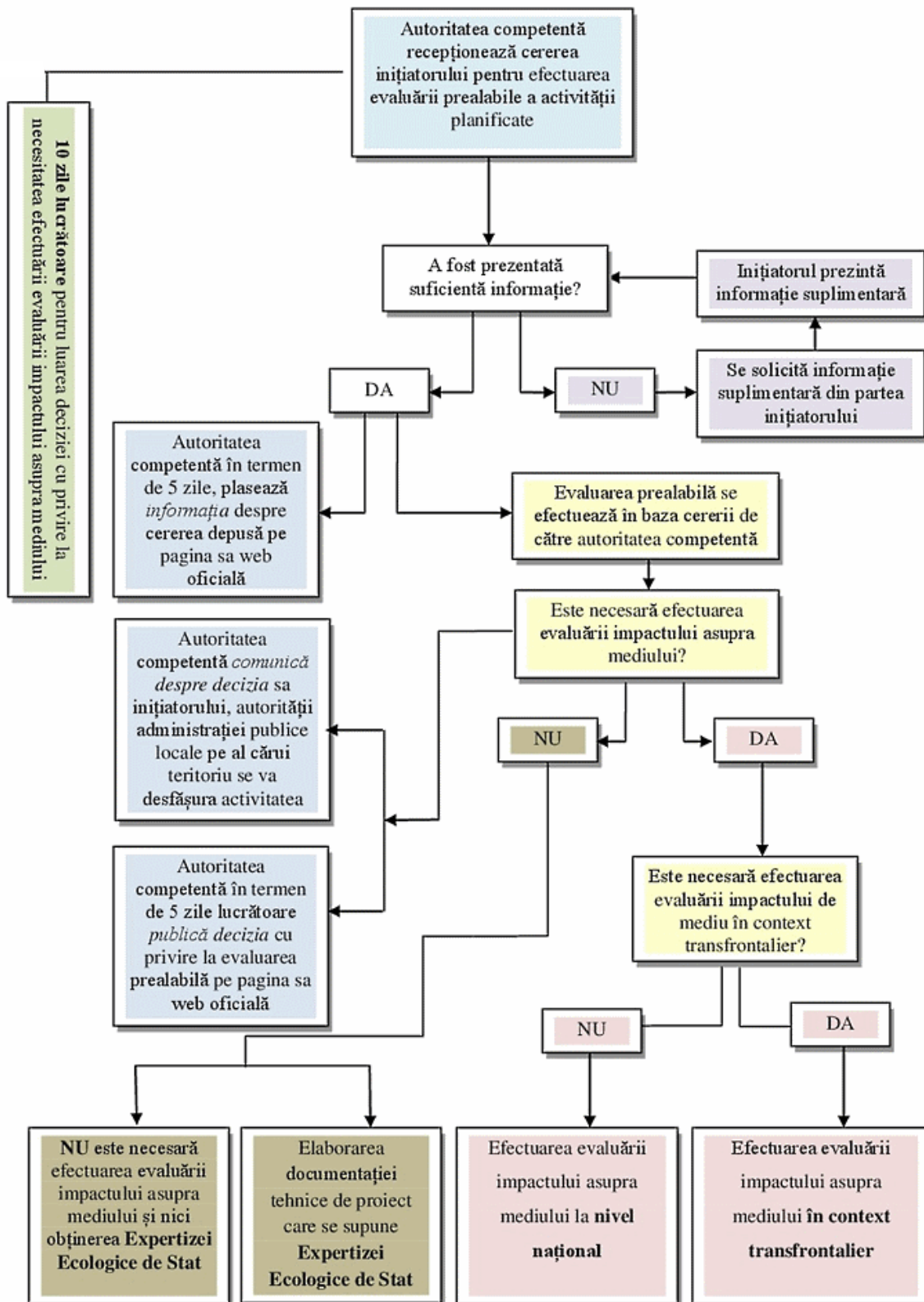

Figura nr.3

Schema logică a etapei de coordonare a Programului de realizare a evaluării impactului asupra mediului

